

Ringen rond de roos

**Eindrapport
Commissie Wet wapens en munitie**

Eindrapport
Commissie Wet wapens en munitie

Voorwoord

Voor u ligt het eindrapport van de Commissie Wet wapens en munitie (Wwm). Een onafhankelijke, door de minister van Justitie en Veiligheid ingestelde commissie die tot taak heeft voorstellen te doen om de Wwm bij de tijd te brengen.

De afgelopen 10 maanden hebben de vijftien leden van de commissie – ondersteund door de secretaris – hard gewerkt aan dit rapport. Door een nauwkeurige probleem-inventarisatie op te stellen, door vervolgens adviezen te formuleren, door deze samen te brengen in dit rapport.

De commissie is begeleid door een wetenschappelijke commissie, onder voorzitterschap van Prof. Mr. H.J.B. Sackers. Deze Begeleidingscommissie merkt in haar advies op:

‘Hoewel de leden van de Begeleidings-commissie ieder voor zich over de nodige ervaring in de begeleiding van onderzoeken beschikken, en het uit de aard daarvan niet snel leidt tot het al bij aanvang van rapportages gewag maken van een grote mate van tevredenheid, betoont zij zich in dit geval onder de indruk van het resultaat van de werkzaamheden van de (zo breed samengestelde) commissie Wwm.’

Als voorzitter vervult deze ‘recensie’ door de Begeleidingscommissie mij met trots. Niet alleen vanwege de inhoudelijke kwaliteit van het rapport en de adviezen, maar ook als ik terugkijk op de wijze waarop binnen de commissie is samengewerkt.

De brede samenstelling van de commissie, met vertegenwoordigers uit diverse overheidsorganisaties én maatschappelijke organisaties en gebruikersgroepen, is een bewuste keuze geweest. Qua snelheid en wendbaarheid leek dat een grote uitdaging, zeker omdat de afgelopen jaren het onderling vertrouwen tussen de overheid en gebruikers van de Wwm op de proef was gesteld. Maar terugkijkend kan geconcludeerd worden dat juist die brede samenstelling heeft bijgedragen aan het herstel van onderling vertrouwen en samenwerking.

In dat licht dient dit rapport en de daarin opgenomen adviezen dan ook gelezen te worden. Het overgrote deel van de adviezen wordt gesteund door de volle breedte van de commissie.

Ik hoop dat dat brede draagvlak bij het verdere gebruik van dit rapport niet uit het oog wordt verloren.

Chris van Dam
Voorzitter commissie Wet wapens en munitie

Het advies van de commissie Wet wapens en munitie in 8 punten

1. Veiligheid in ringen

Betrek meer dan voorheen de partners in de wereld van de (legale) Wet wapens en munitie (hierna: Wwm) bij het creëren van veiligheid. Neem als overheid meer de regie, en leg de uitvoering en verantwoordelijkheid neer bij erkende en gecertificeerde organisaties. Geef die een meldplicht en houd daar als overheid stevig toezicht op.

2. Verplicht lidmaatschap van een bij een erkende koepel aangesloten vereniging

De commissie Wwm adviseert een strakke organisatie van het Wwm-veld: alleen schieten, verzamelen, handelen, airsoftsport beoefenen in het kader van een verplicht lidmaatschap van een vereniging of organisatie die is aangesloten bij een door de minister van Justitie en Veiligheid erkende landelijke koepel.

3. Nieuwe opzet van de Wwm

In de nieuwe Wwm moet voor iedere gebruikersgroep het redelijk belang, de specifieke eisen en eventuele inperkingen op het vlak van grondrechten en privacy specifiek beschreven worden. Werk dat uit in één heldere nieuwe Regeling wapens en munitie, met per gebruikersgroep een afzonderlijke paragraaf. Beperk de werking van de Circulaire wapens en munitie tot instructie van de minister aan de uitvoering.

4. Nieuwe definities. Het einde van de 'sprekende gelijkens'

Schrap het begrip *sprekende gelijkens* volledig uit de wet, definieer (vuur)wapens specifiek en creëer daarmee duidelijkheid voor burgers, handhavers en rechters. Beperk het aantal categorieën waarin wapens worden ingedeeld tot drie, en zoek meer aansluiting bij Europese indelingen en begrippen.

5. Eén wapenvergunning

Schrap de begrippen *verlof*, *akte*, *consent* en *ontheffing*, en spreek over een wapenvergunning. Geef die uit in een vorm van een creditcard en vermeld op de achterkant waartoe iemand gerechtigd is, net zoals bij een rijbewijs.

6. Verleng de geldigheidsduur van verloven en aktes tot 5 jaar

Werk snel aan administratieve lastenverlichting. Zorg dat de politie continu mag screenen: maak dat wettelijk en op ICT-gebied in orde. Zorg dat besturen van verenigingen een meldplicht krijgen. En maak werk van de digitalisering van de Wwm-keten.

7. Stop definitief met de e-screener

De commissie adviseert om definitief te stoppen met de e-screener, de computer-gestuurde psychologische test voor een wapenvergunning. In plaats daarvan is het verstandiger om te investeren in continue screening, het invoeren van een meldplicht voor bestuurders van verenigingen, het actief bevragen van referenten en blijvende aandacht voor thuiscontroles.

8. Bestrijd 3D-printen: stel voorbereidingshandelingen strafbaar

Met het voortschrijden van de techniek zal 3D-printen van vuurwapens meer en meer een serieus probleem worden. De commissie adviseert om in de Wwm een specifieke strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen op te nemen en langs die weg dit gevaar aan te pakken.

Inhoud

Voorwoord	3	Hoofdstuk 4	
Het advies van de commissie		Ontwerp van een nieuwe Wwm	29
Wet wapens en munitie in 8 punten	4	4.1 De formele wet	32
Begrippenlijst	8	4.2 Onderliggende regelgeving	33
Hoofdstuk 1		4.3 Terminologie en definities	33
Inleiding	9	4.4 Overdragen van wapens	34
1.1 Aanleiding voor het instellen van de commissie Wet wapens en munitie	11	4.5 Categorisering van wapens	35
1.2 Opdracht aan de commissie Wwm	12	4.5.1 De systematiek	35
1.3 Begeleidingscommissie	12	4.5.2 Sprekende gelijkenis	36
1.4 Werkwijze van de commissie Wwm	12	4.5.3 Airsoftapparaten	36
1.5 Laaghangend fruit: snel te realiseren winstpunten	13	4.5.4 Geluiddemper	37
1.6 Opzet van dit rapport	13	4.5.5 Zware luchtdrukwapens	38
1.7 Eensluidende standpunten?	13	4.6 Schietsportdisciplines	38
Hoofdstuk 2		4.7 Jagers en de Wet natuurbescherming	39
Probleeminventarisatie	15	Hoofdstuk 5	
2.1 De Wwm: onoverzichtelijk en moeilijk kenbaar	17	Organisatie van de keten	41
2.2 Persoonlijke geschiktheid	18	5.1 Een vergelijking met de mobiliteitsketen	43
2.3 Bejegening vanuit wantrouwen	18	5.2 Verdere professionalisering erkenninghouders	43
2.4 Een enorme administratieve last	19	5.3 Van papier naar digitaal	44
2.5 Aansluiten bij Europa	19	5.4 Verlengen van de geldigheidsduur van een wapenvergunning	45
2.6 Het criterium van de 'sprekende gelijkenis'	19	5.5 De vorm van een wapenvergunning	46
2.7 Strafrechtelijke aspecten (inclusief 3D-printen)	20	5.6 In bewaring nemen van vuurwapens en munitie	46
Hoofdstuk 3		5.7 Toonplicht van wapens	47
Intermezzo	23	5.8 Samenloop van regelingen	48
3.1 Uitgangspositie van de commissie Wwm	25	5.9 Het voorhanden hebben van munitie	48
3.2 Veiligheid in drie linies	25	5.10 Het aantal wapens van sportschutters en jagers	48
3.3 Realistische handhaving	27	5.11 Testvuren door verzamelaars	48
3.4 Een groeimodel qua wetgeving, ook qua Europese toenadering	28	5.12 Kennisplatform ketensamenwerking Wwm	49

Hoofdstuk 6		Bijlagen	75
De mens en veilig wapengebruik	51	Bijlage 1: Instellingsbesluit	
6.1 Problemen rond het verplicht lidmaatschap van een erkende vereniging	53	Commissie Wet wapens en munitie	77
6.2 Certificering en verplicht lidmaatschap	53	Bijlage 2: Probleeminventarisatie	79
6.3 Toezicht op erkende koepels en organisaties	55	Bijlage 3: Advies van de Begeleidingscommissie van de commissie Wet wapens en munitie over de probleeminventarisatie	84
6.4 Monitoring van leden door verenigingen	55	Bijlage 4: Advies Begeleidingscommissie van de commissie Wet wapens en munitie over het concepteindrapport	88
6.5 Psychische gesteldheid	56	Bijlage 4A: Reactie van de commissie Wwm op het advies van de Begeleidingscommissie van de commissie Wet wapens en munitie over het concepteindrapport	93
6.6 Continue screening	56	Bijlage 5: Conceptlijst van definities	95
6.7 Zwarte lijst van de KNSA en de AVG	57	Bijlage 6: Conceptcategorie-indeling	101
6.8 Jeugdleden en minderjarigen	57	Bijlage 7: Voorbeelden van de categorieën C6 en C7	104
6.8.1 Luchtdrukwapens	58	Bijlage 8: Schematische weergave van legale wapenbezitters	106
6.8.2 Wapenverlof	58	Bijlage 9: Factsheet van organisaties en verenigingen	110
6.8.3 Lidmaatschap van een schietvereniging	58	Bijlage 10: Wwm in Europees perspectief	113
6.8.4 Jeugdige traditionele schutters	58	Bijlage 11: Waarom is NABV tegen advies Commissie Wwm?	124
6.9 Studentenweerbaarheden	59		
6.10 Traditionele schutters	59		
6.11 Musea, re-enactment en historisch materieel	59		
6.12 Airsoft	60		
Hoofdstuk 7			
Strafrechtelijke en strafvorderlijke aspecten van de Wwm, inclusief 3D	63		
7.1 3D-wapens	65		
7.1.1 Wat zijn 3D-wapens?	65		
7.1.2 3D-wapens in Nederland	66		
7.1.3 Advies van de commissie Wwm over 3D-wapens	67		
7.2 Juridische aspecten	68		
7.2.1 Opzet- en schulddelicten	68		
7.2.2 Strafvorderlijke aspecten	68		
7.2.3 Strafmaat	70		
7.3 Preventief fouilleren	70		
Hoofdstuk 8			
Noodzaak op korte termijn	71		

Begrippenlijst

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur. Een AMvB is een besluit van de regering waarin wettelijke regels nader worden uitgewerkt
AO	Algemeen overleg. In een algemeen overleg werd door een of meer Tweede Kamercommissies met een of meer ministers of staatssecretarissen van gedachten gewisseld over het beleid. Het AO is in 2021 vervangen door het commissiedebat
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
Bes	Besluit erkenning schietverenigingen
Bwm	Besluit wapens en munitie
CDIU	Centrale Dienst voor In- en Uitvoer, de douanediens die verantwoordelijk is voor de informatievoorziening over, en de afgifte van vergunningen rond in- en uitvoer
Consent	Wapenvergunning voor het binnenkomen in, het uitgaan uit of de doorvoer door Nederland
Cwm	Circulaire wapens en munitie
E-screener	Een computergestuurde psychologische test voor een wapenvergunning
Erkenning	1. Vergunning voor een wapenhandelaar 2. Een publiekrechtelijke bevoegdheid van de minister van Justitie en Veiligheid om een vereniging of organisatie te erkennen (een formeel besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht)
IAK	Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving
Justis	De screeningsautoriteit van het Rijk die de betrouwbaarheid van personen en organisaties beoordeelt
KMAR	Koninklijke Marechaussee
KNSA	Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie
KNTS	Koepel Nederlandse Traditionele Schutters
NABV	Nederlandse Airsoft Sportbond
NOJG	Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer
OM	Openbaar Ministerie
Ontheffing	Wapenvergunning, een specifieke uitzondering op een wettelijk verbod. Een ontheffing wordt door Justis verleend
Rwm	Regeling wapens en munitie
Verona	Computersysteem waarin de gegevens van in Nederland geregistreerde vuurwapens zijn opgenomen
Verlof	Wapenvergunning. Een verlof wordt door de politie verleend
Voorhangprocedure	Als de wet bepaalt dat een bepaalde AMvB door de Kamers moet worden goedgekeurd, moet het kabinet een wetsvoorstel indienen om de AMvB goed te keuren
VVJS	Verenigde Vakspecialisten Jacht en Schietsport
WM32-formulier	Model WM 32 Inlichtingenformulier als bedoeld in artikel 48 van de Regeling wapens en munitie. Dit is een formulier waarin de aanvrager van een wapenvergunning aan de hand van een aantal vragen, onder andere naar de eigen psychische gesteldheid, zelf naar waarheid verklaart geen risico te vormen
Wnb	Wet natuurbescherming
Wwm	Wet wapens en munitie

Hoofdstuk 1

Inleiding

In deze inleiding op het eindrapport van de commissie Wet wapens en munitie leest u wat de aanleiding voor het instellen van de commissie is en wat haar opdracht is. Ook introduceren we de begeleidingscommissie die de probleeminventarisatie en het conceptrapport van commentaar voorzag. Verder vertellen we over onze werkwijze en over de opzet van dit 545e eindrapport. Tot slot gaan we in op hoe de conclusies van de commissie door de afzonderlijke leden ervan worden gedragen.

1.1 Aanleiding voor het instellen van de commissie Wet wapens en munitie

Op 1 september 1989 is de Wet wapens en munitie (Wwm) in werking getreden. Deze wet kwam in de plaats van de Wapenwet (1890), de Vuurwapenwet (1919) en de Wet tot wering van ongewenste handwapens (1965). De Wwm staat niet op zichzelf: er is een Besluit wapens en munitie, een Besluit erkenning schietverenigingen, een Regeling wapens en munitie en een Circulaire wapens en munitie, en er zijn diverse afzonderlijke bewapeningsregelingen voor de politie, de krijgsmacht enzovoort.

De minister van Justitie en Veiligheid heeft bij herhaling de wens geuit om de Wwm op belangrijke punten te moderniseren.¹ In 2020 heeft het ministerie samen met partijen 'uit het wapenveld' geïnventariseerd welke kwesties bij zo'n modernisering aan de orde zouden moeten komen. Dat heeft geleid tot de identificatie van elf onderwerpen die nader verkend en uitgewerkt moesten worden.

In zijn brief van 18 december 2020 heeft de minister deze elf onderwerpen voorgelegd aan de Tweede Kamer, waarbij hij opmerkte:²

'Ik zie geen aanleiding om in te gaan op de wens van enkele partijen voor een nog grotere en meer omvattende stelselwijziging van de Wwm. Het stelsel werkt goed, echter wel zie ik aanleiding om op een aantal punten het stelsel verder te versterken en te verduidelijken.'

In februari 2021 heeft de Tweede Kamer deze brief tijdens een commissiedebat (AO Politie) besproken met de minister. Anders dan de lijn van de minister heeft de Kamer een motie aangenomen waarin de regering verzocht werd om:³

'een commissie te benoemen met onder andere (gerechtigd) deskundigen, betrokkenen vanuit de politie, het Openbaar Ministerie, de jagers- en schietsportwereld, [en] deze commissie een basisplan op te laten stellen voor een nieuwe Wet wapens en munitie en dit basisplan voor te leggen aan de Kamer.'

De indieners van deze motie constateerden dat de Wwm en de regelingen die daarbij horen onoverzichtelijk zijn, deels innerlijk tegenstrijdig en in onvoldoende mate aansluiten op Europese regelgeving. Daarom achtten zij een partiële wijziging van de wet onvoldoende en drongen zij aan op een fundamentele herziening.

De minister heeft in de loop van 2021 de voorzitter van de in te stellen commissie aangezocht en hem verzocht deze taak op zich te nemen. In samenspraak tussen de beoogde voorzitter en het departement is gekozen voor een breed samengestelde commissie, met vertegenwoordigers van zowel betrokken overheidspartijen als vertegenwoordigers van organisaties en belangengroepen uit het veld. Ook is een onafhankelijk gerechtelijk deskundige aangesteld als lid van de commissie.

Op 19 januari 2022 publiceerde de Staatscourant het Instellingsbesluit 'houdende instelling van de Commissie Wet wapens en munitie'.⁴ De commissie bestond naast de voorzitter uit veertien leden en werd ondersteund door

¹ Voortgangsbrief politie van 20 december 2017 (Kamerstuk 29 628, nr. 754, bijlage moties en toezeggingen, p. 2), Kamerbrief van 6 mei 2020 inzake het continueren van het traject inzake verdere herziening van de Wet wapens en munitie (Kamerstukken II 2019/20, 33 033, nr. 28).

² Brief van 18 december 2020 inzake de voortgang van de herziening Wet wapens en munitie (Kamerstukken II 2020/21, 33 033, nr. 29).

³ Motie van de leden Van Dam (CDA) en Van Nispen (SP) over een basisplan voor een nieuwe Wet wapens en munitie (Kamerstukken II 2020/21, 29 626, nr. 1001).

⁴ Besluit van de minister van Justitie en Veiligheid van 19 januari 2022, nr. 3576949, houdende instelling van de Commissie Wet wapens en munitie (Instellingsbesluit Commissie Wet wapens en munitie).

een secretaris, aangesteld vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. In bijlage 1 bij dit rapport (Instellingsbesluit) staan de namen van de leden van de commissie genoemd.

1.2 Opdracht aan de commissie Wwm

In het Instellingsbesluit (zie bijlage 1 bij dit rapport) is de opdracht (taak) van de commissie helder verwoord:⁵

- a. Een probleeminventarisatie maken over het functioneren van de Wwm en de onderliggende regelgeving. De commissie betreft hierbij in ieder geval de elf onderwerpen die zijn opgenomen in de brief van 18 december 2020.
- b. Op basis van de probleeminventarisatie de mogelijkheden in kaart brengen, met (eventuele) voor- en nadelen en zo nodig hoe de Wwm en onderliggende regelgeving gemoderniseerd kunnen worden op een wijze die past bij het doel van de Wwm, namelijk de openbare orde en veiligheid waarborgen door het illegale bezit van wapens en munitie te bestrijden en het legale bezit zo veel mogelijk te beheersen.

Bij het formuleren van haar adviezen ('mogelijkheden') heeft de commissie de volgende aspecten in het oog te houden:⁶

- De commissie dient aan te geven in hoeverre de mogelijkheden proportioneel zijn ten opzichte van het te verwachten resultaat, de te verwachten impact ervan en de te verwachten kosten bij implementatie en uitvoering.
- De commissie dient inzichtelijk te maken hoe de mogelijkheden zijn afgebakend en op welke wijze die te implementeren zijn, en voor zover relevant, te handhaven zijn.
- De mogelijkheden dienen zo veel als mogelijk aan te sluiten bij de door het kabinet vastgestelde normen, zoals opgenomen in het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK).

Op 30 mei 2022 is hier een verzoek van de minister van Justitie en Veiligheid aan toegevoegd dat de commissie Wwm expliciet bij haar werkzaamheden betreft:⁷

'het in kaart brengen van de mogelijkheden of, en zo ja hoe de verspreiding van blauwdrukken en ontwerpen van 3D-wapens verhinderd dan wel verboden kan worden. En bij die mogelijkheden zo veel als mogelijk inzichtelijk te maken wat de gevolgen hiervan zullen zijn in de praktijk, voor burgers en bedrijven.'

⁵ Artikel 2 Instellingsbesluit.

⁶ Artikel 2 lid 3, 4 en 5 Instellingsbesluit.

⁷ Op 30 mei 2022 verzocht de minister van Justitie en Veiligheid de commissie Wwm om 3D-wapens te betrekken bij haar werkzaamheden. De commissie Wwm heeft daarmee ingestemd.

1.3 Begeleidingscommissie

In het Instellingsbesluit is naast de commissie Wwm ook een begeleidingscommissie ingesteld, die bestaat uit de professoren Sackers (voorzitter), Brinkhoff en Helsloot.⁸ De begeleidingscommissie heeft zowel de probleem-inventarisatie becommentarieerd (zie voor dit commentaar bijlage 3 bij dit rapport) als de eindconceptversie van het rapport (zie voor dit commentaar bijlage 4). In bijlage 4A staat ook hoe de commissie Wwm de opmerkingen van de begeleidingscommissie heeft verwerkt in dit eindrapport.

1.4 Werkwijze van de commissie Wwm

Tijdens de eerste bijeenkomst van de commissie is stilgestaan bij het doel van de Wwm. We hebben ons deze vragen gesteld: hoe omschrijft de commissie het doel van de Wwm, is het nog actueel, delen we het? Dat is vanuit de gedachte dat als je geen gezamenlijk vertrekpunt hebt, het bijzonder ingewikkeld wordt om als commissie te functioneren. Zeker nu de commissie zowel uit vertegenwoordigers van overheidsdiensten als van belangengroepen en -organisaties bestaat. Opmerkelijk was dat de neuzen collectief dezelfde kant op stonden. In hoofdstuk 3 brengen we dat nader onder woorden.

Daarna zijn we aan de slag gegaan met de probleem-inventarisatie. In eerste instantie door alle afzonderlijke vertegenwoordigde organisaties en leden van de commissie⁹ hun eigen problematiek met de uitvoering van de Wwm te laten presenteren. Vervolgens heeft de commissie daar die uiteindelijk heeft geleid tot de tekst van de probleeminventarisatie. Deze tekst is voorgelegd en becommentarieerd door de begeleidingscommissie.

Nadat de begeleidingscommissie de probleeminventarisatie had becommentarieerd, hebben we de commissie Wwm opgesplitst in vier werkgroepjes die – ook met het oog op de onderwerpen die in de brief van de minister van Justitie en Veiligheid van 18 december 2020 staan – aan de slag is gegaan om vier overkoepelende thema's uit te diepen: (1) Categorisering, definities en aansluiting bij Europa, (2) Opzet nieuwe Wet, (3) Herontwerp keten en (4) Geschiktheid en inbedding. De resultaten daarvan komen terug in de hoofdstukken 4, 5, 6 en 7 van dit rapport. Datzelfde geldt voor strafrechtelijke en

⁸ De heer prof. mr. H.J.B. Sackers (voorzitter begeleidingscommissie), de heer prof. mr. S. Brinkhoff (lid begeleidingscommissie) en de heer prof. dr. I. Helsloot (lid begeleidingscommissie).

⁹ Gemakshalve vermelden we niet telkens dat de onafhankelijk gerechtelijk deskundige, de heer ing. J. van Driel, in alle opzichten in de werkzaamheden van de commissie zijn inbreng heeft gegeven.

strafvorderlijke aspecten van de wapenwetgeving, mede in het licht van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (inclusief aandacht voor 3D-printen). Daaraan besteden we aandacht in hoofdstuk 7.

De commissie heeft veertien keer vergaderd en uiteindelijk op 9 december 2022 in een afsluitende sessie de tekst van dit rapport vastgesteld.

1.5 Laaghangend fruit: snel te realiseren winstpunten

Gaande het werk van de commissie Wwm werd duidelijk dat verschillende kwesties al jaren leven, relatief eenvoudig zijn op te lossen en ook dringend aan een oplossing toe zijn; denk bijvoorbeeld aan de geldigheidsduur van een verlof of akte. Het werk van een commissie of een langdurig proces van wetwijziging mag geen reden zijn om breed gedragen, praktische oplossingen die snel te realiseren zijn niet op korte termijn aan te pakken. In hoofdstuk 8 hebben we een inventarisatie van deze snel te realiseren winstpunten opgenomen.

De commissie roept de minister van Justitie en Veiligheid op om deze maatregelen op zo kort mogelijke termijn te realiseren. En biedt in dat verband haar kennis, kunde en inzet aan om hier individueel dan wel collectief een rol in te vervullen.

1.6 Opzet van dit rapport

De motie die ten grondslag ligt aan het instellen van de commissie spreekt over het opstellen van 'een basisplan (...) voor een nieuwe Wet wapens en munitie'. Dat is wat de commissie gepoogd heeft te doen: ingrediënten voor een basisplan leveren, om daarmee de minister en het parlement te faciliteren tot een nieuwe Wwm te komen.

Na deze inleiding doen we eerst op hoofdlijnen de probleeminventarisatie uit de doeken. Waar wringt het wat betreft wetgeving en uitvoering van de huidige Wwm? De volledige tekst van de probleeminventarisatie is te vinden in bijlage 1, een gerichte samenvatting in hoofdstuk 2.

Vervolgens vormt hoofdstuk 3 een intermezzo, tussen probleeminventarisatie en door de commissie geformuleerde mogelijkheden. In dit derde hoofdstuk formuleren we een aantal algemene uitgangspunten en principes als basis voor de rest van het rapport. Daarna volgen vijf hoofdstukken waarin we de diepte in gaan met analyses, conclusies en aanbevelingen op de volgende terreinen:

- Ontwerp van een nieuwe Wwm (hoofdstuk 4);
- Organisatie van de keten (hoofdstuk 5);
- De mens en veilig wapengebruik (hoofdstuk 6);
- Strafrechtelijke en strafvorderlijke aspecten van de Wwm, inclusief 3D (hoofdstuk 7).

In hoofdstuk 8 besteden we tot slot aandacht aan de kwesties die op korte termijn geregeld moeten en kunnen worden. Aan het begin van dit rapport is een kernachtig overzicht opgenomen van de conclusies en aanbevelingen van de commissie op hoofdlijnen.

1.7 Eensluidende standpunten?

In hoeverre worden de conclusies en aanbevelingen van de commissie Wwm gedragen door alle leden? Een interessante vraag, te meer omdat de commissie bestaat uit zowel vertegenwoordigers van overheidsdiensten als vertegenwoordigers van organisaties uit het veld. En ook niet iedere organisatie in dat veld heeft gelijke belangen en doelen. Daar komt bij dat in de voorbije jaren – na bijvoorbeeld de gebeurtenissen in Alphen aan den Rijn (schietpartij in 2011) en terroristische aanslagen op verschillende plekken in Europa – de overheid zich genoodzaakt zag steviger wapenregelgeving op te stellen en die ook strakker te handhaven, iets wat de relatie tussen overheid en de wereld van (bijvoorbeeld) schietsport en jacht er niet makkelijker op heeft gemaakt. Zo heeft de uitvoeringspraktijk rond de e-screener recent de toon gezet en de onderlinge sfeer verhard.

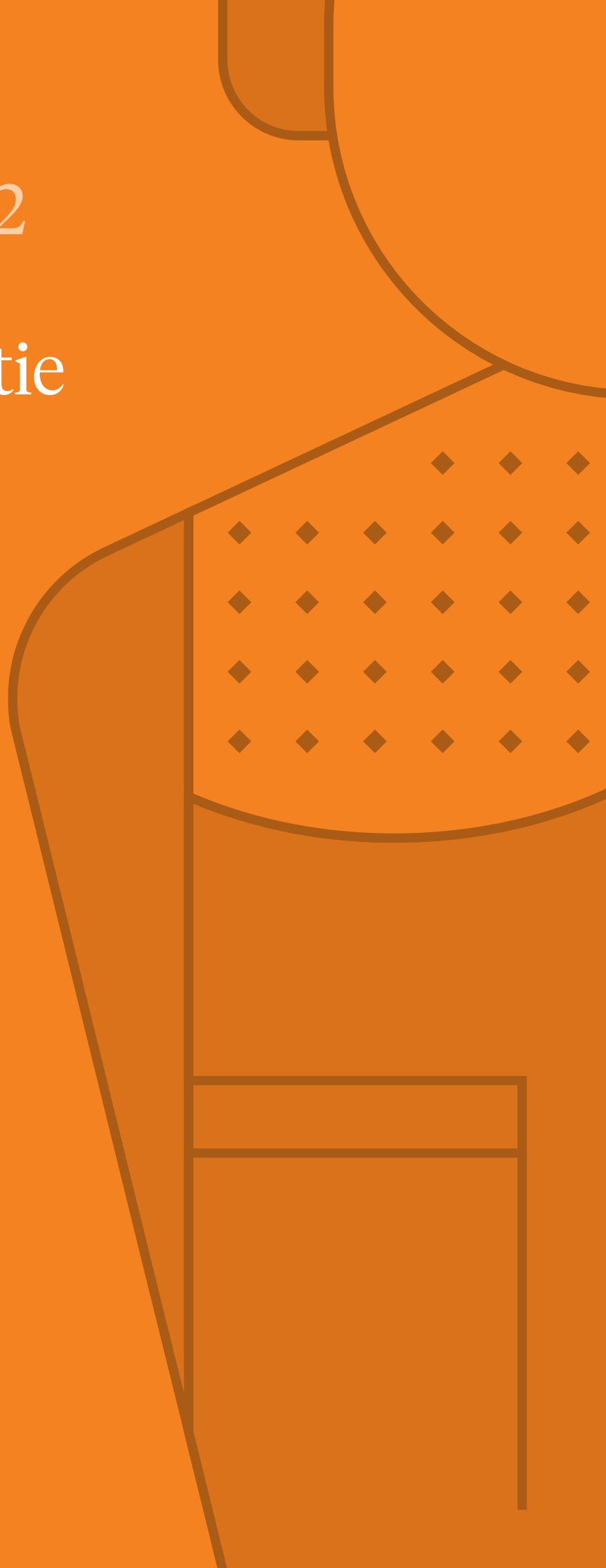
Alleen al in die zin was het functioneren van de commissie Wwm nuttig om partijen constructief om de tafel te krijgen, om niet tegen, maar met elkaar de problemen te identificeren en te analyseren, en daar gezamenlijk oplossingen voor te bedenken. In dit opzicht heeft de commissie buitengemeen goed samengewerkt en veel betekenis gehad.

Terug naar de vraag: is iedereen in de commissie het eens met de conclusies en aanbevelingen? Het antwoord is: ja, overwegend wel. In bijna alle gevallen is sprake van een door de meerderheid van de commissie gedragen opvatting. Daar waar een of meer leden het commissiestandpunt niet kunnen dragen, vermelden we dat in de tekst of een voetnoot.

Dat geldt in het bijzonder voor de (vertegenwoordiger) van de NABV ten aanzien van het onderwerp *airsoft* en het afstand doen van het begrip *sprekende gelijkenis*. Dit onderwerp wordt behandeld in de paragrafen 5.4.3 en 6.12. Op verzoek van de vertegenwoordiger van de NABV is een afzonderlijke bijlage opgenomen (bijlage 11) met daarin zijn afwijkende standpunt.

Hoofdstuk 2

Probleem- inventarisatie

De commissie Wwm is – volgens de opdracht – gestart met het maken van een probleeminventarisatie over het functioneren van de Wwm en de onderliggende regelgeving. Daarbij hebben we gekeken naar zowel het systeem van de wet als de praktische uitwerking van de wet en de onderliggende regelingen.

De volledige tekst van deze probleeminventarisatie treft u aan in bijlage 1 bij dit rapport, inclusief veel concrete probleempunten. Daarbij ook de elf onderwerpen uit de brief van de minister van Justitie en Veiligheid van 18 december 2020, die vanaf hoofdstuk 4 opvolging krijgen. Voor de leesbaarheid van het rapport geven we in dit hoofdstuk een verkorte samenvatting.

2.1 De Wwm: onoverzichtelijk en moeilijk kenbaar

De Wwm en de daaraan gerelateerde wetgeving kenmerkt zich door ingewikkeldheid en daarmee ondoorgrondelijkheid. De wet komt voort uit diverse, historische wetten en daarbij behorende maatschappelijke doelen.¹⁰ We kunnen stellen dat de Wwm vanuit verschillende perspectieven op gespannen voet staat met het *lex-certabeginsel*.¹¹

Allereerst is er het probleem dat er naast de wet sprake is van een besluit wapens en munitie (Bwm), een Besluit erkenning schietverenigingen (Bes), een Regeling wapens en munitie (Rwm) en een Circulaire wapens en munitie (Cwm). Dit draagt niet bij aan de kenbaarheid van de wapenwetgeving. Soms vinden lagere regelingen geen grond in de formele wet, de Wwm, of zouden kwesties in een hogere regeling geregeld moeten worden. Het gebruik van wapens en munitie voor de jacht is in belangrijke mate gereguleerd buiten de Wwm, namelijk in de Wet natuurbescherming. Verder is er brede consensus dat de aansluiting op Europese regelgeving verbeterd kan worden, met name

rond Europese definities. Ook kan er meer worden aangesloten bij de EU-categorisering van wapens.¹²

Het komt veelvuldig voor dat zowel burgers als (juridische) professionals grote moeite hebben om te doorgronden of iets verboden is op grond van de Wwm en op basis van welk artikel in de Wwm of onderliggende regeling dat verbod bestaat. Wapens of voorwerpen die daarop lijken kunnen om wetstechnische redenen in volstrekt verschillende regimes vallen, iets wat ondoenlijk is om adequaat te handhaven. Rechteren hebben bij herhaling deskundigen nodig om hen de weg in het Wwm-oerwoud te wijzen. Dit speelt met name bij het begrip *sprekende gelijkenis*. Ook het gebruik van de Cwm is zijn doel voorbijgeschoven. De Cwm heeft twee functies:¹³

1. algemene informatie over de uitvoering van de Wwm en de Rwm (Algemeen deel A);
2. aanwijzingen van de minister van Justitie en Veiligheid aan de korpschef en de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer over het te voeren beleid bij de uitvoering van de Wwm en Rwm (Bijzonder deel B).

Uit de praktijk blijkt dat de Cwm tot op heden ook wordt gebruikt voor andere doeleinden, omdat een wijziging van de Cwm snel kan plaatsvinden. Bijvoorbeeld in het geval van het repareren van hiaten in de wet- en regelgeving, terwijl dergelijke reparaties eigenlijk in formele wetgeving moeten worden uitgewerkt.

Er zijn meer problemen rond de wet. Inhoudelijk bestaat er onduidelijkheid over het begrip *overdragen*, wat tot gekunstelde situaties leidt. Volgens de Cwm mogen in het kader van de schietsport de op het verenigingsverlof vermelde beheerders verenigingswapens ter hand stellen aan leden die niet in het bezit zijn van een verlof en die de schietsport beoefenen onder toezicht van die beheerder en

¹⁰ Zie *Wet wapens en munitie* van H.J.B. Sackers: de Wwm vindt zijn oorsprong in de Wapenwet 1890, de Vuurwapenwet 1919 en de Wet tot wering van ongewenste handwapenen 1965.

¹¹ Het *lex-certabeginsel* is een subbeginsel van het legaliteitsbeginsel en houdt – kort gezegd – in dat voor burgers duidelijk moet zijn welk handelen en nalaten leidt tot strafrechtelijke aansprakelijkheid en welke sancties daarop kunnen volgen. Bron: Nan, J.S. (2011). Het *lex certa*-beginsel. Den Haag: Sdu Uitgevers.

¹² Richtlijn (EU) 2021/555 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (codificatie).

¹³ Onderdeel A/1 van de Cwm.

binnen de eigen verenigingsaccommodatie. Deze beleidsregel staat op gespannen voet met jurisprudentie op dit punt.¹⁴ Tegelijk vindt de commissie Wwm het wenselijk dat de minister oog heeft voor de praktische uitvoerbaarheid. Het voorbeeld dat we gaven ziet op de schietsport, maar uiteindelijk raakt dit alle redelijke belangen. Denk aan onduidelijke situaties, zoals het tijdelijk toezicht, bijvoorbeeld vanwege een kort toiletbezoek, door een andere verlofhouder op een privéwapencollectie tijdens een tentoonstelling of beurs. Of het gebruik van privéwapens door niet-verlofhouders tijdens een re-enactment.

Door het gevaarzettende element van wapens en munitie in combinatie met de (begrijpelijke) behoefte van de overheid om risico's met regelgeving optimaal in te perken, is de regeldruk groot. De systematiek en de kenbaarheid van de wet zijn verrommeld. Soms werd de Cwm in één jaar meermalen aangepast. Voor gebruikers van de Wwm is het een forse opgave om aan de wetgeving te kunnen blijven voldoen.

2.2 Persoonlijke geschiktheid

De regels en voorschriften waar een jager, een schutter,¹⁵ een verzamelaar of een airsoftsporter aan moet voldoen, zijn divers en verschillen van elkaar. Dat is te verklaren vanuit de historie van de regelgeving waaronder zij vallen, vanuit de gevaarstelling die het wapen (en de munitie) waarmee zij schieten oplevert en vanuit het samenwerkingsverband zoals een vereniging – of juist het ontbreken daarvan – waarbinnen zij hun Wwm-gerelateerde activiteit ondernemen. Maar is het anno 2022 wenselijk dat de diversiteit zo groot is? Draagt dat bij aan het publiek vertrouwen dat juist moet bestaan om de uitzondering op de regel ('wapens en munitie zijn verboden') te rechtvaardigen?

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in 2013 geoordeeld dat de bepaling in de Cwm die het verplicht lidmaatschap van een (schietsport)vereniging regelt een buitenwettelijke beleidsregel is,¹⁶ terwijl voor een inbreuk op het recht op vrijheid van vereniging een (formeel) wettelijke grondslag is vereist.¹⁷ Daarmee is een gat geslagen in het beleid van de minister om de schietsport alleen toe te staan via het lidmaatschap van een

erkende vereniging. Dit speelt ook bij verzamelaars. Ook de zogenoemde *zwartelijstproblematiek* speelt een rol. De Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie (KNSA) weert mensen als lid wier contact met politie of justitie niet verenigbaar is met het veilig beoefenen van de schietsport (in paragraaf 6.7 *Zwarte lijst van de KNSA en de AVG* gaan we hier verder op in). De Autoriteit Persoonsgegevens heeft gewezen op het ontbreken van een formeel wettelijke basis om deze ogenschijnlijk strafrechtelijke gegevens te kunnen verwerken. In de praktijk bestaat behoefte aan het uitbreiden van de mogelijkheden voor jeugdleden (jonger dan 18 jaar). Dit speelt niet alleen bij de schutters, maar ook bij airsofters.

Er bestaat binnen de commissie Wwm geen discussie over de noodzaak om diegenen die wordt toegestaan wapens en munitie voorhanden te hebben stevig te toetsen op persoonlijke geschiktheid daartoe. Ook als het gaat om geestelijke geschiktheid. Tot voor kort gebeurde dit voor nieuwe aanvragers met de e-screener en voor bestaande wapenvergunninghouders met het WM32-formulier. Op 15 juli 2022 heeft de minister besloten het gebruik van de e-screener op te schorten en hiervoor in de plaats gebruik te maken van het WM32-formulier.¹⁸ Met de e-screener werd beoogd te bepalen of de aanvrager op grond van persoonlijkheidskenmerken, persoonlijke omstandigheden, het gebruik van middelen of een combinatie hiervan, een verhoogd risico op gevaarlijk gebruik of misbruik van wapens of munitie opleverde (in paragraaf 6.5 *Psychische gesteldheid* gaan we hier verder op in).

2.3 Bejegening vanuit wantrouwen

Bij een groot deel van de legale gebruikers van vuurwapens leeft het gevoel dat zij in het beklaagdenbankje zitten, omdat gebeurtenissen in het verleden hebben geleid tot een aanscherping van de regelgeving in Nederland en andere EU-lidstaten.¹⁹ De uitvoering daarvan heeft bijvoorbeeld bij jagers, schutters, verzamelaars en erkenninghouders geleid tot het gevoel dat de overheid hen bejegt vanuit wantrouwen.

Hoewel er begrip en zelfs waardering is voor de verantwoordelijkheid van de politie, de Koninklijke Marechaussee en andere overheidsdiensten om toezicht te houden en controle uit te oefenen, bestaat het beeld dat de focus van de overheid te veel is gericht op incidenten en problemen. De overheid maakt te weinig gebruik van

¹⁴ Arrest Hoge Raad 24 juni 1997 (NJ 1998, 88). Zie hierover paragraaf 4.4 *Overdragen van wapens en munitie*.

¹⁵ Met *schutter* worden bedoeld 'sportschutter' en 'traditionele schutter'. In die gevallen waar het in de tekst specifiek over een *sportschutter* of *traditioneel schutter* gaat, wordt die term ook zo gebruikt.

¹⁶ ECLI:NL:RVS:2013:2080.

¹⁷ Artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

¹⁸ Brief van 15 juli 2022 aan de voorzitter van de Tweede Kamer over opschorting van het gebruik van de e-screener. Kamerstukken II 2021/2022, 33033 nr. 33.

¹⁹ Denk bijvoorbeeld aan de tragische gebeurtenissen in Alphen aan den Rijn in 2011 en terroristische aanslagen, zoals in 2015 in Parijs in onder meer de Bataclan.

de positieve krachten in de legale wapenwereld zelf, juist om aan die publieke veiligheid te kunnen bijdragen. Een voorbeeld van die positieve krachten is het auditsysteem waarmee de KNSA en de daarbij aangesloten verenigingen zelf verantwoordelijkheid nemen voor het bewaken en borgen van veiligheid en kwaliteit.

Het wantrouwen vloeit overigens niet alleen voort uit de wapenregelgeving en de praktische uitvoering daarvan (de toepassing van de e-screener in het bijzonder), maar ook uit de wijze waarop banken, verzekeraars en andere instellingen door regelgeving op het vlak van witwassen, ondermijning en terreurbestrijding de legale wapenbranche bejegenen. Zou een systeem dat is gebaseerd op een goede balans tussen toezicht en vertrouwen de overheid juist niet meer armslag geven om zich efficiënter en effectiever te richten op controle en toezicht?

2.4 Een enorme administratieve last

Ondanks allerlei ambities lukt het niet om de administratieve lastendruk te verminderen, met name bij de bureaus Korpscheftaken van de politie, maar ook bij particuliere partijen in het wapenveld. Zo wordt er al jaren gesproken over de verlenging van de geldigheidsduur van het wapenverlof, maar komt het er niet van. Hierdoor is er weinig tijd en ruimte om nieuwe regelingen adequaat te implementeren en om te investeren in toezicht.

De praktijk van de uitvoering van de Wwm en onderliggende regelingen is in de eerste plaats een papierwinkel bij Korpscheftaken. De wens om administratieve lasten te verminderen en daarmee tijd vrij te spelen voor daadwerkelijke controle van risicopersonen en -plekken is een wens die breed gedeeld wordt.

De commissie ziet mogelijkheden om administratieve lasten – en daarmee kosten – te verminderen, juist door vanuit vertrouwen met elkaar samen te werken, door veel meer te digitaliseren, door de geldigheidsduur van documenten te verlengen, door de juistheid te verhogen van vast te leggen (en vastgelegde) informatie. De commissie hoopt dat dit leidt tot een betere informatiepositie en versterking van de kennis van de teams Korpscheftaken bij wapens en munitie.

2.5 Aansluiten bij Europa

De Wwm is geschreven in een tijd dat jagers en schutters hun activiteiten vooral op het grondgebied van Nederland ontplooiden. Verzamelaars en erkenninghouders hadden uit de aard der zaak meer internationale contacten, vooral als het ging om invoer van wapens en munitie. Anno 2022 is de situatie volkomen anders. Geregeld wordt er

geschoten en gejaagd in andere Europese landen, en de ontwikkeling van de airsoftsport kent ook een uitdrukkelijke internationale component.

Ondanks die internationalisering (Europeanisering) en de ontwikkeling van Europese regelgeving op het vlak van wapens en munitie,²⁰ zijn de Nederlandse wapenwetgeving en uitvoeringspraktijk onvoldoende mee ontwikkeld. Dat leidt tot problemen op het vlak van definities, economische activiteiten (bijvoorbeeld internationale doorvoer) en nieuwe regelgeving uit Brussel, die ons lijkt te overkomen.

2.6 Het criterium van de 'sprekende gelijkenis'

Een van de problemen die geleid hebben tot de oproep voor vernieuwing van de Wwm is de toepassing van de *sprekende gelijkenis*.²¹ Kern van het probleem van dit criterium is dat onder de Nederlandse wetgeving het voorhanden hebben van bepaalde voorwerpen op grond van subjectieve criteria (vorm en afmetingen) totaal verboden is. Overtreding daarvan is als misdrijf aangemerkt. Het verbod is ingevoerd in 1932 om bepaalde alarmwapens die te makkelijk omgebouwd konden worden naar scherp-schietend van de markt te weren. In de jaren zestig van de vorige eeuw is de scope via jurisprudentie steeds verder uitgebreid, zodat ook luchtdrukwapens, replica's, plastic bouwmodellen en speelgoed eronder vielen.

De criteria waren in eerste instantie dat zo'n voorwerp voor wat betreft vorm, afmetingen, kleur en geluid op een vuurwapen moest lijken. Al snel na de Tweede Wereldoorlog is het geluidcriterium geschrapt. Het kleurcriterium verviel in 2003, omdat er toen vuurwapens op de markt kwamen in allerlei kleuren die tot dan toe niet geassocieerd werden met vuurwapens. Tegenwoordig gaat het alleen nog om vorm en afmetingen.

Het grootste probleem hierbij is dat de beoordeling of een voorwerp sprekend ergens op lijkt zeer subjectief is. Vaak zijn rechtbankuitspraken gebaseerd op uitingen als 'Ik vind ...' en 'In het proces-verbaal wordt gesteld dat ...' Dit is een zeer onbevredigende situatie die strijdig is met het legaliteitsbeginsel. Voor burgers is het vaak op voorhand niet duidelijk of een voorwerp onder deze bepaling kan worden gebracht.

Ook uitvoeringsinstanties lopen tegen grote problemen aan. Dat is gedeeltelijk te wijten aan het gebrek aan kennis van jurisprudentie en onbekendheid met het criterium zelf. Het blijkt onmogelijk om precies te bepalen

²⁰ Zo kwam in 1991 de Europese Vuurwapenrichtlijn tot stand, die in de loop der jaren fors is uitgebreid.

²¹ Dit criterium is de basis van het verbod van Wwm artikel 2.1, categorie I.7, in combinatie met Rwm artikel 3.a en 3.b.

wat nu wel en niet mag. Een paar voorbeelden, waarbij u zich moet bedenken dat het criterium uitsluitend is dat een voorwerp uiterlijk sprekend op een vuurwapen of explosief lijkt:

Een belangrijke gebruiker van replica's is de airsoftsport. Airsoftapparaten worden in de wet beschreven als 'lucht-, gas- en veerdrukwapens met een mondingsenergie van minder dan 3,5 J die een sprekende gelijkenis vertonen met vuurwapens'.²² Airsoftapparaten die niet op vuurwapens lijken – bijvoorbeeld een vorm van airsoft die gebaseerd is op Star Trek of Star Wars – zijn niet gereguleerd anders dan als gewone luchtdrukwapens.

Samenvattend leiden de huidige definitie van *sprekende gelijkenis* en de toepassingen ervan in de praktijk tot de problemen die er zijn bij de overheid en burgers.

2.7 Strafrechtelijke aspecten (inclusief 3D-printen)

In het commentaar op de probleeminventarisatie merkte de begeleidingscommissie op dat de kwesties bijna allemaal gerelateerd zijn aan bestuursrechtelijke aspecten van de wet- en regelgeving. Enkele strafrechtelijke knelpunten lijken onderbelicht te zijn gebleven. De begeleidingscommissie wijst met name op de volgende punten:

- het scheiden van het strafrechtelijk en het bestuursrechtelijke deel;
- het concentreren van de inhoud van strafrechtelijke gedragingen, en het aanpassen van 'in meer of mindere mate bewustheid' in met de mate van verwijtbaarheid samenhangende begrippen als *schuld* en *opzet*;
- het harmoniseren van de strafvorderlijke bepalingen uit de Wwm met 'Modernisering Strafvordering'.

Zoals eerder verwoord zal de commissie zich ook buigen over de specifieke gevaarzetting rond het voorhanden hebben van printbestanden en ontwerpen van 3D-wapens, met de verwachting dat het printen daarvan steeds meer praktisch binnen bereik zal komen. Ook besteden we aandacht aan het onderwerp 'preventief fouilleren'.

²² Artikel 1, onder h van de Rwm.

1

Een plastic bouwmodel,
voor > 14 jaar – valt niet
onder Speelgoedrichtlijn
en is verboden (misdrijf).

2

Een balletjespistool.
Daarvoor zijn er
drie mogelijkheden:

1. Mondingsenergie minder
dan 0,08 J – valt onder
de Speelgoedrichtlijn,
met vrij bezit voor
iedereen.
2. Mondingsenergie
0,08-3,5 J – verboden,
maar vrij te bezitten
voor leden van een
airsoftvereniging.
3. Mondingsenergie > 3,5 J
– verboden (misdrijf).

3

Een aansteker
– verboden (misdrijf).

4

Een echt vuurwapen,
maar antiek en daarom
vrijgesteld en vrij te
bezitten voor iedereen.

Hoofdstuk 3

Intermezzo

In dit hoofdstuk bespreken we een aantal uitgangspunten die de commissie Wwm heeft geformuleerd. Startpunten van redeneren. Daarmee geven we duidelijkheid en richting bij het lezen van de volgende hoofdstukken en voorkomen we dat er telkens herhaald of geduid moet worden.

3.1 Uitgangspositie van de commissie Wwm

De leden van de commissie Wwm delen volledig de uitgangspositie die de minister van Justitie en Veiligheid in zijn brief van 18 december 2020 heeft geformuleerd over wapens en munitie:²³

‘De Wet wapens en munitie heeft ten doel de openbare orde en veiligheid te waarborgen door het illegale bezit van wapens en munitie te bestrijden en legaal bezit zo veel mogelijk te beheersen. In onze samenleving is het bezit van wapens of munitie dan ook geen gegeven. Wapens en munitie vormen een potentieel ernstige bedreiging voor de veiligheid in de samenleving indien zij in handen komen van personen die onvoldoende betrouwbaar zijn om wapens en munitie voorhanden te hebben. In Nederland geldt een algeheel wapen- en munitieverbod. Dus degene aan wie een bevoegdheidsdocument wordt verleend voor het voorhanden hebben van wapens en munitie komt in een bijzondere positie te verkeren ten opzichte van zijn medeburgers, voor wie immers het algemene wettelijk verbod geldt om wapens en munitie voorhanden te hebben.

Tegen de achtergrond van het eerdergenoemde maatschappelijke belang wordt bij het afgeven van een bevoegdheidsdocument om wapens en munitie voorhanden te hebben een restrictief beleid gevoerd: geringe twijfel van enige aard over de vraag of iemand een wapen verantwoord kan worden toevertrouwd is reden voor weigering of intrekking van het bevoegdheidsdocument. Het kan immers grote gevolgen hebben voor de veiligheid in de samenleving als achteraf gezien iemand toch geen wapen toevertrouwd had kunnen worden.’

Vanuit deze uitgangspositie dient u de voorstellen van de commissie te zien.

3.2 Veiligheid in drie linies

Het gros van de schutters, jagers, airsofters, erkenninghouders, verzamelaars, re-enacters enzovoort bestaat uit mensen met een groot law-and-ordergehalte. Zij voelen zelf een groot belang – juist ook vanwege het gevaar van verkeerde beeldvorming – om op eigen titel te voldoen aan alle denkbare wet- en regelgeving. Het schoonhouden van de sport en het voorkomen van incidenten die hun hobby- of sportbeoefening in gevaar brengen, is voor hen van groot belang. Benutten we die kracht voldoende?

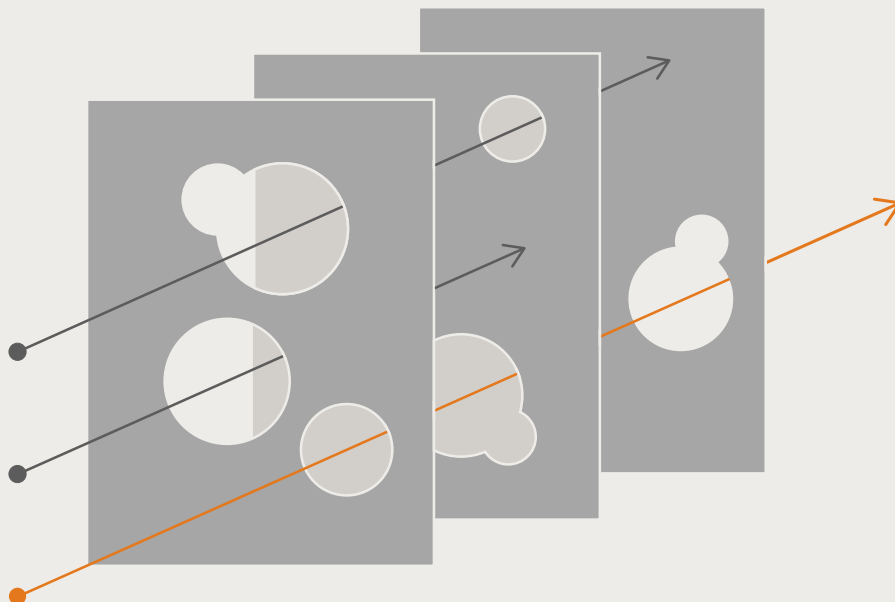
We hebben in ons land de praktijk ontwikkeld om na een crisis of een incident de oplossing te zoeken in meer regelgeving en meer instrumentarium voor de overheid. Dit wordt wel de risicoregelreflex genoemd.²⁴ Na de grote wapenincidenten van de afgelopen jaren is die reflex ook zichtbaar op Wwm-gebied. Het ultieme voorbeeld is de e-screener.

Zou een systeem gebaseerd op een goede balans tussen toezicht en vertrouwen, tussen overheidsoptreden en eigen verantwoordelijkheid van burgers, juist niet meer armslag geven aan de overheid om zich efficiënter en effectiever te kunnen richten op controle en toezicht? En is het niet de normale gang van zaken bij het beteugelen van veiligheidsrisico's dat de particuliere partij die risicovol wil handelen (burgers, organisaties, bedrijven) primair zelf verantwoordelijk is voor het nemen van adequate maatregelen en dat de overheid daar vooral een toezichthoudende rol op heeft? Zo hebben we het georganiseerd rond voetbalwedstrijden en andere evenementen, maar ook bij risicovolle activiteiten, zoals werkzaamheden op het spoor en in de chemische industrie. De commissie pleit voor het weer wat terugvinden van die balans in het Wwm-dossier.

²³ Kamerstukken II 2020/21, 33033, nr. 29.

²⁴ Zie in dit kader: rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2014/05/08/omgaan-met-de-risico-regelreflex.

ZWITSERSEKAASMODEL VAN RISICOBEBEERSING
Verschillende barrières, ontworpen om
zo veel mogelijk incidenten te vermijden

Daarbij wijzen we graag op de gedachte dat effectief veiligheidsbeleid opgebouwd dient te zijn uit meerdere linies. Zoals de Visitatiecommissie Defensie en Veiligheid het in 2019 omschreef:²⁵

'Veiligheid wordt georganiseerd in meerdere verdedigingslinies. Voor een zo veilig mogelijke werkomgeving is het noodzakelijk dat er barrières worden opgeworpen tegen onveiligheid. De Visitatiecommissie gebruikt de theorie van het zogeheten Zwitsersekaasmodel om de organisatie van deze barrières inzichtelijk te maken. Deze theorie gaat uit van een drietal veiligheidslinies. De eerste veiligheidsbarrière is een veilig ontwerp, veilige middelen en veilig materieel. De tweede linie is een goede organisatie van veiligheid met veilige systemen en procedures. De derde linie is de mens en veilig handelen.'

Een simpele weergave van dat Zwitsersekaasmodel²⁶ is te zien in de afbeelding hierboven.

De commissie Wwm heeft dit model van drie linies gebruikt bij het verder uitwerken van haar plannen. Allereerst het ontwerp, in de vorm van een opzet van een nieuwe Wwm, dat we bespreken in hoofdstuk 4. Daarna leggen we in hoofdstuk 5 de focus op de organisatie, het proces, om vervolgens in hoofdstuk 6 aandacht te besteden aan de mens en aan de verenigingen waar die mens deel van uitmaakt.

Het uitdrukkelijk betrekken van de organisatoren zelf bij het houden van toezicht op hun eigen gevaarzettend handelen en het opwerpen van meerdere veiligheidslinies bij het zo veel mogelijk vermijden van incidenten, ziet de commissie Wwm als belangrijke gedachtenlijnen bij het doordenken en verder ontwikkelen van het thema veiligheid op het gebied van de Wwm.

Een goed voorbeeld – nu al – is het uitgangspunt dat sportschutters alleen hun sport kunnen beoefenen bij een vereniging die aangesloten is bij een door de minister van Justitie en Veiligheid erkende koepelorganisatie, en dat verzamelaars hun hobby kunnen beoefenen bij een door de minister erkende vereniging. Een ander voorbeeld is dat jagers voor het verkrijgen van de jachttakte eerst met goed gevolg een jachtexamen moeten afleggen dat erkend is door de minister (artikel 3.28 Wnb). Deze erkenning is verder uitgewerkt in het besluit en de Regeling natuurbescherming, en ziet toe op zowel de inhoud van het examen als de organisatie die deze examens afneemt. De Stichting Jachtexamens is de door de minister erkende

²⁵ Visitatiecommissie Defensie en Veiligheid. Tussenrapportage januari 2019; zie Defensienota | Tweede Kamer der Staten-Generaal.

²⁶ De grondlegger van het Zwitsersekaasmodel is naar verluidt James Reason. Het model werd voor het eerst genoemd in een publicatie in 'Human error: models and management', *British Medical Journal*, 2000.

organisatie die de jachtexamens mag afnemen.²⁷ Er gelden zware eisen voor deze examens; om de examens te halen moet iemand daarom een gedegen opleiding volgen. De Stichting Jachtopleidingen Nederland voorziet in de opleidingen die aspirant-jagers voorbereiden op deze examens.²⁸ Dit soort regelingen schept een kader waarin de veiligheid en de verantwoordelijkheid daarvoor niet alleen op de schouders van de overheid komt te liggen, maar ook bij burgers zelf, verenigd in getoetste organisaties. Kortom: durf professionals uit de legale wapenwereld hun plek in de keten te geven, uiteraard altijd onder overheidstoezicht.

De commissie Wwm hecht aan het bestaan van professionele, erkende koepelorganisaties die toezien op aangesloten leden. Naarmate de professionaliteit en betrouwbaarheid van dit soort organisaties toeneemt, zijn ze een betrouwbaarder partij voor de overheid en ontstaat ruimte om zaken op een andere manier in te vullen, bijvoorbeeld op het vlak van het toezicht en de administratieve lastenverlichting. Zo ontstaat ruimte om terug te keren naar meer wederzijds vertrouwen.

Het stelt ook eisen aan de bereidheid van partijen in het Wwm-veld om de gemeenschappelijkheid te zoeken, om te professionaliseren en om ervoor te zorgen dat schouders een zwaardere last kunnen dragen. Daarbij past ook een wettelijk vastgelegde meldplicht voor bestuurders van erkende koepels en aangesloten verenigingen om in voorkomende gevallen misstanden te melden bij de overheid. Primair ligt de verantwoordelijkheid om de regels en de veiligheid binnen een vereniging of organisatie te handhaven bij het bestuur. Maar als dat ontoereikend is, dan moet zo'n bestuur zich wettelijk gesteund en verplicht weten om zo'n situatie te melden bij de overheid – denk bijvoorbeeld aan een situatie waarin een lid gemaand wordt om zijn of haar vuurwapen vanwege privé-omstandigheden tijdelijk in te leveren en hij of zij dat niet doet. Ook die houding zal bijdragen aan het maatschappelijke vertrouwen van een sport of een hobby die door veel Nederlanders met reserve bekeken wordt.

3.3 Realistische handhaving

Een wet is zo goed als de mate waarin hij gehandhaafd kan worden. En dat is bij de Wwm niet eenvoudig. Ogenscheinlijk identieke wapens (of daarop lijkende voorwerpen) kunnen wel of niet strafbaar zijn, terwijl er een deskundige voor nodig is om het verschil uit te leggen. Feit is dat iemand die ermee bedreigd wordt het verschil niet zal zien. Aan wapens en munitie zit ook bijna altijd

een emotionele kant. Al snel wordt de uitzondering tot regel verheven, ook als die regel nauwelijks te handhaven is. Rond een bepaald fenomeen kan in de media een beeld ontstaan, bijvoorbeeld rond messen, zware luchtbuizen, stiletto's of airsoftapparaten, dat al vrij snel leidt tot de wens om meer regelgeving. Die vaak niet te handhaven is en niet gehandhaafd wordt.

De commissie Wwm heeft met een zekere nuchterheid naar de werkelijkheid gekeken, zich afgevraagd hoe realistisch bepaalde fenomenen werkelijk zijn en vooral het (door de minister geformuleerde beleids)doel van de Wwm voor ogen gehouden: de openbare orde en veiligheid te waarborgen door het illegale bezit van wapens en munitie te bestrijden en het legale bezit zo veel mogelijk te beheersen.

De commissie Wwm kiest ervoor om meer dan voorheen de nadruk te leggen op het uitbannen van ieder wapen of daarop gelijkend voorwerp in de openbare ruimte. Het (openlijk) dragen van enig op een wapen gelijkend voorwerp is verboden en moet strikt gehandhaafd worden. Of het nu een speelgoedwapen is, een gedeactiveerd wapen of een plastic oefenwapen. Om deze situatie voor handhavers en opspoorders te verduidelijken, heeft de commissie het sprekende gelijkeniscriterium uit de regelgeving willen halen juist om alle onduidelijkheid die daaruit voortvloeit uit te bannen.

De enige uitzondering die we menen te moeten voorstellen, is het dragen van speelgoedwapens die vallen onder de EU-Speelgoedrichtlijn. Met de Spielgoedrichtlijn en de implementatie daarvan in de Wwm (2014) is speelgoed dat voldoet aan een Europese richtlijn (met CE-keurmerk) niet langer verboden. Hoewel menigeen dit met lede ogen aanziet, gaat het de commissie te ver om hier opnieuw een zodanig algemeen draagverbod voor te stellen, dat ook kinderen die buitenspelen zich schuldig zouden maken aan strafbare feiten. De commissie Wwm stelt wel voor om dit buitenspelen explicieter te reguleren: kinderen tot 14 jaar mogen in het openbaar EU-erkende speelgoedwapens dragen, waarbij we voorstellen dit uitdrukkelijk te beperken tot overdag bij daglicht. Juist omdat in het donker het onderscheid met echte vuurwapens beperkt kan zijn, iets wat gelet op de leeftijd van de gebruikersgroep geen gekke eis is.

Het uitgangspunt moet blijven dat niet gevaarzettende wapens of daarop lijkende voorwerpen (een luchtbuis, een gedeactiveerd vuurwapen, een antiek wapen) thuis voorhanden mogen zijn, maar het dragen daarvan in de openbare ruimte – anders dan op basis van een verlof of ontheffing – verboden blijft en daarmee simpel te handhaven is.

²⁷ Zie jachtexamens.nl.

²⁸ Zie jachtopleiding.com.

3.4

Een groeimodel qua wetgeving, ook qua Europese toenadering

Het is aantrekkelijk om optimaal aangesloten te zijn bij Europese wetgeving, bij Europese definities en categorieën en bij innovaties die sommigen aan de horizon zien verschijnen. Maar zo makkelijk blijkt dat niet te zijn.

We hebben geprobeerd om optimaal aan te sluiten bij definities in de Europese Vuurwapenrichtlijn,²⁹ maar deze richtlijn ziet alleen toe op vuurwapens, terwijl wij in ons land een aanzienlijk grotere behoefte hebben aan regulering. Ook zou het mooi zijn om de diversiteit die weerspiegeld wordt in begrippen als *verlof*, *akte*, *consent* en *erkenning* meer te uniformeren, alleen zit daar een wereld aan historie, cultuur en actueel gemak achter en die laat zich niet zo maar aanpassen. Net zoals diverse termen in de Wwm in strafrechtelijk opzicht niet aansluiten bij de gangbare formulering in het Wetboek van Strafrecht, bijvoorbeeld daar waar het gaat om opzet en schuld als expliciet te noemen elementen van de delictsomschrijving. Dat is in de strafrechtelijke praktijk inmiddels een minder groot probleem dan in de theorie. Voor de strafrechtelijke en strafvorderlijke aspecten van de Wwm, inclusief 3D, verwijzen we naar hoofdstuk 7.

Wij hebben ons gericht op wat nu problemen zijn, en hebben van daaruit gekeken naar het onderliggende fundament van wet- en regelgeving. Wat moet daar anders? Dat betekent keuzes maken. Zonder fundamentele wijzigingsvoorstellen van de wet en onderliggende regelgeving uit de weg te gaan, zonder ze om alleen principiële redenen op te zoeken

²⁹ Richtlijn (EU) 2021/555 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (codificatie).

Hoofdstuk 4

Ontwerp van een nieuwe Wwm

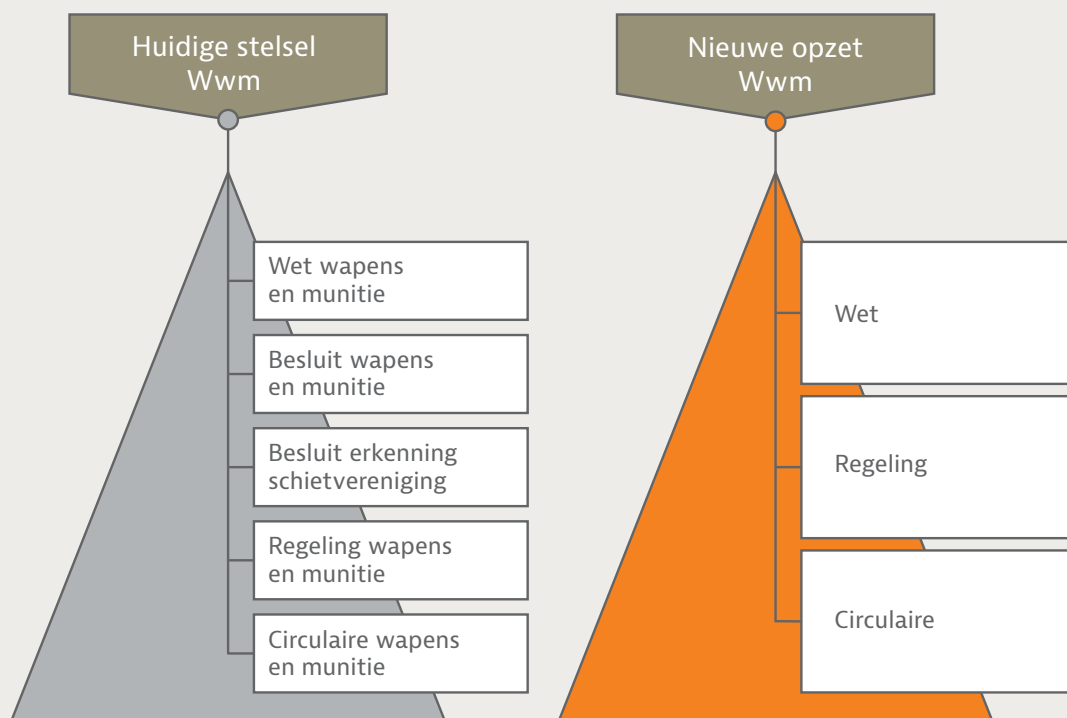
Uit de probleeminventarisatie en het advies van de begeleidingscommissie komt naar voren dat de Wwm en de daaraan gerelateerde regelgeving zich kenmerkt door ingewikkeldheid en daarmee ondoorgrondelijkheid. De huidige wet komt voort uit diverse, historische wetten en daarbij behorende maatschappelijke doelen. Hierdoor is er spanning ontstaan tussen de wet en het lex-certabeginsel. Daarom stelt de commissie Wwm voor om de huidige besluiten te laten vervallen en onder te brengen in de wet en één regeling.

We stellen voor om de Cwm in stand te laten, maar alleen als die wordt gebruikt waarvoor hij is bedoeld, namelijk: aanwijzingen van de minister van Justitie en Veiligheid aan de korpschef, Justis en de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer over het te voeren beleid bij de uitvoering van de Wwm en de regeling. Zo wordt algemene informatie over

de uitvoering van de Wwm en de regeling voor iedereen kenbaar, waarmee wordt voorkomen dat met al te groot gemak de bepalingen op Wwm-gebied telkens worden aangepast in de Cwm. In een schema ziet de nieuwe opzet van de Wwm er zo uit:

DE WWM EN ONDERLIGGENDE REGELGEVING

Weergave van het huidige stelsel en de voorgestelde opzet voor een nieuw stelsel

4.1 De formele wet

De commissie Wwm pleit voor een heldere en overzichtelijke nieuwe Wwm, waarin deze zaken geregeld moeten worden:

1. definities en wapencategorieën;
2. strafrechtelijke en strafvorderlijke aspecten;
3. verboden;
4. strafrecht en bestuursrecht;
5. één soort wapenvergunning;
6. gebruikersgroepen (redelijk belang);
7. evenredigheidsbeginsel.

Definities en wapencategorieën

- Definities en wapencategorieën moeten onderdeel blijven van de wet. Deze onderdelen zijn het fundament van nagenoeg alle strafrechtelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die bij of krachtens de wet gesteld worden en horen daarom in de formele wet.
- De commissie Wwm pleit ervoor om de categorieën wapens en munitie in de Wet een formele grond te verschaffen, maar qua opsomming op afzonderlijke lijsten als bijlage bij de wet op te nemen, net zoals in de Opiumwet gebeurt met middelen (substanties of preparaten).³⁰ Wetstechnisch moet er dan een bepaling in de Wwm komen die het mogelijk maakt dat er per AMvB wijzigingen in lijsten kunnen worden aangebracht. Dit vergroot de wendbaarheid als maatschappelijke ontwikkelingen en innovaties daarom vragen. Parlementaire controle kan simpel ingebouwd worden met een voorhangprocedure.

Strafrechtelijke en strafvorderlijke aspecten

- Het strafrechtelijke deel van de Wwm wordt in materiële omvang in hoge mate bepaald door de definiëring van wapens en munitie, in verschillende categorieën. Een belangrijke reden om (zoals we hiervoor al betoogden) de definities en categorieën onderdeel te laten blijven van de formele wet.
- Er valt meer onder de strafrechtelijke kant van de wet, namelijk: de strafbare gedragingen, de straffen op die gedragingen en de specifieke bevoegdheden om te handhaven en op te sporen. Al deze strafrechtelijke aspecten moeten geplaatst zijn in de formele wet, niet in onderliggende regelingen.

Verboden

- In de wet zelf dienen alle verboden duidelijk en overzichtelijk kenbaar te zijn. In de huidige Wwm staan de verboden dwars door de Wwm, onder andere in de artikelen 9, 13, 14, 22, 26, 27 en 31. Deze verboden moeten bij elkaar geordend opgenomen worden in een nieuwe Wwm.

- Bij veel van deze verboden dient opgenomen te worden dat wanneer een redelijk belang dit vordert er van het verbod afgeweken kan worden en dat er vrijstelling of een vergunning verleend kan worden.
- De commissie vindt het belangrijk dat voor elk verbod een wapenvergunning (of vrijstelling) mogelijk is voor verzamelaars van cultuurhistorisch erfgoed. In elke categorie kunnen wapens of voorwerpen vallen die onder het behoud van het materiële cultuurhistorisch erfgoed van belang zijn. Het is niet wenselijk dat wapens of voorwerpen uiteindelijk vernietigd worden omdat er geen mogelijkheid is om deze te voorzien van een wapenvergunning of vrijstelling.

Strafrecht en bestuursrecht

- De commissie Wwm stelt voor om in de nieuwe wet strafrechtelijke en bestuursrechtelijke sancties en reacties verder uit elkaar te plaatsen in afzonderlijke paragrafen of hoofdstukken. Uiteraard moeten strafrechtelijke sancties in de wet staan, evenals de bevoegdheidsbasis om administratiefrechtelijk te kunnen optreden tegen gebruikers van legale wapens of munitie. Maar de concretisering van die administratiefrechtelijke sancties zou onderdeel kunnen zijn van de regeling.
- Het (meer) op afstand zetten van het strafrecht en het bestuursrecht kan bovendien bijdragen aan het bewerkstelligen van meer vertrouwen tussen de overheid en de legale wapenvergunninghouders (zie ook paragraaf 2.3 *Bejegening vanuit wantrouwen*).

Eén soort wapenvergunning

- Onder de huidige Wwm kennen we een diversiteit aan vergunningen: er onder meer zijn verlopen, ontheffingen en consenten. In het verlengde van de herkenbaarheid en eenduidigheid adviseert de commissie Wwm om naar een enkele naam en een enkel document te gaan: de wapenvergunning, vergelijkbaar met het rijbewijs.
- Op de achterkant van het document kunnen gebruikersgroepen voor het redelijk belang worden opgenomen die voor de houder van de wapenvergunning van toepassing zijn. Als voorbeeld: de sportschutter heeft een wapenvergunning en redelijk belang X (sportschutter), de jager heeft een wapenvergunning en redelijk belang Y (jager), maar mogelijk ook Z, als hij of zij bijvoorbeeld jachthonden traint. Achter op de wapenvergunning staat vermeld waartoe de houder bevoegd is. Een dergelijke wapenvergunning maakt bovendien het digitaliseringsproces makkelijker te implementeren.

Gebruikersgroepen (redelijk belang)

- Verderop in de wet moet er ruimte komen om per relevante groep gebruikers een apart artikel of hoofdstuk op te nemen, waarin het redelijk belang per groep geëxpliciteerd wordt en op formeel wettelijk niveau gedefinieerd wordt in welke mate er kan worden afgeweken van algemene verbodsbepalingen.

³⁰ Zie artikel 3a Opiumwet

Denk bij *gebruikersgroepen* of *doelgroep* bijvoorbeeld aan sportschutters, jagers, verzamelaars, traditionele schutters, airsoftbeoefenaars, re-enactmentdeelnemers en erkenninghouders. Een nadere uitwerking volgt in een nieuw op te stellen ministeriële regeling (zie hierna paragraaf 4.2 *Onderliggende regelgeving*). Een voorbeeld van een uitwerking is te zien in onderstaand tabel.

- Een artikel of hoofdstuk per doelgroep biedt ook de ruimte om in een aantal huidige omissies te voorzien. Voorbeelden hiervan zijn de problemen rond de erkenning van schietverenigingen en de zwartelijst-problematiek bij de KNSA.
- Er zal een restcategorie opgenomen moeten worden, omdat er nog activiteiten op te sommen zijn waarbij uitzondering gemaakt moet worden op de verboden van het wapenbezit. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan: doden van losgebroken of gewond vee of wild, doden van gekweekt grofwild, reddingsmiddelen, slachten van vee, noodsignalen, startschoten bij sportwedstrijden, trainen van honden, verdoven van dieren en zelfverdediging. Op basis van zo'n artikel of hoofdstuk kan de minister vrijstelling verlenen aan specifieke groepen gebruikers of voor specifieke activiteiten. Een en ander zou uitgewerkt kunnen worden in de regeling.

VOORBEELD UITWERKING VAN EEN GEBRUIKERSGROEP

Gebruikersgroep	Schietsport
Redelijk belang	In wedstrijdverband beoefenen van een aangewezen tak van schietsport binnen een schietvereniging.
Toegestane wapens	A #, B #, C # Er kan alleen een verlof worden verleend voor de wapens en munitie die zijn toegelaten bij een erkende of gereguleerde schietsportdiscipline die in het verband van de schietvereniging kan worden beoefend.
Vervoer van en naar	Schietvereniging, wapenhandelaar, politiebureau
Lidmaatschap	Verplicht lidmaatschap van een schietvereniging die door een door de minister aangewezen organisatie is gecertificeerd.

Evenredigheidsbeginsel

- In de Wwm en de daaronder liggende regeling moet gehandhaafd blijven dat voor overtreding van voorschriften door legale wapenbezitters, bijvoorbeeld onregelmatigheden die bij een thuiscontrole worden geconstateerd, de bestuursrechtelijke reactie moet voldoen aan eisen van redelijkheid en evenredigheid. Nu al biedt de wet die ruimte omdat het criterium

'vrees voor misbruik' in zichzelf interpretatieruimte heeft, maar ook omdat in de Cwm een hardheidsclausule is opgenomen.³¹ Naar de eisen van deze tijd zou overwogen kunnen worden om die hardheidsclausule (als haakje) in de (formele) Wwm op te nemen en in de Cwm nader uit te werken als instructie van de minister aan Justis en Korpscheftaken.

- Hoewel de lat hoog mag liggen bij een bestuursrechtelijke reactie, zou de rechtszekerheid en de rechtseenheid erbij gediend zijn als de minister explicieter aangeeft welke reactie op overtredingen van legale wapenbezitters staan. Dit met het uitgangspunt in gedachte dat geringe twijfel van enige aard over de vraag of iemand een wapen verantwoord kan worden toevertrouwd, reden kan zijn voor weigering of intrekking van het bevoegdheidsdocument. Het uiteindelijke streven is om voor meer uniformiteit te zorgen bij bestuursrechtelijke reacties.

4.2 Onderliggende regelgeving

Er dient een afzonderlijke ministeriële regeling te komen, waarin nader uitgewerkt wordt onder welke voorwaarden de bevoegdheden die de Wwm toekent aan specifieke gebruikersgroepen worden ingevuld. Deze regeling dient zo ingericht te worden, dat specifieke gebruikers alle regelingen die op hen van toepassing zijn overzichtelijk bijeen vinden. In deze regeling moet ook aandacht besteed worden aan de gebruikers in de (zo klein mogelijke) restcategorie die we hiervoor beschreven. Regelingen voor specifieke groepen, zoals defensie, politie kunnen ongewijzigd blijven bestaan.

4.3 Terminologie en definities

De problematiek rond *sprekende gelijkenis*, de behoefte om beter aan te sluiten bij Europa en het ontbreken van essentiële definities, vormen de aanleiding om hier ook aandacht te besteden aan de definities en categorisering. In deze paragraaf gaan we in op de definities; in paragraaf 4.5 besteden we aandacht aan de categorisering van wapens.

Om de Wwm in lijn te brengen met de Europese Vuurwapenrichtlijn zal het nodig zijn de terminologie aan te passen. De richtlijn gaat alleen over draagbare vuurwapens, en kent eigenlijk alleen de begrippen *lang vuurwapen* en *kort vuurwapen* (er is één categorisering voor *draagbare militaire granaatwerpers*), terwijl de Wwm ongedefinieerde termen als *pistool*, *revolver* en *geweer* hanteert. Het kan

³¹ Onderdeel B/1.2 Cwm.

voorkomen dat een vuurwapen dat in Nederland als geweer beschouwd wordt, in de richtlijn een kort vuurwapen blijkt te zijn. Dat is niet wenselijk.

Ook worden in de Wwm veel termen gebezigd die niet gedefinieerd zijn, zodat we dan moeten uitgaan van de betekenis van een woord in het algemeen spraakgebruik. Dit kan tot grote meningsverschillen leiden over wat de juiste betekenisomschrijving is. Het kan er zelfs van afhangen welk woordenboek u raadpleegt. Een ander probleem is dat een bepaalde term in verschillende contexten verschillende betekenissen kan hebben, denk bijvoorbeeld aan *bestemming* en *erkenning*. Nieuwe ontwikkelingen nopen ook om terminologie aan te passen, zoals het opduiken van onafgewerkte onderdelen, bijvoorbeeld de zogenoemde *80%-receivers*³² en allerlei gadgets die een semiautomaat kunnen veranderen in een (bijna) volautomaat.

De commissie Wwm heeft hard gewerkt aan een volledige (nieuwe) definitielijst, inclusief een toelichting op de definities. De lijst is te vinden in bijlage 4 bij dit rapport. Het vergt tijd en reflectie vanuit verschillende hoeken om zo'n lijst werkelijk volledig te maken, daarom is deze lijst nog in concept. Hij is waarschijnlijk niet compleet en mogelijk staan er ook te veel termen in, maar de essentie is dat we laten zien hoe groot de behoefte aan uitleg is en hoeveel woorden er dus in zo'n lijst zouden moeten staan. De begrippen die al gedefinieerd zijn, hebben we zo veel mogelijk opgenomen. Waar nodig hebben we termen toegevoegd (zoals *onafgewerkte onderdelen*), omdat gebleken is dat daar behoefte aan is, of de definitie uitgebreid (zoals bij *boksbeugel*), omdat de betekenis ervan ruimer is geworden.

4.4 Overdragen van wapens

Een van de kwesties waarover de commissie Wwm zich op verzoek van de minister van Justitie en Veiligheid zal buigen, is het begrip *overdragen*. De minister geeft aan dat er een onwerkbaar situatie is ontstaan rond deze term als het gaat over wapens of munitie. De minister schrijft hierover als volgt:³³

'Voor wat betreft het overdragen van wapens is wetgeving ingehaald door de praktijk. De minister wil de mogelijkheid formaliseren van het gebruik van wapens door

anderen dan verlofhouders. Dit speelt bijvoorbeeld wanneer de op het verenigingsverlof vermelde beheerders verenigingswapens ter hand stellen aan andere leden (zonder verlof) die de schietsport beoefenen onder toezicht van die beheerders en binnen de eigen verenigingsaccommodatie.'

Onder de huidige wet is op basis van artikel 31 Wwm de overdracht van wapens verboden aan iemand die geen zelfstandige vergunning heeft om wapens voorhanden te hebben. Bovendien is het overdragen van een wapen door de Hoge Raad ruim uitgelegd: ook als de feitelijke macht over een wapen tijdelijk aan een ander wordt gegeven, is deze handeling te kwalificeren als het overdragen van een wapen.³⁴ De Cwm legt de term *overdragen* echter minder stringent uit en verdisconteert de redelijke belangen uit de praktijk.³⁵

Dit alles heeft ertoe geleid dat de omgang met (vuur) wapens bemoeilijkt wordt, vooral ook op momenten dat terhandstelling nodig is, zoals bij het gebruik van verenigingswapens, of dat terhandstelling eigenlijk niet bezwaarlijk is, zoals bij het tonen van een oude sabel aan een minderjarige. De minister wil het gebruik van wapens door anderen dan verlofhouders formaliseren en draagt de commissie op dit probleem te analyseren en er een oplossing voor aan te dragen.³⁶

We zijn tot de conclusie gekomen dat allereerst een goede, handzame definitie van de term *overdragen* nodig is. Na lang wikken en wegen is daarbij gekozen voor: 'het overgaan van de *beschikkingsmacht* over een wapen of munitie naar een ander'. Niet meer en niet minder. De term *beschikkingsmacht* is een bekend begrip in het recht en de jurisprudentie³⁷. Van het IJzerdraadarrest uit 1954, gevolgd door heel veel gebruik bij zaken over verdovende middelen, credits in online games en elementen van blockchains.

Juridisch gezien is dit een algemeen toepasbare definitie die alles dekt en aangeeft wanneer een wapen of munitie wel of juist niet ter hand gesteld mag worden. Om de handhaafbaarheid te bevorderen, zal het toch nodig zijn om uitleg te geven over de reikwijdte van de definitie. De commissie is tot de conclusie gekomen dat dit het best gerealiseerd kan worden door deze korte, juridisch correcte definitie in de wet op te nemen, om vervolgens in de Memorie van Toelichting een nadere toelichting te geven, compleet met voorbeelden.

³² 80%-receivers zijn halffabricaten van kasten, bascules, staartstukken of frames waarop 20% van de bewerkingen die nodig zijn om ze geschikt te maken om in een vuurwapen in te bouwen nog uitgevoerd moeten worden. Deze 80%-receivers zijn in de meeste landen vrij te koop.

³³ Brief van 18 december 2020 inzake de voortgang van de herziening Wet wapens en munitie (Kamerstukken II 2020/21, 33 033, nr. 29).

³⁴ Arrest Hoge Raad 24 juni 1997 (NJ 1998, 88).

³⁵ Onderdeel B/2.2.5 van de Cwm.

³⁶ Idem noot 34.

³⁷ Op advies van de Begeleidingscommissie wenst de commissie hier te expliciteren het begrip '*beschikkingsmacht*' graag te gebruiken in de uitleg die PG Silvis daaraan geeft in zijn conclusies voor HR 31 maart 2020, NJ 2020/251-252.

Er zijn veel mogelijkheden waarbij overdracht plaatsvindt zonder dat de beschikkingsmacht overgaat op een ander.

Een paar voorbeelden:

- Een jager geeft zijn geweer aan een collega omdat hij over een hek moet klimmen.
- Een sportschutter is met een medeschutter onderweg naar een wedstrijd en laat zijn wapen onder beheer van zijn collega achter als hij bij een benzinstation naar het toilet gaat.
- De wapenbeheerder van een schietvereniging reikt een verenigingswapen uit aan een lid, aspirant-lid of introducé van de vereniging dat onder toezicht gebruikt gaat worden.
- Een schutterij stelt een wapen ter beschikking aan een jeugdlid voor het schieten op de hark. Een gecertificeerde vrijwilliger van de schutterij houdt direct toezicht.
- Een wapenhandelaar geeft een koper van een wapen het gewenste wapen in handen.
- De beheerder van een schietcentrum geeft een geweer van klein kaliber om mee te schieten.
- Een houder van een schiettent geeft een cliënt een luchtbuks.
- Een acteur hanteert een wapen tijdens filmopnames onder toezicht van een wapenmeester.
- Jongeren kunnen onder toezicht kennismaken met de schietsport.
- Een marinier laat op een open dag van de Marine een jongetje poseren achter een mitrailleur.

Zolang er geen sprake is van het overgaan van de beschikkingsmacht, spreken we onder deze nieuwe definitie niet over *overdragen*, want de beschikkingsmacht gaat niet over. Hooguit zal er sprake zijn van tijdelijke terhandstelling. Overdracht waarbij de ontvanger vrijheid van handelen met het wapen heeft ('de beschikkingsmacht krijgt') blijft verboden.

Voor de volledigheid zij hier vermeld dat het begrip *overdragen* alleen gaat over situaties van legaal bezit. Voorkomen moet worden dat bij illegaal bezit of gebruik het begrip *overdragen* gebruikt wordt om zich vrij te pleiten van het overtreden van de wapenwetgeving. Ook is het goed om op te merken dat een nieuwe definitie van *overdragen* niet hoeft te verhinderen dat verenigingen eisen stellen aan introducés of aspirant-leden, bijvoorbeeld op het vlak van registratie of zich houden aan verenigingsregels.

4.5 Categorisering van wapens

De categorisering die de commissie Wwm voorstelt sluit zo veel als mogelijk aan op de categorisering van de Europese Vuurwapenrichtlijn. De categorieën zijn niet letterlijk gekopieerd uit de richtlijn, omdat Nederland in een aantal gevallen meer restricties heeft opgelegd aan bepaalde wapens. Zo zijn nagenoeg alle wapens die in de richtlijn

meldplichtig zijn in Nederland verloopplichtig. Ook moeten in de Wwm wapens en munitie opgenomen worden die niet onder de richtlijn vallen, zoals zware vuurwapens, messen, pepperspray, gasalarmpistolen, seinpistolen en toestellen voor beroepsdoeleinden, iets wat mede het gevolg is van de veel bredere definitie van de term *vuurwapen* in de (huidige) Wwm vergeleken bij die in de EU-richtlijn. Daarnaast zijn er ook nog wapens die weliswaar onder de richtlijn vallen, maar niet in de categorisering daarvan passen, bijvoorbeeld reproductie-voorlaadpistolen³⁸ met vuursteen of percussieontsteking.

4.5.1 De systematiek

Onze huidige Wwm kent de vier wapencategorieën I tot en met IV, waar de Europese Vuurwapenrichtlijn werkt met de drie categorieën A, B en C. De aansluiting loopt daar al mis. Hercategorisering van objecten in categorie I maakt het mogelijk om de huidige categorie I daarna te laten vervallen.

De beperkingen die opgelegd worden aan de nieuwe Wwm-categorieën A en B komen overeen met categorisering A en B van de Europese Vuurwapenrichtlijn. Met opzet is een andere subcategorienummering gekozen voor de nieuwe Wwm-categorieën, omdat de subcategorieën van de richtlijn en de Wwm niet helemaal overeenkomen. Er zou daardoor verwarring kunnen ontstaan bij verwijzingen. In bijlage 6 is een voorstel voor een categorie-indeling opgenomen.

In bijlage 6 wordt een aanzet gegeven voor de invulling van de categorieën. De subcategorieën A6, A7 en A8 verdienen daarbij aandacht. In het algemeen is de inhoud van de voorgestelde subcategorieën niet woordelijk hetzelfde als de overeenkomstige subcategorieën in de richtlijn. Bij A6, A7 en A8 is dat wel het geval. Daar heeft de commissie bewust voor gekozen, omdat in de nationale wetgeving naar die richtlijncategorie n moet worden verwezen, zoals ook nu al in de Wwm. Verwijzing naar deze nationale categorieën A6, A7 en A8 is dan voldoende en dat voorkomt verwarring. Dat in sommige gevallen toch een directe verwijzing naar de richtlijn nodig is, zoals bij het invullen van de Europese Vuurwapenpas, is helaas onvermijdelijk maar kan opgelost worden met een invulinstructie zoals de huidige regelgeving die nu ook al kent. Van belang is dat als een vuurwapen in richtlijncategorie B valt, het ook in Wwm-categorie B valt. Valt hij in richtlijncategorie A dan valt hij ook in Wwm-categorie A. We spreken hier expliciet de wens uit om, als dat op enig moment in de toekomst mogelijk is, volledig aan te sluiten op de richtlijn.

³⁸ Een *reproductievuurwapen* is een natuurgetrouwe, functionerende kopie van een vanwege zijn karakter van oudheid in Categorie C ingedeeld vuurwapen.

OVERZICHT CATEGORISERING (VUUR)WAPENS

Categorisering Europese Vuurwapenrichtlijn	Categorisering huidige Wwm	Categorisering nieuwe Wwm
	Categorie I – Ongewenste niet-vuurwapens ontheffingsplichtige wapens	Vervalt
Categorie A – Verboden vuurwapens*	Categorie II – Ontheffingsplichtige wapens	Categorie A – Ontheffingsplichtige wapens
Categorie B – Vergunningsplichtige vuurwapens*	Categorie III – Verlofplichtige wapens	Categorie B – Verlofplichtige wapens
Categorie C – Aangifteplichtige vuurwapens en wapens	Categorie IV – Verboden voor minderjarigen + draagverbod	Categorie C – Verboden voor minderjarigen + draagverbod

* Deze wapens vallen in de huidige Wwm onder categorie II of III

Flexibele categorisering

In deze categorisering wordt op een aantal plaatsen verwezen naar bijlagen bij de Wwm. Daarbij gaat het meestal over zaken die de minister moet aanwijzen. Zoals u in paragraaf 4.1 *De formele wet* las, is de commissie van mening dat de invulling van de categorieën wapens en munitie op lijsten in de wet moeten worden opgenomen.

Terminologie en definitie

Van nog veel groter belang is dat we in dit voorstel de terminologie van de Europese Vuurwapenrichtlijn hebben overgenomen, zodat daarover geen verwarring kan ontstaan. Dit betekent wel dat een flink aantal termen en uitdrukkingen in de Wwm opnieuw gedefinieerd moet worden.

4.5.2 Sprekende gelijkenis

De commissie stelt voor om de onduidelijkheden en problemen op te lossen die het gevolg zijn van het criterium *sprekende gelijkenis* zoals beschreven in paragraaf 2.6 van de Cwm. Wij willen de huidige categorie I sub 7 wapens schrappen, omdat die niet te handhaven is. Daarmee verminderen bewijsproblemen, wat de mogelijkheden om op heterdaad adequaat te kunnen optreden vergroot.

Dit voorstel heeft mogelijk tot gevolg dat burgers meer typen wapens in huis mogen hebben, maar daarbij gaat het om wapens die niet gevaarzettend zijn en waarop op dit moment bovendien niet of nauwelijks te controleren is. Dit leidt tot een realistischer handhaving, die past bij het doel van de Wwm: de openbare orde en veiligheid waarborgen door het illegale bezit van wapens en munitie te bestrijden en het legale bezit zo veel mogelijk te beheersen.

Naar aanleiding van een opmerking van de Begeleidingscommissie wenst de commissie op te merken dat het dragen of aanwenden van een voorwerp – dat nu valt onder het begrip ‘sprekende gelijkenis’ – ter bedreiging of

afdreiging, onder het (commune) Wetboek van Strafrecht strafbaar is en blijft. Diegenen die met (bijvoorbeeld) een airsoftwapen een ander bedreigt of met zo’n wapen een gewapende overval pleegt is en blijft strafbaar (op basis van respectievelijk artikel 285 en 312 van het Wetboek van Strafrecht). Voorwerpen die tot het plegen van zo’n strafbaar feit gebruikt worden (ook voorwerpen die in zichzelf niet strafbaar zijn gesteld) zijn op basis van artikel 33a lid 1 Wetboek van Strafrecht vatbaar voor verbeurdverklaring.

4.5.3 Airsoftapparaten

De plaatsing en definiëring van airsoft binnen het geheel van de Wwm is bij herhaling onderwerp van gesprek geweest binnen de commissie Wwm. Hoewel door de geringe energieniveaus de letselpotentie van airsoft-apparaten zeer beperkt is, zijn de hoge mate van nabootsing van ‘echte’ vuurwapens die ze voor bedreiging en afdreiging geschikt maakt én de mogelijkheid om ze te gebruiken voor wapentrainingen, elementen die bijdragen aan de behoefte om een stevige vorm van regulering te handhaven. In paragraaf 6.11 zal uitgebreider ingegaan worden op de voorstellen van de commissie ten aanzien van airsoft. Op deze plaats beperken wij ons tot het toelichten van de definitie en de categorisering.

Definitie

Het afscheid nemen van het begrip ‘sprekende gelijkenis’ heeft met name voor de definiëring van airsoftwapens grote consequenties. Om toch een basis te creëren van een vorm van regulering, heeft de commissie een oplossing gevonden in een vrij technische beschrijving van een airsoftwapen, die als volgt luidt:

lucht-, gas-, veerdruk- of electro-pneumatisch wapen, dat ontworpen en bedoeld is om uitsluitend bolvormige, niet-metalen projectielen met een kaliber niet groter dan 8 millimeter en een mondingsenergie van meer dan 0,5 joule maar niet meer dan 3,5 joule te verschieten.

Het gaat dus niet (meer) om het uiterlijk, als wel om de technische werking en specificaties die een voorwerp tot airsoftwapen definiëren. Voor de duidelijkheid: ook de sterkere gelblasters vallen hieronder. Gelet op de actuele maatschappelijke ontwikkelingen denkt de commissie dat dat verstandig is.

Categorisering

De commissie stelt voor om airsoftwapens te plaatsen in categorie C (verboden voor minderjarigen + draagverbod). De geringe letselpotentie maakt van een airsoftapparaat een wapen dat qua categorisering zich het best laat vergelijken met de luchtdrukwapens, die eveneens in categorie C zijn ingedeeld. Tevens lijkt deze categorisering meer aan te sluiten bij de wijze waarop in ons omringende landen naar airsoftapparaten wordt gekeken. De commissie ziet geen redenen om het bezit van een airsoftapparaat in de privésfeer te blijven verbieden, los van het feit dat dit (bijna) niet te handhaven is.

Verder doet de commissie voorstellen voor een draagverbod en leeftijdslimiet (logisch voortvloeiend uit plaatsing in categorie C), beroepsmatige verkoop alleen door erkenninghouders gekoppeld aan een registratieplicht (zoals bij alle luchtdrukwapens) en het stellen van regels aan het in groepsverband (meer dan één persoon) beoefenen van airsoftactiviteiten (in paragraaf 6.12 *Airsoft* gaan we hier verder op in). Zie hiervoor paragraaf 6.12.

Afwijkend standpunt

De vertegenwoordiger van de NABV in de commissie Wwm wenst aan te tekenen dat bovenstaand standpunt niet door hem en door de NABV gedeeld wordt. De NABV bepleit dat airsoftapparaten verboden blijven op de huidige voet, dus ook in de privésfeer. Het uitgebreide standpunt van de NABV is te vinden in bijlage 11 van dit rapport.

4.5.4 Geluiddemper

Van oudsher is er in ons land een aarzeling om geluiddempers in te zetten, wat resulteerde in een verbod. Deze aarzeling lijkt voort te komen uit de wens stroperij te kunnen signaleren en daarmee te bestrijden. Daarnaast hebben film en televisie door de jaren heen het beeld gevestigd dat met geluiddempers makkelijker en volledig geruisloos vuurwapens gebruikt kunnen worden. De werkelijkheid is anders. Een geluiddemper neemt het geluid van het schot niet compleet weg, maar maakt het minder schadelijk voor de gebruiker. Met een geluiddemper wordt bij de jacht het wild (en de omgeving) minder verstoord en kan wildbeheer efficiënter plaatsvinden.

De geluiddemper is in ons omringende landen toegelaten en is daar gemeengoed in de jachtpraktijk. In Nederland is hij bovendien vrijelijk verkrijgbaar voor luchtdrukwapens. Ook geldt er een vrijstelling voor bepaalde onderdelen van de politie, de Koninklijke Marechaussee en andere onderdelen van defensie. De technische ontwikkelingen in de luchtdrukwapens zijn zodanig van aard, dat deze vrij

verkrijgbare geluiddempers gemakkelijk toegepast kunnen worden op vuurwapens. De illegale vuurwapengebruiker kan dus vrijelijk beschikken over geluiddempers. Een wettelijk verbod op het gebruik van dit gehoorbeschermingsmiddel door jachtaktehouders draagt daarom niet bij aan de veiligheid of de openbare orde.

Het gebruik van de geluiddemper is inmiddels in Nederland sinds 2017 wel mogelijk onder de Wet natuurbescherming. Vanuit het natuurbeleid zijn er dus geen zwaarwegende argumenten tegen het gebruik van geluiddempers bij faunabeheer. De benodigde vergunning voor een geluiddemper onder de Wwm wordt echter vooralsnog alleen afgegeven 'voor beroepsdoeleinden'. Een jager zonder dienstbetrekking kan geen beroep doen op deze uitzondering.

Jacht en schietsport

De KNSA heeft in 2017 onderzoek laten doen naar de werking van geluiddempers, waaruit bleek dat er een substantiële geluidsreductie kan worden bereikt met een afname variërend van 7 tot 16 dB(A).³⁹ De omgeving van buitenschietsbanen – en dan in het bijzonder woningen – kan daarmee ontlast worden en bovendien is er daardoor minder risico op gehoorbeschadiging die ondanks gehoorbescherming nog zou kunnen optreden.

De commissie Wwm pleit voor het legaliseren van geluiddempers, maar uitsluitend voor geweren voor zowel de jacht als de schietsport.⁴⁰ Bij de schietsport gaat het dan om dempers op geweren van groot kaliber; deze geweren worden niet alleen op binnen-, maar ook vaak op buitenschietsbanen gebruikt. Op die buitenbanen zijn de mogelijkheden voor een bouwkundige geluidsreductie nauwelijks aanwezig en met geluiddempers kan de geluidbelasting voor de omgeving gunstig gereduceerd worden.

Verzamelaars

Verzamelaars kunnen op grond van de huidige wet al geluiddempers verzamelen. We pleiten ervoor om dit ook in de nieuwe wet mogelijk te maken, met geluiddempers voor zowel geweren als andere vuurwapens. Soms is de demper zelfs al in het wapen ingebouwd. Zoals u las in paragraaf 4.1 *De formele wet* vinden we het belangrijk dat voor elk verbod een wapenvergunning (of vrijstelling) mogelijk is voor verzamelaars. Immers, in elke categorie kunnen wapens of voorwerpen vallen welke onder het behoud van het materiële cultuurhistorisch erfgoed van belang zijn.

³⁹ Akoestisch onderzoek geluidmetingen aan dempers voor vuurwapens, in opdracht van de KNSA uitgevoerd door Van den Bos Milieuvadvis Den Haag.

⁴⁰ In de nieuwe terminologie volgens de definitievoorstellen van de commissie Wwm: geluiddempers uitsluitend voor lange vuurwapens.

4.5.5 Zware luchtdrukwapens

In 2011 heeft de minister van Veiligheid en Justitie op verzoek van de Tweede Kamer een onderzoek laten verrichten naar de gevaarstelling van 'zware luchtbuksen' en de wenselijkheid van een beperking op het bezit ervan. In de periode 1987 tot 1997 omvatte de Wwm een beperking op het bezit van luchtdrukwapens, als onderdeel van de implementatie van de Benelux-overeenkomst⁴¹. Toen de Wwm werd gewijzigd omdat die Benelux-overeenkomst nooit in werking is getreden, heeft de minister ervoor gekozen om deze beperkingen te laten vervallen. Wel was de commerciële verkoop voortaan voorbehouden aan erkenninghouders die daarvan een kopersregister moesten bijhouden. In 2011 bestonden in de Kamer zorgen over de vuurkracht van deze zware luchtbuksen, met name omdat criminelen er mogelijk eenvoudig gebruik van zouden kunnen maken.

Op verzoek van de minister voerde een commissie onder leiding van de heer Krijnen, ambtenaar van het toenmalige ministerie van Veiligheid en Justitie, een onderzoek uit. Deze commissie concludeerde dat:

- er weinig tot geen echt grote problemen zijn;
- het huidige stelsel van legaal luchtbuksbezit goed functioneerde, afgezien van de problemen met het criterium van de *sprekende gelijkenis*;
- de handhaving van beperkende maatregelen een te grote wissel zou trekken op de capaciteit van de politie en de douane. Door alle partijen werd nadrukkelijk gesteld dat het onwenselijk was om wijzigingen aan te brengen in het regime voor luchtbuksen.

Alle partijen die door de commissie Krijnen zijn geconsulteerd stelden nadrukkelijk dat het onwenselijk was om wijzigingen aan te brengen in het regime voor luchtbuksen. Later besloot de minister maatregelen voor te stellen om luchtbuksen met een hoge mondingsenergie onder het verlofstelsel te brengen. Dit vereist een wetswijziging die na zes jaar nog steeds niet tot stand is gekomen.

De commissie Wwm heeft geen argumenten gevonden om tot een ander advies te komen dan de commissie-Krijnen.⁴² Hierbij namen we het volgende in overweging:

- Inmiddels zijn er duizenden, zo niet tienduizenden, luchtbuksen in omloop die te definiëren zijn als *zware luchtbuks*, zonder dat er van noemenswaardige incidenten sprake is.
- De beroepsmatige handel in luchtbuksen is nu al voorbehouden aan erkenninghouders, compleet met registratie van kopers. Dat zou omgebouwd moeten worden naar een systeem vergelijkbaar met dat voor

vuurwapens, inclusief uitbreiding van de administratie- en bewaarplicht plus volledige registratie à la Verona.

- De afdeling Korpscheftaken van de politie moeten elke aanvrager persoonlijk spreken en vervolgens thuis bezoeken voor een kluiscontrole. Elk verlof moet daarna jaarlijks verlengd worden, met de daarbij behorende screening.
- De politie wordt belast met de handhaving. De controle van aangetroffen buksen is daarbij onmogelijk, tenzij hiervoor een tijdrovend, complex, gecertificeerd testproces wordt ingericht of een dergelijke dienst extern wordt aangekocht.
- De douane zal moeten toezien op de invoer van luchtgeweren, waarbij mogelijk voor de zwaardere exemplaren invoerconsenten moeten worden afgegeven, eventueel in combinatie met een 'certificate of compliance'.

Dit alles leidt tot een zodanige lastenverzwaring met een minimaal nuttig effect, dat de commissie Wwm adviseert het advies van de commissie-Krijnen te blijven volgen en af te zien van aanpassing van de wet op dit punt.

4.6 Schietsportdisciplines

Een verlof voor schietsport is onderworpen aan de voorwaarde dat het gebruikte vuurwapen toegelaten is in een door de minister vastgestelde schietsportdiscipline die in het verband van een schietvereniging beoefend wordt. Welke schietsportdisciplines zijn toegestaan is nu voor een deel geregeld in de Cwm (bijlage C8), en wel als uitwerking van het criterium *redelijk belang* (artikel 28 Wwm). De uitwerking in de Cwm is bedoeld om wildgroei in de schietsport tegen te gaan, dus voor beheersing van het legale wapenbezit. Naast bijlage C8 wordt bij verlofverlening getoetst aan de reglementen van de KNSA en KNTS.

Voordat de schietsportdisciplines waren opgenomen in de Cwm, verwees de minister naar de disciplines die de KNSA had vastgesteld of de KNSA had erkend. Die bepaling was niet wettelijk verankerd en hield daardoor bij gerechtelijke procedures geen stand. Om die reden heeft de minister besloten om de disciplines in de Cwm op te nemen. In verschillende juridische procedures staat echter de vraag centraal of er voldoende juridische basis is voor het aanwijzen van de disciplines door de minister en voor de toets aan de reglementen van de KNSA en KNTS.

De voorwaarde dat een aanvrager van een verlof moet aantonen dat het vuurwapen past in een door de KNSA of KNTS vastgestelde of erkende discipline, moet blijven bestaan. Het vaststellen van die disciplines dient een samenspel te zijn tussen de betrokken bond of koepel en de minister van Justitie en Veiligheid. De bond heeft als eerste zicht op de ontwikkeling van de (schiet)sport, bijvoorbeeld als internationaal (zoals olympisch) een

⁴¹ Benelux-Overeenkomst inzake wapens en munitie, M (70) 5, 9 december 1970

⁴² De vertegenwoordiger van de NABV in de commissie Wwm tekent aan dat dit standpunt niet gedragen wordt door de NABV.

nieuwe discipline wordt vastgesteld. Het initiatief tot het definiëren en beschrijven van een discipline mag dus verwacht worden van een bond, maar tegelijkertijd heeft de minister een belang om te toetsen of die discipline past bij het redelijk belang om invulling te geven aan het restrictieve Nederlandse Wwm-beleid. In dat licht stelt de commissie het volgende voor:

- in het specifieke hoofdstuk of artikel per doelgroep in de Wwm wordt, als dat van toepassing is, de wettelijke basis vastgelegd om disciplines binnen de sport te definiëren;
- het is de bond die de disciplines bedenkt, beschrijft en definieert (nu KNSA en KNTS);
- het is de minister die op voorstel van die bond (of een andere erkende vereniging of organisatie) de discipline bij ministerieel besluit goedkeurt;
- de schietsportdiscipline maakt deel uit van de toetsing van het redelijk belang voor een schutter, zoals die wordt uitgevoerd bij aanvraag of verlenging van de wapenvergunning door de politie. In de Circulaire wapens en munitie kan het ministerie van Justitie en Veiligheid de Politie hiertoe aanwijzingen geven.

4.7

Jagers en de Wet natuurbescherming

Regels voor jagers rond opleiding, geldigheidsduur van de jachtakte en wapengebruik, zijn vastgelegd in de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming. Deze regels zijn opgesteld met het oog op veiligheid en natuurbescherming. Bij het aanpassen van de Wwm moet voor de jagers dan ook rekening worden gehouden met noodzakelijke bijkomende wijzigingen in de Wet natuurbescherming en daaronder liggende regelgeving.

Hoofdstuk 5

Organisatie van de keten

Het model waarmee de overheid anno 2022 de taken uitvoert rondom de legale wapenwetgeving, is gebaseerd op de tijd dat administratieve processen handmatig werden uitgevoerd, dat internationale transacties een lagere frequentie hadden en dat technologische ontwikkelingen en innovaties elkaar minder snel opvolgden. Het merendeel van de uitvoerende Wwm-activiteiten liggen vanuit die traditie ook nu nog op het bord van de overheid. Hierbij zal ook de gedachte spelen dat het om gevaarzettende handelingen gaat die alleen de overheid kan beheersen.

De Wwm-keten van het legale wapenbezit leent zich uitstekend voor meer regievoering en minder uitvoering vanuit de overheid. Door het verschuiven van taken kan de overheid zich vanuit haar regierol meer richten op haar kerntaken vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit vraagt echter wel om een fundamenteel andere kijk op de keten, waarbij de overheid taken over durft te laten aan het private veld.

De commissie Wwm is van mening dat de verantwoordelijkheid voor de legale wapenwetgeving niet alleen voor de overheid moet zijn, maar dat in organisaties verenigde burgers hier ook een verantwoordelijkheid in hebben. Het verminderen van regeldruk, administratieve lasten en het verhogen van de veiligheid zijn belangrijke opdrachten voor de commissie Wwm en kunnen gerealiseerd worden door intensieve en gelijkwaardige samenwerking tussen de overheid en de branche.

5.1 Een vergelijking met de mobiliteitsketen

Soms kan het nuttig en inspirerend zijn om bij het oplossen van problemen te kijken naar hoe andere domeinen zaken organiseert. De commissie Wwm heeft daarom het oog laten vallen op een specifiek deel van de mobiliteitsketen: de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) en het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR). De een houdt zich bezig met het toelaten van voertuigen op de Nederlandse wegen, de ander met het toetsen van de rijvaardigheid van bestuurders. Kenmerkt de legale wapenketen zich ook niet door enerzijds aandacht voor een voorwerp (een wapen, de munitie) en anderzijds voor de mens die van dat voorwerp gebruik gaat maken? Een inspirerende vergelijking.

De commissie Wwm denkt dat het nuttig is om in haar voorstellen ook dat onderscheid aan te brengen: voorstellen die zich richten op processen rond de hardware van wapens en munitie, inclusief de partijen die daarbij horen

met oog voor de belangen. En daarnaast voorstellen die zich richten op de gebruiker van die wapens en munitie, onderverdeeld in categorieën als de (sport)schutter, de jager, de airsoftsporter, de verzamelaar enzovoort. Uiteraard raken die twee lijnen elkaar bij herhaling, dus net zoals een vrachtwagen alleen bestuurd mag worden door hen die daarvoor het goede rijbewijs behaald hebben, maar dit onderscheid helpt bij het verkrijgen van scherpere en inzicht.

De RDW is een belangrijke publieke dienstverlener in de mobiliteitsketen en geeft uitvoering aan wettelijk opgedragen taken, zoals het toelaten van voertuigen en onderdelen daarvan, toezicht en handhaving, registratie, informatieverstrekking en documentafgifte. Wij zien een aantal interessante parallellen met de legale wapenketen. De volgende tabel maakt inzichtelijk dat het de moeite waard is om inspiratie te putten uit de mobiliteitsketen.

5.2 Verdere professionalisering erkenninghouders

Idealiter zou je een systeem willen hebben voor het registreren van wapens en munitie waartoe alle overheidspartijen en samenwerkingspartners een gedeelde toegang hebben om de voor hen noodzakelijke actuele informatie te kunnen inzien en muteren. Met een portaal waarin je diverse zaken kunt inzien en regelen. Hoe mooi zou het zijn als erkenninghouders direct kunnen registreren ('vanaf de geboorte van het wapen') en andere (overheids)partijen direct over deze informatie beschikken? In essentie is dit zoals de RDW werkt.

De commissie Wwm ziet op termijn mogelijkheden om meer dan nu het geval is uitvoerende activiteiten voor de registratie, het technisch toezicht en de informatievoorziening rond wapens en munitie te beleggen bij de erkenninghouders zelf, om de overheid te ontlasten, om de professionalisering in de wereld van de erkenninghouders te vergroten en omdat het efficiënter en goedkoper kan.

VERGELIJKING WERKWIJZE RDW EN WWM-KETEN

Opgelegde overheidstaken RDW	Wwm-keten
Toelating: Voertuigen en -onderdelen toelaten op de Nederlandse en Europese markt, inclusief het verstrekken van kentekens.	Het toelaten van wapens- en onderdelen op de Nederlandse markt; consent CDIU.
Toezicht en controle: Toezicht houden op de RDW-erkende bedrijven en controle uitvoeren op de technische staat van voertuigen.	Het toezicht op de naleving van de wet door erkenninghouders is nu belegd bij het OM, de politie en KMAR. Controle op de technische functionaliteit van het wapen (toonplicht) ligt bij de politie.
Registratie en informatieverstrekking: Verzamelen, opslaan, bewerken en beheren van gegevens over voertuigen, hun eigenaren en voertuigdocumenten en het verstrekken van informatie aan belanghebbenden over deze gegevens.	Registratie en informatieverstrekking: Verzamelen, opslaan en beheren van gegevens over wapens en hun eigenaren en bijbehorende documenten ligt nu grotendeels bij de politie.*
Documentafgifte: Documenten afgeven die nodig zijn voor voertuigen of eigenaren, zoals kentekenbewijzen en het APK-formulier.	Documentafgifte: Afgifte van wapenverloven, jachtaktes en erkenningen door politie. Ontheffingen door Justis. Consenten en uitvoervergunningen door CDIU.
Kentekenregister: De RDW is houder van het basisregister voertuigen. In dit kentekenregister staan voertuiggegevens en de gegevens van de eigenaar of houder. Veel overheidsorganisaties en bedrijven maken hier gebruik van.	Registratie van wapens- en munitie is verspreid over meerdere partijen. Ieder houdt voor zich de relevante informatie bij, van digitale gegevensuitwisseling is nauwelijks sprake.

* Het verstrekken van informatie aan belanghebbenden over deze gegevens is ook onderwerp van gesprek in de commissie Wwm. Hier dient een (betere) wettelijke basis voor te komen.

Hier zal een zorgvuldige afweging gemaakt moeten worden of, en zo ja welke publieke taken privaat kunnen worden ingericht. Hierbij zullen wel drie randvoorwaarden ingevuld moeten worden:

1. Het stellen van nadere eisen aan professionaliteit, omvang en inrichting van het bedrijf van erkenninghouders, inclusief het reguleren van verplicht lidmaatschap van een door de minister erkende beroepsorganisatie. Hierbij geldt wel dat de opleiding van erkenninghouders toegesneden moet zijn op de aard van hun bedrijfsmatige activiteiten. Niet voor iedere activiteit is een volledige opleiding op het zwaarste niveau nodig.
2. Het instellen van een landelijk georganiseerde toezichthouder op de import, export, productie en handel in vuurwapens en munitie. Het toezicht op de erkenninghouders verschuift daarmee van de afdelingen Korpscheftaken naar deze landelijke organisatie, die zo nodig ook bij de politie kan worden ondergebracht, in nauwe samenwerking met de douane. Deze landelijke toezichthouder kan ook excelleren in het ontwikkelen en vasthouden van kennis over wapens en munitie namens de overheid.
3. Het ontwikkelen van een wapen- en munitie-informatiesysteem waarin ondubbelzinnig gegevens worden vastgelegd, zo nodig met gebruik van blockchaintechnologie. De erkenninghouders zouden bij het ontwikkelen en bij het beheren van dit systeem

een wezenlijke rol kunnen spelen. Uiteraard onder streng toezicht van de landelijke toezichthouder.

Gelet op de fundamentele wijziging waarmee invoering van dit voorstel gepaard zou gaan, beperken wij ons hier tot twee voorstellen:

1. Ook voor erkenninghouders moet gelden dat zij verplicht lid zijn van een door de minister erkende brancheorganisatie. Dit biedt de mogelijkheid om collectief aan kwaliteitsverbetering te doen, mede als opstap voor de toekomst om meer taken bij de branche zelf te leggen.
2. Ontwikkel als overheid, samen met de erkenninghouders, een digitaal systeem om wapens en munitie te registreren als vervanging van Verona, met de mogelijkheid om via digitalisering meer grip te krijgen op de informatievoorziening en de aanwezigheid van munitie.

5.3 Van papier naar digitaal

Er zijn momenteel al diverse initiatieven in de keten als het gaat om digitalisering. De KNSA werkt momenteel bijvoorbeeld aan een digitaal schietregister, via een app. In dit register wordt onder andere de presentie

bijgehouden en het aantal schietbeurten.⁴³ Op een aantal verenigingen wordt dit momenteel getest.

Daarnaast verkent de politie momenteel in samenwerking met het Innovatielab (iLab) de mogelijkheden voor een integraal systeem, onder andere voor het uitwisselen van registers van erkenninghouders. In enkele eenheden wordt hiermee al proefgedraaid. Ook worden alle papieren dossiers gedigitaliseerd en is er een toezichtwapenapp in de maak voor de periodieke kluiscontroles bij de verlofhouders thuis.

De huidige Wwm en onderliggende regelgeving is in bewoording vooral nog gebaseerd op papieren stromen. Dit verhindert Justis niet om zowel het aanvangen van een procedure als de interne processen stevig te digitaliseren. Voor de politie is dat moeilijker, nu Korpscheftaken binnen het korps slechts een kleine speler is en op ICT-gebied nauwelijks kan concurreren met andere processen binnen het korps. Toch biedt digitalisering aanzienlijke kansen, ook in het effectiever en efficiënter uitoefenen van controles. In de huidige tijd zijn er vele voorbeelden van afgeschermd omgevingen waarin iemand met bijvoorbeeld DigiD of een wachtwoord kan inloggen op Mijn omgeving – van Belastingdienst en Immigratie- en Naturalisatiedienst tot omgevingsloket en zorgverzekering. Dit zou ook het toekomstperspectief voor wapenverloven, erkenningen en jachtaktes moeten zijn. Op basis van onderliggende gegevens kunnen overheidsinstanties dan veel meer risico- en datagestuurd handhaven. De Europese Vuurwapenrichtlijn stelt nu wel als norm dat erkenninghouders via een geautomatiseerde weg registers moeten aanleveren, maar dit is geen verplichting.

5.4 Verlengen van de geldigheidsduur van een wapenvergunning

De geldigheidsduur van een wapenvergunning (verlof- of jachtakte) is één jaar. Het jaarlijks verlengen daarvan draagt in zeer hoge mate bij aan de omvangrijke administratieve last die de politie ervaart rond de uitvoering van de Wwm. Het verlengen van de vergunning is dan wel een moment om te controleren, maar het

systeem kent inmiddels een veelvoud aan checks-and-balances die rechtvaardigen dat de geldigheidsduur verlengd wordt.

Een aanvrager van een wapenvergunning wordt strikt gescreeend voordat hij of zij een wapenvergunning krijgt. Een geringe twijfel of een wapenvergunning aan de aanvrager kan worden toevertrouwd is al voldoende om die te weigeren. Maar ook na verlening van een wapenvergunning houdt de politie de vergunninghouder scherp in de gaten. Als er indicaties zijn dat een wapen (mogelijk) niet meer aan hem of haar kan worden toevertrouwd, dan doet politie daar direct iets mee. Is er geringe twijfel of aan een wapenvergunninghouder wapens en munitie kan worden toevertrouwd, dan wacht de politie niet, maar wordt de wapenvergunning direct ingetrokken. Dit heeft in de praktijk tot gevolg dat het verlengen van de wapenvergunning normaliter slechts een administratieve afhandeling is.

De commissie merkt verder op dat de volgende waarborgen al bestaan:

- Een verplichte aanvraag in persoon.
- Het verplicht invullen van het (verzwaarde) inlichtingenformulier WM32.⁴⁴
- Een controle bij de aanvraag op door de rechter verplichte psychiatrische opnames in het verleden en een doorlopende controle op psychiatrische opnames voor houders van een bevoegdheidsdocument.⁴⁵ Vrijwillige opnames vallen hier niet onder.
- Het bekend worden bij de afdeling Korpscheftaken van meldingen over personen die een legaal wapen in hun bezit hebben. Hoewel de wettelijke basis hiervan versterkt moet worden (zie hierna), komen alle mutaties rond wapenbezitters direct in beeld door een koppeling van de Basisvoorziening Handhaving en andere politie-mutatiesystemen via BlueView⁴⁶ aan het Verona-systeem. De politie leest deze gegevens nu handmatig uit, want dat gaat niet automatisch.
- De aanvrager geeft drie referenten op. Het raadplegen van referenten door de politie kan deel uitmaken van de procedure.

⁴³ Om de regeldruk weg te nemen bij de sportschutter, gaat de KNSA de schietsportregistratie op vier gebieden digitaliseren en vereenvoudigen met:

- de KNSA-schietsportapplicatie: een mobiele app voor de sportschutter met een unieke QR-code en een overzicht van schietbeurten, met benodigde gegevens;
- schietbeurten.nl: de webversie van de mobiele app waarop de sportschutter na inlog zijn of haar schietbeurten ziet staan;
- een portal voor de vereniging, zodat bar- en QR-codes gescand kunnen worden en schietbeurten digitaal kunnen worden afgetekend;
- data die de sportschutter beschikbaar stelt aan de politie voor de controle op het verplicht aantal schietbeurten.

⁴⁴ De minister van Justitie en Veiligheid heeft in een brief van 15 juli 2022 de Kamer geïnformeerd over het opschorten van de e-screener. In de tussentijd wordt gebruikgemaakt van het inlichtingenformulier WM32.

⁴⁵ Onder de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten heeft de officier van justitie het overzicht over de door de strafrechter afgegeven rechterlijke machtigingen. Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) heeft het overzicht over afgegeven rechterlijke machtigingen en inbewaringstellingen voor psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (voor zover de rechter en de burgemeester het CIZ hebben geïnformeerd).

⁴⁶ BlueView is een zoekmachine waarmee documenten en gegevens ontsloten worden uit de diverse politiemutatie-systemen.

- Persoonlijke aanwezigheid van de wapenvergunninghouder bij controle op de opslagmogelijkheden voor wapens in het huis of bedrijf van de aanvrager.
- Onaangekondigde controle van de politie bij wapenverlofhouders of zij hun wapens en munitie correct hebben opgeborgen. Dit betekent dat niet elke verlofhouder jaarlijks wordt gecontroleerd. Wel zal elke verlofhouder minimaal één keer per drie jaar een thuiscontrole krijgen. Zo nodig zullen verlofhouders vaker gecontroleerd worden op basis van een risico-indicatie en van steekproeven. Voor verlofhouders tot 25 jaar geldt een thuiscontrole van minimaal één keer per jaar.

Naast de overheidscontrole op de geschiktheid van een houder van een wapenvergunning wijzen we uitdrukkelijk op ons advies om sportschieten, de jacht, het verzamelen en andere activiteiten onder de Wwm plaats te laten vinden in verenigingen of wildbeheereenheden die aangesloten zijn bij door de minister erkende koepels (zie paragraaf 6.1 *Problemen rond het verplicht lidmaatschap van een erkende vereniging*). Juist het toezicht op, en het bekend zijn in zo'n vereniging draagt in hoge mate bij aan het oog houden op elkaar en op de vraag of iemand nog de vaardigheid heeft om een vuurwapen te gebruiken.

De commissie Wwm is van mening dat de geldigheidsduur van een verlof of jachtakte met alle waarborgen die er zijn, kan worden verlengd van één naar vijf jaar. Hierbij valt op te merken dat voor jongeren van 18 tot 25 jaar de bestaande praktijk van de jaarlijkse thuis-controle gehandhaafd dient te blijven, als waardevol contactmoment. Ook moeten verenigingen verplicht worden om ongewenste situaties waarin het henzelf niet lukt op te treden tegen leden, te melden bij de overheid (meldplicht). Denk hierbij aan een situatie van seniore leden wier geestelijke gesteldheid zich zodanig ontwikkelt, dat moet worden overwogen dat de wapenvergunning wordt beëindigd binnen de termijn van vijf jaar geldigheid.

In de huidige wetgeving komt de termijn van vijf jaar ook terug als geldigheidsduur van een ontheffing en van de erkenning (als wapenhandelaar). Het ligt voor de hand om hierop aan te sluiten. Het verlengen van de geldigheidsduur naar vijf jaar past ook binnen de kaders van de Europese Vuurwapenrichtlijn, die lidstaten de ruimte geeft om vergunningen voor het voor handen hebben van wapens met tussenpozen van maximaal vijf jaar te herzien.

5.5

De vorm van een wapenvergunning

De huidige vorm van de diverse verlopen en aktes zijn niet meer van deze tijd. Ze zouden moeten worden uitgevoerd in de vorm van een creditcard, zoals een rijbewijs of ID-kaart.

Bij voorkeur wordt er ook een chip of QR-code aan de card toegevoegd, zodat het mogelijk wordt om gegevens digitaal te raadplegen.

5.6

In bewaring nemen van vuurwapens en munitie

In de huidige wetgeving moet iemand die onrechtmatig wapens of munitie heeft, die direct bij een korpschef in bewaring geven (artikel 8, lid 1 Wwm). Dat is voor een periode van maximaal vijf jaar, die op aangeven van de rechthebbende telkens met vijf jaar kan worden verlengd (artikel 8, lid 6 Wwm). Dit leidt tot ongewenste voorraden vuurwapens bij de politie. De rechthebbende moet wel bewaarloon betalen, maar dat is niet kostendekkend.⁴⁷ De verplichting om wapens en munitie in bewaring te geven, dient primair het belang van de veiligheid (wapens uit handen nemen die niet bevoegd worden gehouden). De tijdsduur van maximaal vijf jaar dient secundair het belang van voortgezet eigendom van betrokkenen of eigenaren.

De commissie Wwm stelt voor om de tijdsduur van vijf jaar bewaring te beperken tot maximaal één jaar. Na dat jaar is een eigenaar zelf verantwoordelijk voor opslag bij een erkenninghouder of moet hij of zij de wapens en munitie verkopen aan een persoon die wel bevoegd is die voorhanden te hebben. Als de eigenaar na dat jaar geen

⁴⁷ Het bewaarloon is € 2,27 per wapen per kalendermaand (artikel 47, lid 4 Rwm). Dit bedrag is na 1989 niet meer geactualiseerd. De politie heeft voorgesteld om het bewaarloon te verhogen om het kostendekkend te maken, maar dat is dit nog niet ingevoerd.

besluit neemt over zijn of haar wapens en munitie, dan vervallen de wapens en munitie aan de staat. Er moet een hardheidsclausule worden opgenomen dat als er sprake is van zwaarwegende belangen, de termijn in overleg met een korpschef kan worden verlengd. Denk hierbij aan overlijden of ernstige ziekte, waardoor betrokkenen of hun nabestaanden niet tijdig kunnen beslissen.

We vinden het van belang dat voor verzamelaars een praktische oplossing wordt gevonden vanwege de hoeveelheid en verschillende soorten wapens die zij verzamelen, bijvoorbeeld materieel cultuurhistorisch erfgoed. Te denken valt aan het tijdelijk onderbrengen van de verzameling bij een andere bewaarder of het onder gezag plaatsen van een andere verzamelaar. De huidige praktijk waarin rond overlijdens gewerkt wordt met zogenoemde *retentieverklaringen* is daarbij te handhaven.

5.7 Toonplicht van wapens

Als iemand een wapen aanschaft, is hij of zij verplicht dat te tonen aan de politie, ook als dit wapen daarvoor al in Nederland was.⁴⁸ Het kan voorkomen dat een wapen wordt gemodificeerd en daardoor niet meer geschikt is voor de schietsport of onder een ander regime moet worden ingedeeld. Daarvoor wil de politie het wapen zien (schouwen). Een nadeel van de huidige situatie is dat het veel tijd en moeite kost voor de politie, maar ook voor de verlofhouder.⁴⁹ Zou dit anders kunnen?

De commissie Wwm beperkt zich hier tot het schetsen van een toekomstperspectief dat past bij de inspiratie die de RDW levert en bij een verdere professionalisering van, en toezicht op de erkenninghouders. Idealiter kunnen erkenninghouders ook een belangrijke rol spelen bij het op de juiste wijze vastleggen van een nieuw in te voeren (of vervaardigd) wapen in een adequaat, ook voor de overheid toegankelijk digitaal systeem. Na deze eerste vastlegging moet het wapen blijven voldoen aan de technische specificaties en kenmerken zoals is vastgelegd voor dat

wapen. Bij tussentijdse wijziging van deze specificaties – die alleen bij een erkenninghouder uitgevoerd kan worden – maar ook bij tussentijdse verkoop, zou de erkenninghouder ook een belangrijke rol kunnen spelen bij het vastleggen van de overdracht. Daarbij kan tegelijk een vakkundige wapencheck plaatsvinden op de technische specificaties en kenmerken, met als centrale vraag: voldoet het vuurwapen nog aan de eisen die voor dat wapen gelden en die zijn vastgelegd in het ICT-systeem? Naar analogie met het functioneren van de RDW zal een wapen bij import de eerste keer vastgelegd worden in zo'n systeem. Dit is een taak van een officiële instantie om hiermee te borgen dat de invoer in het Nederlandse systeem juist en consistent is.

Met het oog op het vrijemarktprincipe en het verlagen van de administratieve lasten voor alle betrokkenen is het essentieel dat import van wapens door een individuele verlofhouder mogelijk blijft. Ook de eenvoudige overdracht van wapens tussen verlofhouders onderling moet zonder tussenkomst van een commerciële partij (een erkenninghouder) mogelijk blijven. Met name voor verzamelaars is de mogelijkheid tot privéimport zeer gewenst, omdat zij regelmatig wapens internationaal aankopen, bijvoorbeeld op beurzen en veilingen. Dit verdient nadere uitwerking in een nieuw systeem. Een erkenning voor verzamelaars zou daarbij een mogelijkheid zijn. De fysieke controle van het wapen kan dan plaatsvinden tijdens de kluiscontrole die de politie periodiek uitvoert. Als dit systeem goed geregeld is, zou de toonplicht van wapens bij de politie mogelijk kunnen vervallen.

Ook hier geldt dat dit soort oplossingen alleen kan functioneren als – in breder verband – een meldplicht is ingevoerd. En als de overheid stevig en consequent toezicht houdt op dit proces.

⁴⁸ Iemand moet binnen twee weken nadat hij of zij het wapen in bezit kreeg, het wapen voor controle aanbieden aan de korpschef die het verlot of de jachtakte heeft verleend. De korpschef kan dan verifiëren of de gegevens die op het verlot of de jachtakte staan overeenstemmen met de gegevens van het wapen (artikel 1.4.4.5 Rwm).

⁴⁹ De politie moet op dit moment op deze aspecten letten:

- vaststellen of er werkelijk sprake is van overdracht;
- controleren of de geregistreerde gegevens juist zijn;
- het wapen controleren op vereiste markeringen en bekijken of daar wijzigingen in zijn aangebracht;
- controleren of het wapen technisch functioneert zoals zou moeten (controle van de wettelijke categorie-indeling);
- controle van de eisen die aan het wapen zelf gesteld zijn voor wat betreft het doel (schietsport of jacht) waar het voor gebruikt wordt (wettelijke toets redelijk belang).

5.8 Samenloop van regelingen

Er kan sprake zijn van een zogeheten *samenloop*,⁵⁰ waarbij naast consent een exportvergunning Munitions List (de EU-lijst van militaire goederen) is vereist op grond van het Besluit strategische goederen, of een zogenoemde *258 vergunning*.⁵¹ Artikel 15 Wwm biedt de mogelijkheid deze twee beslissingen te combineren, maar in de praktijk wordt hier geen gebruik van gemaakt.⁵²

De CDIU geeft nog steeds consenten af voor wapens en munitie die vallen onder categorie II en III, maar die ook vallen onder de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen en waarvoor op basis van het Besluit strategische goederen een vergunning noodzakelijk is. Daarmee worden dus nog steeds twee Nederlandse 'vergunningen' geëist voor dezelfde goederen bij een en dezelfde logistieke actie. Dit levert niet alleen de overheid dubbel werk op, maar ook het bedrijfsleven en de burger. Dit moet vereenvoudigd worden in de uitvoering van de herziene wet. Voor artikel 20b geldt hetzelfde als voor artikel 15: samenloop aanbevolen, maar nooit uitgevoerd.

5.9 Het voorhanden hebben van munitie

Op grond van de huidige wet- en regelgeving is het een wapenvergunninghouder toegestaan om maximaal 10.000 stuks munitie voorhanden te hebben. Die huidige norm is uitsluitend ingegeven door overwegingen in de milieuwetgeving en het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Vanwege de doelstelling van de Wwm (kortweg: publieke veiligheid) hebben met name de politie en het OM al vaker aangedrongen op het verminderen van het aantal van 10.000 stuks. De praktijk is dat dat aantal slechts door specifieke schutters of disciplines benut wordt. Soms worden uit economische of logistieke redenen grotere hoeveelheden munitie aangehouden, maar dan gaat het

hooguit om enkele duizenden. De meeste jagers en schutters beschikken over relatief kleine hoeveelheden munitie. De politie en het OM kunnen vermoedens van gevaarstelling of misbruik niet werkelijk onderbouwen met ervaringen of met cijfers.

De commissie Wwm heeft weinig argumenten aan de praktijk ontleend om het aantal van 10.000 terug te brengen. We vinden het belangrijker dat er een digitaal registratiesysteem komt voor een erkenninghouder en de politie. Als een wapenvergunninghouder munitie koopt, moet de erkenninghouder de aankoop direct registreren, zodat de politie een actueel overzicht heeft van het aantal stuks munitie dat de wapenvergunninghouder koopt. Leidt het aankoopgedrag van een wapenvergunninghouder tot vragen, dan kan de politie hier direct iets mee doen.

5.10 Het aantal wapens van sportschutters en jagers

Houders van een verlof mogen maximaal vijf wapens voorhanden hebben,⁵³ maar houders van een jachtakte mogen zes wapens voorhanden hebben.⁵⁴ Dit verschil is historisch bepaald, zonder dat die historische argumenten echt boven tafel te krijgen zijn. Hoewel het gelijkschakelen van het aantal wapens rationeel de voorkeur zou hebben, leidt het tot allerlei praktische problemen die de moeite van het bedenken en uitvoeren niet waard zijn. Daarom adviseert de commissie om op dit punt de zaken te laten zoals ze zijn.

5.11 Testvuren door verzamelaars

Wapenverzamelaars hechten belang aan het schieten met de wapens die zij verzamelen, het zogeheten (*technisch*) *testvuren*. Incidenteel testvuren met een wapen uit een verzameling is bedoeld om de werking, het gedrag, de wapenkenmerken en de uitwerking ervan te bestuderen, eventueel vergeleken met een ander vuurwapen. Deze bestudering moet bedoeld zijn om de kennis over het wapen te vergroten, eventueel als onderdeel van een publicatie, artikel, boek of iets dergelijks. Op dit moment is testvuren niet voorzien in de wet. In de wet- en regelgeving is wel bepaald dat onderzoek doen en het vergroten van kennis belangrijke elementen zijn om invulling te geven aan het redelijk belang dat wordt geëist voor de toestemming om te verzamelen. Bij vuurwapens draagt het testvuren bij aan de vergroting van de kennis ervan, net zoals met een oldtimer rijden of op een antiek weefgetouw weven de kennis daarover vergroot.

⁵⁰ Artikel 15 Wwm: 'Onze Minister kan, na overleg met Onze Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, bepalen dat op grond van de Algemene douanewet afgegeven vergunningen tevens gelden als consent in de zin van artikel 14.'

⁵¹ Aanvraag Vergunning uitvoer vuurwapens, onderdelen en essentiële componenten voor vuurwapens en munitie; zie de website van de Belastingdienst.

⁵² Al in de memorie van toelichting voor het ontwerp (uit 1977) voor de Wet wapens en munitie van 1989, voor artikel 15 al het volgende opgenomen: 'De bedoeling van artikel 15, volgens welk in- en uitvoervergunningen afgegeven op grond van de in- en uitvoerwet, tevens kunnen gelden als consenten op grond van de Wwm, is om bureaucratische rompslomp zo veel mogelijk te voorkomen. Wanneer maar aan de materiële en administratieve vereisten van de Wet wapens en munitie is voldaan, is het verlangen van een dubbele vergunning niet zinvol.'

⁵³ Artikel 43 lid 1 Rwm jo. artikel 28 lid 1 Wwm.

⁵⁴ Artikel 43 lid 2 Rwm.

De specialisatie van de verzamelaar is zo gekozen dat zijn of haar verzameling de hoeveelheid kennis in Nederland op het gebied van dat onderwerp vergroot. Als het vermeederen van die kennis wordt belemmerd door proefschiets niet toe te staan, zullen belanghebbenden daar nadeel van ondervinden. De overheid doet regelmatig een beroep op de kennis van de verzamelaars, en die moeten die kennis wel op peil kunnen houden, ook met testvuren.

De commissie Wwm vindt het verstandig dat in de wet wordt opgenomen dat het testvuren met verzamelwapens mogelijk is en dat in de regeling voorwaarden gesteld worden waaronder verzamelaars testvuren kunnen afnemen. Hierbij valt te denken aan de eis dat een verzamelaar drie jaar lid moet zijn van een vereniging, de mogelijkheid tot proefschiets moet zijn opgenomen in het verzamelplan, schieten niet mag gebeuren voor competitie, re-enactment of amusement.

5.12

Kennisplatform ketensamenwerking Wwm

Het is voor alle belanghebbenden belangrijk om de ontwikkelingen op het gebied van de Wwm te volgen. De handel zal over het algemeen als een van de eersten informatie hebben over innovaties en technische ontwikkelingen, en de overheid over de gedragingen en mogelijke risico's. Tegelijkertijd is informatie-uitwisseling essentieel voor een succesvolle uitvoering.

Wij adviseren om een kennisplatform ketensamenwerking Wwm in te stellen voor de belanghebbenden, met als doel om informatie met elkaar uit te wisselen. Hierbij is het niet de bedoeling dat zij op de stoel van de overheid gaan zitten, maar om iedereen gelijke kansen te bieden op het gebied van technische ontwikkelingen, innovaties, marktbeveging en het monitoren van de samenwerking (processen), dus over wat goed gaat, en wat beter kan.

Het ketenoverleg zorgt ervoor dat alle belanghebbende partijen nauw betrokken zijn bij het invoeren van verbeteringen en het ontwikkelen van een toekomstbeeld. Vanuit het ketenoverleg komen beleidsvoorstellen tot stand die de veiligheid en het economisch belang ten goede komen.

Hoofdstuk 6

De mens en veilig wapengebruik

De eisen die gesteld worden aan gebruikers van wapens en munitie, maar ook aan verenigingen of organisaties waarin zij die activiteit bedrijven, bepalen in hoge mate de veiligheid waarmee legaal wapengebruik uitgeoefend kan worden. Ook op het vlak van opleidingen stellen deze verenigingen en organisaties actief eisen aan (potentiële) leden; zie bijlage 8 van dit rapport voor een overzicht. In dit hoofdstuk richten we ons op die gebruiker en op de verenigingen en organisaties.

Uiteraard ligt hier een belangrijke verantwoordelijkheid voor de overheid, omdat die met het afgeven van vergunningen kan bepalen of iemand geschikt is om over wapens en munitie te beschikken. Daarnaast kan de overheid toezicht houden door (thuis)controles uit te voeren, maar ook door te reageren op signalen en incidenten.

De commissie Wwm is van mening dat de veiligheid rond wapens en munitie verkregen wordt door meerdere ringen in te richten (het Zwitsersekaasmodel van risicobeheersing, zie paragraaf 3.2 *Veiligheid in drie linies*). Dat betekent dat naast de overheidsinzet ook verenigingen en andere verbanden waarbinnen een bepaalde activiteit wordt uitgeoefend een rol moeten spelen in het toezicht, de opleiding en de beoordeling van geschiktheid van individuele leden.

6.1 Problemen rond het verplicht lidmaatschap van een erkende vereniging

Momenteel kennen alleen schutters de eis om lid te zijn van een vereniging die gecertificeerd is door een koepel die de minister van Justitie en Veiligheid heeft erkend. Hier doet zich echter het probleem voor dat deze inperking van het verenigingsrecht niet een formeel-wettelijke basis heeft. De minister van Justitie en Veiligheid heeft in een bijlage bij zijn brief van 18 december 2020 de wettelijke verankering van het verplicht lidmaatschap bij een vereniging nog eens benadrukt.⁵⁵

‘De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in 2013 geoordeeld dat de bepaling in de Circulaire wapens en munitie die het verplicht lidmaatschap van een (schietsport)vereniging regelt een buitenwettelijke beleidsregel is, terwijl voor een inbreuk op het grondrecht een (formeel) wettelijke grondslag is vereist. Met de inwerkingtreding van artikel 4 van het Besluit wapens en munitie (op 23 juli 2019) geldt een verplicht lidmaatschap van een erkende vereniging voor verlopen op grond van artikel 28 van de wet voor het voorhanden hebben van een vuurwapen opgenomen in categorie A, onderdelen 6 of 7, in bijlage I van de Richtlijn. Inmiddels is het verplichte lidmaatschap van een schietsportvereniging voor de overige vuurwapens geregeld in de Regeling wapens en munitie, maar hiermee heeft het verplichte lidmaatschap nog steeds geen consistente wettelijke regeling.’

De commissie Wwm bepleit in dit verband twee zaken:

1. Organiseer in de Wwm die noodzakelijke formeel-wettelijke basis om deze inbreuk op de vrijheid van vereniging te kunnen maken.
2. Breng alle betrokken gebruikersgroepen (verzamelaars, sportschutters, jagers, traditionele schutters, airsoft-beoefenaars, handelaars enzovoort) onder dit systeem.

6.2 Certificering en verplicht lidmaatschap

Het is van groot belang dat de eisen voor een verplicht lidmaatschap van gecertificeerde verenigingen in de (formele) wet worden vastgelegd, al was het maar omdat hier sprake kan zijn van inbreuk op grondrechten (artikel 8 Grondwet: de vrijheid van vereniging). Het artikel of hoofdstuk waarin per gebruikerscategorie het redelijk belang nader gespecificeerd wordt (zoals we voorstellen in paragraaf 4.1 De formele wet), lijkt de ideale plaats in de wet om deze basis te verschaffen.

⁵⁵ Brief van 18 december 2020 inzake de voortgang van de herziening Wet wapens en munitie (Kamerstukken II 2020/21, 33 033, nr. 29).

Hoewel de commissie Wwm deze inperking van de vrijheid van vereniging vanuit een oogpunt van publieke veiligheid te verdedigen acht, kan zij zich voorstellen dat de minister hier een nader juridisch onderzoek naar laat uitvoeren alvorens dit in wetgeving te vervatten.⁵⁶ We merken daarbij wel op dat het de minister vrij moet staan om meer dan één koepel of vereniging te erkennen die zich met een specifieke doelgroep bezighoudt, zolang zo'n koepel of vereniging zich inhoudelijk en kwalitatief maar houdt aan de gestelde eisen. Anders zou er een te grote inperking van het verenigingsrecht ontstaan.

De commissie Wwm stelt voor om voor alle gebruikersgroepen (in de breedste zin van het woord: verzamelaars, sportschutters, jagers, traditionele schutters, airsoft-beoefenaars, handelaars enzovoort) dit systeem van certificering en verplicht lidmaatschap in te voeren.⁵⁷ Een vereniging waarvan individuele mensen lid kunnen worden, dient aangesloten te zijn bij een landelijke, door de minister erkende branche- of belangenorganisatie of dient zelf zo'n erkenning te hebben. Zoals opgemerkt: momenteel bestaat deze vorm al bij sportschutters en traditionele schutters, waar de KNSA en de KNTS door de minister erkende koepels zijn. Koepels die vervolgens eisen stellen aan hun leden (verenigingen) en daar toezicht op houden.

Het systeem van certificering en verplicht lidmaatschap moet voor alle doelgroepen gelijk zijn, de invulling (de afspraken die zijn gemaakt) zal per doelgroep sterk verschillen. De eisen die op dit moment gesteld worden aan het lidmaatschap van een vereniging die zich bezighoudt met wapens en munitie is zeer divers; in bijlage 7 bij dit rapport vindt u hiervan een actueel overzicht. Die diversiteit is deels te verklaren uit historie, deels uit de gevaarstelling die voortvloeit uit de wapens of voorwerpen die voorhanden zijn, en deels uit het doel waarvoor deze eisen in de wet zijn opgenomen. Vanuit dat perspectief is het goed te begrijpen dat eisen die worden gesteld aan een schutter anders zijn dan aan iemand die de airsoftsport beoefent. De commissie Wwm pleit er niet voor dit allemaal te uniformeren.

Op basis van de bepaling in de Wwm ('het formele haakje') kunnen certificeringseisen per doelgroep uitgewerkt worden in een nieuwe Regeling wapens en munitie. Een goede manier om de erkenning vervolgens vorm te geven, is in een convenant. Tussen de minister van Justitie en Veiligheid en bijvoorbeeld de KNSA en KNTS bestaat dat al. Zo'n convenant biedt goede mogelijkheden om specifiek te stellen eisen op het vlak van toelating, opleidingen, toezicht, het opstellen van een veiligheidsmanagementplan⁵⁸, audits enzovoort, op maat af te spreken. De vereniging of organisatie waarin een individuele burger op deze wijze functioneert, dient regels te stellen die moeten worden nageleefd door de leden, iets waarop die vereniging of organisatie toezicht moet houden. Naast het voldoen aan de regels moet zo'n vereniging zo ingericht zijn, dat ook de psychosociale situatie van individuele leden onderwerp van gesprek kan zijn. De meldplicht kan hier gezien worden als sluitstuk van het eigen toezicht binnen de vereniging.

Ondanks de inhoudelijke diversiteit tussen de gebruikersgroepen heeft het Wwm-veld iets te winnen. Willen zij het zo gewenste vertrouwen van overheid en samenleving verwerven en behouden, dan is het nodig om gezamenlijk meer lijn te brengen in de eisen die gesteld worden aan het lidmaatschap van hun verenigingen. De behoefte om met meer vertrouwen bejegend te worden vanuit overheid en samenleving, stelt ook eisen aan de organisaties die daarin actief zijn. Een van de instrumenten die de overheid daarbij kan inzetten, is dat burgers die toestemming willen hebben om in strijd met het algemene verbod van de Wwm hun beroep, sport of hobby uit te oefenen, dat alleen kunnen doen bij een erkende en gecertificeerde vereniging of organisatie. Deze voorwaarde geldt nu al voor sportschutters (KNSA) en traditionele schutters (deels KNTS), zij het dat er discussie is of deze verplichting wel voldoende wettelijk gewaarborgd is. De commissie stelt voor om voor elke doelgroep die onder de werking van de Wwm valt het lidmaatschap van een gecertificeerde vereniging verplicht te stellen. Op een paar van die groepen gaan we nader in.

Sportschutters

De artikelen 28 Wwm, 43b Rwm en paragraaf B/2.2.1 Cwm voorzien in een stelsel waarbij aan een vereniging een verenigingsverlof kan worden verleend, als die door de KNSA is gecertificeerd. Dit stelsel gaat over alle vuurwapens, en is, in tegenstelling tot de eis van erkenning, dus niet beperkt tot wapens in de categorie A6 en A7 in de Vuurwapenrichtlijn.

⁵⁶ De commissie heeft over dergelijk onderzoek contact gehad met deskundigen op het vlak van (met name) het grondrecht recht van vereniging (artikel 8 Grondwet). Daarbij werd – kort inventariserend – geconcludeerd dat er goede redenen lijken te bestaan om voor legaal wapenbezit inperkingen toe te staan op dit grondrecht, maar dat een nader juridisch onderzoek zinnig is om de grenzen daarvan te inventariseren. Binnen de looptijd van de commissie Wwm was dit onderzoek niet (meer) uit te voeren.

⁵⁷ Het is moeilijk om bepaalde (kleinere) doelgroepen te verplichten om lid te zijn van een vereniging of koepel. Denk hierbij aan doelgroepen met onderwerpen als: 'Doden valwild', 'Doden gefokt wild', 'Noodsignalen op schepen (vooral zeegaande jachten)', 'Startpistolen bij sport', 'Verdoven van wild', 'Dierentuinen', 'Slachterijen', 'Trainen van honden', 'Piraterijbestrijding' en 'Toneel- en filmrekwisieten' enzovoort.

⁵⁸ Het verplicht stellen van een veiligheidsmanagementplan is een advies dat de commissie Wwm van harte overneemt van de Begeleidingscommissie.

Naar aanleiding van de Vuurwapenrichtlijn is met de invoering van artikel 6b Wwm en het Besluit erkenning schietverenigingen een erkenningstelsel ingevoerd voor verenigingen die schietsportdisciplines in het kader van A6 en A7 wapens aanbieden. Voor wapens en munitie die niet onder deze categorie in de Vuurwapenrichtlijn (A6 en A7) vallen, geldt alleen het stelsel van certificering; zie onder andere artikel 43b Rwm en de Cwm.

Dit gebrek aan uniformiteit en eenduidigheid van regels ervaren we als inconsistent, ook al omdat aan erkenning geen wezenlijk andere eisen gesteld worden dan aan certificering. Het zou beter zijn om te komen tot één stelsel met uniforme eisen die aan schietverenigingen worden gesteld en die zodanig in de wet verankerd zijn, dat ze ook gehandhaafd kunnen worden. Dat maakt de Wwm minder complex en biedt meer duidelijkheid voor verenigingen.

Jagers

De jacht valt onder de werking van de Wet natuurbescherming en onderliggende regelingen, en de Wwm. Jagers met een jachtveld verenigen zich in een Wildbeheereenheid die wat doel en werkwijze betreft niet te vergelijken is met bijvoorbeeld schietverenigingen. De jagers met een jachtveld zijn verplicht lid van de Wildbeheereenheid waarbinnen dit jachtveld zich bevindt. Jagers die geen jachtveld hebben, mogen alleen jagen met toestemming van de jager met het jachtveld, die dus lid is van de Wildbeheereenheid. Een verplicht lidmaatschap voor elke jager lijkt niet te realiseren en is ook niet nodig, omdat het huidige systeem goed werkt.

Wel lijkt het zinnig om te onderzoeken of Wildbeheereenheden verplicht aangesloten moeten zijn bij een landelijke gecertificeerde organisatie, zoals de Jagersvereniging of NOJG. Het gros van de Wildbeheereenheden is daar nu al lid van. Certificering en verplicht lidmaatschap (niet van de jager, maar van de Wildbeheereenheid) kan een functie vervullen in het gelaagde model van veiligheid.

Verzamelaars

Het aantal verzamelaarsverenigingen is beperkt. Verzamelaars moeten de mogelijkheid hebben om naar een andere vereniging over te stappen als ze zich niet meer met het verenigingsbeleid kunnen verenigen. Boven de verenigingen kunnen zich een of meer koepels bevinden waar verenigingen zich bij aansluiten. Het is van belang dat de minister de koepels certificeert en dat individuele verzamelaars vervolgens de vrijheid hebben om te kiezen uit de vereniging waar zij zich het best thuis voelen.

6.3 Toezicht op erkende koepels en organisaties

De minister van Justitie en Veiligheid heeft al een aantal organisaties erkend, zonder daar daadwerkelijk toezicht op uit te oefenen. De erkenning komt tot stand met een convenant en kent vooralsnog geen tijdshorizon en ook geen afspraken over hoe de overheid toezicht houdt op de erkende organisatie. Het ministerie is als beleidsorganisatie ook nauwelijks in staat om toezicht daarop te houden, anders dan op basis van informatie van de betrokken organisaties zelf.

Hoewel er geen enkele aanleiding is om te veronderstellen dat hier misbruik van wordt gemaakt, misstaat het niet om hier aandacht aan te besteden. Zeker als het werken met erkende organisaties de norm gaat worden, zoals wij voorstellen. We adviseren de minister om organisaties op het vlak van de Wwm niet alleen toe te staan via de lijn van de (landelijk) erkende koepelorganisaties, maar ook een vorm van toezicht op die koepelorganisaties in te richten.

6.4 Monitoring van leden door verenigingen

Zodra iemand lid is van een vereniging waarin het mogelijk is om met vuurwapens om te gaan, berust er een grote verantwoordelijkheid bij het verenigingsbestuur om hem of haar te monitoren. Leden die over een verlof beschikken, vallen ook onder de monitoring door politie en justitie, maar dat geldt niet voor leden die niet over een wapenverlof beschikken, maar wel met verenigingswapens schieten.

De commissie Wwm is ervan overtuigd dat goed georganiseerde en gereguleerde verenigingen van schutters, jagers, verzamelaars enzovoort fundamenteel bijdragen aan de veiligheid. Hiervoor namen we het standpunt in dat er sprake moet zijn van koepels die door de minister zijn erkend, want dat biedt de mogelijkheid om aan die organisaties eisen te stellen en af te dwingen. Het biedt die koepels ook de mogelijkheid om eisen te stellen aan hun leden en die eisen af te dwingen. Een meldplicht voor bestuurders van verenigingen zal hier het sluitstuk vormen voor die eigen verantwoordelijkheid.

In de certificering van verenigingen moeten voorwaarden gesteld worden om een zorgvuldige monitoring te waarborgen om veiligheidsrisico's tot een minimum te beperken. Dit zal afhangen van de gevaarstelling van de wapens die gebruikt worden en de aard van de handelingen die worden verricht. In bijlage 8 bij dit rapport leest u hoe dit nu bij verschillende soorten activiteiten geregeld is.

6.5 Psychische gesteldheid

Overeenkomstig artikel 6a, onder 1 Wwm moet een aanvrager van een verlof en jachtakte meewerken aan een door de minister aangewezen onderzoek. Dat onderzoek richt zich op de vraag of er een verhoogde kans is dat de aanvrager het onder zich hebben van wapens en munitie niet kan worden toevertrouwd. Dat wordt nader omschreven in artikel 48a van de Regeling wapens en munitie, en op grond daarvan is in 2019 de e-screener ingevoerd.

De commissie Wwm geeft in overweging dat er meerdere (redundante) systemen moeten zijn, die met elkaar de kans op het opmerken van een psychische conditie die strijdig is met het voorhanden hebben van wapens of munitie, vergroten. In dat verband is het van belang dat iemand lid is van een vereniging waar toezicht is en de leden elkaar kennen. Het werken met referenten is ook in dit licht van groot belang. Hier speelt ook de permanente informatie-uitwisseling tussen GGZ en politie rond verplichte opnames in psychiatrische klinieken een belangrijke rol. Ook wijst de commissie op het voorstel om bestuurders van verenigingen een meldplicht te geven, juist om hen te steunen in het aanspreken van leden die hun fysieke of geestelijke geschiktheid verliezen.

We vinden het ondoenlijk om alle schutters, jagers, verzamelaars enzovoort periodiek langs een psycholoog of psychiater te sturen. Los van de vraag of zo'n middel uit het oogpunt van proportionaliteit niet veel te ver gaat. De combinatie van systemen en het invullen van een verklaring moet waarborgen dat we risico's minimaliseren.

De feitelijke situatie is nu zo dat de e-screener niet meer wordt toegepast en dat teruggegrepen is naar het WM32-formulier,⁵⁹ dat in september 2022 is vernieuwd en tegelijkertijd verzwaard. Zo moeten de drie referenten nu zelf een handtekening plaatsen onder het formulier, waarmee een extra barrière is ingebouwd, omdat iemand in eigen kring drie personen bereid moet vinden om als referent op te treden.

De commissie Wwm adviseert de minister van Justitie en Veiligheid om definitief te stoppen met de e-screener. In plaats daarvan is het verstandiger om naast de bestaande mogelijkheden (zie paragraaf 5.4 *Verlengen van de geldigheidsduur van een wapenvergunning*) te investeren in:

- een formeel-wettelijke basis en ICT-voorzieningen om continue screening door de politie mogelijk te maken (zie hierna paragraaf 6.6);
- een meldplicht voor bestuurders van schietsport-, verzamel- en andere verenigingen op het terrein van

de Wwm om (onder andere) te melden wanneer er ernstige twijfels zijn over de geestelijke gesteldheid van verlofhoudende leden;

- het door de politie laten bevragen van referenten, zodra daar aanleiding voor is;
- een systeem voor de hele keten waarin aankoop en gebruik van munitie wordt geregistreerd;
- het blijvend aandacht besteden aan thuiscontroles, juist omdat daar het persoonlijk contact met de verlofplichtige plaatsvindt.

6.6 Continue screening⁶⁰

Komen verlof- of vergunninghouders vanwege serieuze incidenten in aanraking met politie en justitie, dan vindt de commissie Wwm het van groot belang dat er direct actie wordt ondernomen. In de huidige uitvoeringspraktijk komen alle mutaties over wapenbezitters direct in beeld bij de politie (zie paragraaf 5.4 *Verlengen van de geldigheidsduur van een wapenvergunning*). De politie leest deze gegevens dagelijks handmatig uit. Zijn er indicaties dat een wapen niet meer kan worden toevertrouwd aan een vergunninghouder, dan onderneemt de politie direct actie. Maar een wettelijke basis hiervoor ontbreekt.

Op grond van artikel 10 van de Grondwet heeft iedereen, 'behoudens bij of krachtens wet te stellen beperkingen', recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Alleen bij formele wet mag de overheid inbreuk maken op dit grondrecht. Iemand screenen is een inbreuk op iemands privacy (persoonlijke levenssfeer) en moet daarom wettelijk vastgelegd worden.

In de Wwm is nu wel opgenomen dat de politie onderzoek mag doen naar iemands strafblad of gedwongen opname in een zorginstelling. Maar dat mag alleen bij de aanvraag van een verlof of een jachtakte. Pas als de politie tussentijds vermoedt dat er reden is om het verlof of de jachtakte in te trekken, kan zij weer een screening uitvoeren. Maar hoe raakt de politie op de hoogte van zo'n vermoeden?

Zoals we in paragraaf 6.5 hiervoor hebben betoogd, is het juist belangrijk om tussentijds te reageren op incidenten. Het is van belang dat de afdelingen Korpscheftaken geïnformeerd worden over dat soort incidenten. Daarvoor

⁵⁹ Brief van 15 juli 2022 aan de voorzitter van de Tweede Kamer over opschorting van het gebruik van de e-screener. Kamerstukken II 2021/2022, 33033 nr. 33.

⁶⁰ Naar aanleiding van een opmerking van de Begeleidingscommissie is het goed het volgende op te merken: het aangrijpingspunt van de (continue) screening is een incident. Dat kan een strafbaar feit zijn, maar het kan ook gaan om een andere gebeurtenis (bijv. op hulpverleningsgebied, ook een taak van de politie). In zoverre is deze screening 'acuut' van aard. Maar omdat dit systeem continu functioneert ('aan staat') en de voorstellen van de commissie er juist op zijn dat van een handmatige controle om te zetten in een gedigitaliseerde controle, kiest de commissie ervoor om toch het begrip 'continue screening' te handhaven.

moet dan wel een correcte juridische basis geregeld worden die nu ontbreekt. Bovendien vinden we dat er een automatische (digitale) ICT-voorziening moet worden ingericht tussen het systeem van politiemutaties en de ICT-voorziening waarin de politie verlof- of vergunninghouders registreert. Dat gebeurt nu handmatig en dat is om verschillende redenen ongewenst.

In het algemeen wordt een 24/7-screening of continue screening als niet-proportioneel betiteld, met een te grote inbreuk op iemands privacy. Daarop worden slechts sporadisch uitzonderingen gemaakt.⁶¹ De commissie is van mening dat juist vanwege onze uitgangspositie voor wapens en munitie (zie paragraaf 3.1) het formaliseren van een 24/7-screening proportioneel is.

6.7 Zwarte lijst van de KNSA en de AVG

De KNSA verwerkt in een register gegevens van personen van wie het niet gewenst is dat zij lid worden van een schietsportvereniging. Dit register, de *zwarte lijst* genoemd, heeft als doel om de samenleving beschermen door te voorkomen dat personen die een veiligheidsrisico vormen in aanraking komen met vuurwapens bij schietsportverenigingen. Deze personen krijgen van de overheid geen wapenverlof, maar zouden ook zonder zo'n wapenverlof wel kunnen schieten met verenigingswapens. In dit opzicht is de situatie van de KNSA en haar aangesloten leden (verenigingen) wezenlijk anders dan bij bijvoorbeeld jagers en de verzamelaars. De KNSA wil voorkomen dat de schietsport in zijn algemeen in diskrediet kan worden gebracht vanwege het oneigenlijk gebruik van vuurwapens. De KNSA hanteert de zwarte lijst voor intern gebruik als middel om potentiële leden van bij de KNSA aangesloten schietsportverenigingen te weigeren. De lijst wordt niet gedeeld met derden of met andere instanties, zoals politie of justitie.

De KNSA heeft voortdurend overleg gevoerd met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) over deze zwarte lijst. Op verzoek van de AP is ook een *data protection impact assessment* (DPIA) uitgevoerd, waaruit bleek dat de verwerking van gegevens in twee categorieën is te verdelen:

1. de registratie van de meldingen die de KNSA ontvangt van de politie;
2. de registratie van de meldingen die de KNSA ontvangt van anderen, te weten:

- a. de aangesloten schietsportverenigingen;
- b. derden, via het KNSA Meldpunt.

Verreweg het grootste gedeelte van de registraties (ongeveer 99 procent) valt in de eerste categorie. Als gevolg van de DPIA heeft de KNSA bewaartermijnen vastgesteld, is er een informatiebrochure ontwikkeld over privacy en gegevensbescherming en heeft zij een *Protocol zwarte lijst* opgesteld, dat in de statuten is opgenomen. Volgens de AP heeft de KNSA hiermee en met alle andere vastgestelde documenten en beroepsprocedures voldaan aan de vereisten van de AVG.

Omdat de zwarte lijst voor ongeveer 99 procent wordt gevoerd door meldingen die de KNSA van de politie ontvangt, is de AP van mening dat de lijst en de gegevens die de politie overeenkomstig de Cwm aan het KNSA-bestuur verstrekt, vallen onder het begrip *strafrechtelijke gegevens*. De verwerking van die gegevens mag alleen op basis van een (formeel) wettelijke basis of na goedkeuring (vergunningverlening) door de AP. De KNSA heeft te kennen gegeven geen bezwaar te hebben tegen die wettelijke verankering als het gaat om de meldingen en de verwerkingen van gegevens die de politie heeft verstrekt. Het bijhouden van de zwarte lijst, het op de juiste wijze volgens de AVG verwerken van de gegevens en het bewaken van de bewaartermijnen, is en blijft uiteraard een verantwoordelijkheid van de KNSA.

De commissie Wwm erkent de specifieke situatie waarin de KNSA verkeert en onderschrijft het belang om op deze wijze te kunnen handelen. Het is van belang om zo spoedig mogelijk in de Wwm een wettelijke basis te creëren om het werken met de zwarte lijst in (formele) wetgeving te verankeren, anders bestaat het risico dat de KNSA gedwongen wordt om de verwerkingen in de zwarte lijst stop te zetten, met alle veiligheidsrisico's van dien.⁶² Een apart artikel of hoofdstuk in de (nieuwe) Wwm waar het redelijk belang sportschieten aan bod komt vormt hiervoor de juiste plek.

6.8 Jeugdleden en minderjarigen

Onder de huidige Wwm zijn de mogelijkheden voor jongeren (onder de 18 jaar) om met wapens en munitie om te gaan zeer beperkt. De commissie Wwm wil daar niet wezenlijk een verandering in aanbrengen, maar ziet wel dat zich in de praktijk situaties voordoen die rechtvaardigen iets meer nuance aan te brengen. Daar gaat deze paragraaf over.

⁶¹ Een voorbeeld van een vastgestelde 24/7-screening is het Besluit landelijk register kinderopvang, het register buitenlandse kinderopvang en het personenregister kinderopvang. In dit Besluit is opgenomen dat na inschrijving in het personenregister kinderopvang, een continue screening start van de ingeschrevenen. Dat houdt feitelijk in dat bij een (nieuw) justitieel gegeven er een signaal wordt afgegeven aan de toezichthouder en die persoon (opnieuw) wordt gescreend.

⁶² Tijdens een werkbespreking tussen vertegenwoordigers van de Autoriteit Persoonsgegevens en leden van de commissie Wwm is deze mogelijkheid uitdrukkelijk als een passende oplossing aan de orde gekomen.

Bij dit onderwerp geldt de (terechte) opmerking van de politie dat er expliciet argumenten nodig zijn om de ogenschijnlijke tegenstrijdigheid te onderbouwen dat er soms juist wél maatregelen zijn of worden voorbereid om een leeftijdsgrens in te bouwen, bijvoorbeeld bij messen, en er soms gepleit wordt voor het versoepelen van regelingen voor minderjarigen. De commissie hoopt in deze paragraaf dit aspect in voldoende mate te onderbouwen.

6.8.1 Luchtdrukwapens

Iedereen van 18 jaar en ouder kan luchtdrukwapens aanschaffen en mag die ook voorhanden houden, maar het dragen van luchtdrukwapens is uitsluitend toegestaan op plaatsen die niet voor het publiek toegankelijk zijn. Dat betekent dat luchtdrukwapens recreatief gebruikt kunnen worden, zoals voor de beoefening van de schietsport en andere sporten en activiteiten, bijvoorbeeld paintball. Ook is er een vrijstelling opgenomen in artikel 15 en 16 van de Rwm gericht op kermissen, fancy fairs, braderieën enzovoort. Luchtdrukwapens die een sterke gelijkenis vertonen met echte vuurwapens, zijn op dit moment ingedeeld in categorie I sub 7. Luchtdrukwapens die gebruikt worden in de schietsport, vallen volgens de huidige Wwm onder categorie IV.

Luchtdrukwapens vormen een belangrijk onderdeel van de beoefening van de (traditionele) schietsport in Nederland. Vooral voor jongeren is de beoefening van de schietsport met luchtdrukwapens geschikt, en zelfs in een aantal disciplines op de Olympische Spelen wordt met luchtdrukwapens geschoten. Luchtdrukwapens zijn weliswaar alleen vrij verkrijgbaar voor personen van 18 jaar en ouder, maar ook jongeren onder de 18 kunnen in een schietsportvereniging met een luchtdrukwapen de schietsport beoefenen.

Overigens mogen jongeren ook als zij nog geen 18 jaar zijn een luchtdrukwapen aanschaffen, maar dan alleen als zij minimaal drie maanden lid zijn van een schietsportvereniging. Deze voorwaarde moet zo blijven, omdat dat een belangrijke bijdrage vormt voor de stimulering van de schietsport en de talentontwikkeling in het kader van topsport. Vanwege de mogelijke veiligheidsrisico's met luchtdrukwapens is het wenselijk om deze wapens niet vrij verkrijgbaar voor jongeren te maken.

De commissie is van mening dat er wettelijk een bepaling opgenomen moet worden dat uitsluitend luchtdrukwapens die voor de schietsport bestemd zijn (na beoordeling door de landelijke sportbond KNSA) voor jongere leden van schietverenigingen vrij verkrijgbaar moeten zijn, en alle andere luchtdrukwapens niet. Deze bepaling geldt dan alleen voor de aanschaf van luchtdrukwapens door jongeren onder de 18 jaar die lid zijn van een schietsportvereniging. Voor personen die 18 jaar of ouder zijn en die een luchtdrukwapen willen aanschaffen, gelden daar nu geen eisen voor.

6.8.2 Wapenverlof

Voor de aanvraag van een wapenverlof geldt dat de aanvrager ten minste de leeftijd van 18 jaar moet hebben bereikt (artikel 28, lid 2c Wwm). Daarop is een uitzondering mogelijk die is geregeld in de Cwm: de Korpschef mag afwijken van de minimumleeftijd van 18 jaar bij serieuze, veelbelovende jonge wedstrijdschutter. Dat moet blijken uit een schriftelijke verklaring van het bestuur van de KNSA.

De huidige praktijk is dat de KNSA deze verklaring uitsluitend afgeeft als er sprake is van een minderjarige sportschutter die deel uitmaakt van het KNSA-topsportprogramma in een schietsportdiscipline waarin vuurwapens worden gebruikt. Anders zou met deze minimumleeftijd het traject van talentontwikkeling van deze topsporter te veel gehinderd worden en wordt de deelname aan nationale en internationale wedstrijden vrijwel onmogelijk.

De commissie Wwm is van mening dat de huidige minimumleeftijd voor de aanvraag van een verlof, dus de meerderjarige leeftijd, in stand kan blijven en dat de mogelijkheid om daarvan bij hoge uitzondering af te wijken moet blijven bestaan. De KNSA kan voor jonge talenten die deelnemen aan een topsportprogramma een verklaring blijven afgeven.

6.8.3 Lidmaatschap van een schietvereniging

Aan het lidmaatschap van schietsportverenigingen is geen minimumleeftijd verbonden. Datzelfde geldt voor het gebruik van vuurwapens in een schietsportvereniging. De ervaring leert dat bestuurders van schietsportverenigingen zeer prudent omgaan met het gebruik van vuurwapens door minderjarige leden. Uiteraard geschiedt dat gebruik onder strikte en deskundige begeleiding, en begint dat met vuurwapens van het lichtste kaliber.⁶³ Het is daarom niet van belang om deze gang van zaken wettelijk beter te verankeren, omdat die in de praktijk niet tot problemen leidt en ook geen veiligheidsrisico's oplevert. De commissie Wwm ziet geen noodzaak voor het invoeren van een minimumleeftijd voor het gebruik van vuurwapens bij schietsportverenigingen.

6.8.4 Jeugdige traditionele schutters

In de wereld van de traditionele schutters – waarover hierna meer in 6.10 – bestaat de uitdrukkelijke behoefte om jongeren tussen 12 en 18 jaar ook incidenteel te kunnen laten schieten. Het gaat hier om jongeren vanaf de laatste klas basisschool tot 18 jaar oud. Het schieten vindt plaats in een uiterst gereguleerde situatie, onder direct toezicht van een gecertificeerde schutter. Veelal in een context om

⁶³ Er is geen sprake van een feitelijke overdracht als de verlofhouder van het verenigingswapen het vuurwapen op het schietpunt aan de (minderjarige) sportschutter ter beschikking stelt. Daarover bestaan echter nog steeds misverstanden, omdat sommigen beweren dat er wel sprake is van een overdracht; zie meer hierover in hoofdstuk 4.

jongeren te interesseren en vertrouwd te maken met de traditie die schutterijen en gilden doorgeven. De commissie Wwm bepleit het opnemen van deze mogelijkheid in de Wwm, uit te werken in de nieuwe Rwm.

6.9 Studentenweerbaarheden

Nederland kent zogeheten *studentenweerbaarheden*, dat zijn verenigingen die een band hebben met defensie en zijn betrokken bij oefeningen en ceremoniële activiteiten. De weerbaarheden hebben zich bij de commissie Wwm gemeld met het verzoek te kijken naar hun positie in de Wwm en onderliggende regelingen. De commissie weet dat er momenteel bij het ministerie van Defensie wordt gewerkt aan een nieuw beleidskader voor samenwerking met onder andere de studentenweerbaarheden. We adviseren dan ook om bij het opstellen van de nieuwe Wwm te overleggen met het ministerie van Defensie om te bekijken of er specifieke wetswijzigingen nodig zijn voor deze gebruikersgroep.

6.10 Traditionele schutters

Leden van Limburgse schutterijen en leden van schuttersgilden in Noord-Brabant en Gelderland worden *traditionele schutters* genoemd. Deze traditionele schutters beoefenen schietactiviteiten en bewaken daarnaast erfgoedtradities.

De schietactiviteiten van deze schutterijen en schuttersgilden vallen binnen de huidige wet- en regelgeving in Nederland onder het regime van de schietsportbeoefening. De commissie Wwm is van mening dat dat ook zo kan blijven, omdat de schutterijen en schuttersgilden op competitieve wijze schietsport bedrijven. Dat gebeurt dan niet op zogenaamde *schietschijven* of *kleiduiven*, maar meestal verticaal of diagonaal op een hark of een wipboom. Sommige schutterijen of schuttersgilden doen dat een of meer keer per jaar, maar de meeste schieten wekelijks, voor training en competities. De huidige verlofverlening voor die vuurwapens ondervindt geen andere problemen dan de reguliere schietsportverenigingen, zoals we die in dit eindrapport beschrijven.

Voor de Limburgse schutterijen gaat het altijd om verenigingswapens en bij de schuttersgilden zijn er naast verenigingswapens ook veel individuele verlofhouders met privéwapens. De Limburgse schutterijen gebruiken een Oud-Limburgse schuttersbuis van het kaliber 12 en 16, met een gewicht tussen 12 en 15 kilogram. Het schieten gebeurt uitsluitend onder begeleiding van de verlofhouder of beheerder van het verenigingswapen. De Brabantse en Gelderse gilden gebruiken een .22-geweer met randvuurmunitie en historische wapens met diverse kalibers. Naast de schietactiviteiten organiseren de schutterijen en

gilden ook andere activiteiten waarbij het gebruik en het voorhanden hebben van vuurwapens een essentieel onderdeel is. Die activiteiten kunnen niet vallen onder het regime van de schietsportregelgeving en ondervinden nu te veel problemen met de uitvoering van wet- en regelgeving.

De commissie adviseert voor de activiteiten van de schutterijen en schuttersgilden – dus als het niet gaat om schietsportactiviteiten, maar wel om activiteiten waarbij vuurwapens gebruikt worden – de traditionele schutters een separate positie in wet- en regelgeving te geven. Dat komt overeen met de voorstellen voor alle doelgroepen, zoals verwoord in paragraaf 4.1. Het gaat dan om activiteiten zoals het gebruik van onklaar gemaakte wapens bij optochten, feesten en begrafenissen.

Veel schutterijen en schuttersgilden gebruiken decoratieve wapens bij optochten, of zoals we voorstellen in onze definities in bijlage 5: *niet-schietende replica's*, want er wordt niet met projectielen geschoten omdat deze wapens niet kunnen schieten. De schutterijen kampen met problemen als wapens gerepareerd moeten worden door een bedrijf over de grens in Duitsland of België. Een Europese Vuurwapenpas is daarvoor niet toegestaan en er moet een consent van uitvoer worden aangevraagd, wat zeer omslachtig is.

De schutterijen in Limburg en gilden in Noord-Brabant en Gelderland gebruiken, tot slot, ook saluutwapens bij feestelijkheden, begrafenissen en andere ceremoniële gebeurtenissen, waarvoor een ontheffing aangevraagd moet worden. De wapens die daarvoor gebruikt worden, schieten geen projectielen weg, maar gebruiken knalpatronen om de saluutwapens nepschoten te laten lossen.

Al deze traditionele activiteiten zijn nu niet goed in wet- en regelgeving vastgelegd, waardoor er met enige regelmaat problemen ontstaan en ook interpretatieverschillen bij verschillende politiekorpsen. De commissie adviseert daarom om die separate regelgeving hiervoor in de Wwm op te nemen, zodat de Limburgse schutterijen en de provinciale schuttersgilden de ruimte krijgen om deze vorm van immaterieel erfgoed op een eigentijdse manier te beleven en voort te zetten.

6.11 Musea, re-enactment en historisch materieel

Musea, re-enacters en personen die zich bezighouden met het conserveren van historisch militair materieel nemen een aparte positie in, omdat zij wapens vanuit een historisch perspectief benaderen voor behoud van cultureel erfgoed. Zij onderscheiden zich op twee belangrijke punten van andere belanghebbenden. Ten eerste werken zij hoofdzakelijk met niet-scherpschietende of in een enigerlei vorm gedeactiveerde (onklaar) gemaakte vuurwapens.

Ten tweede geldt voor hen dat er in hun activiteiten vaak sprake is van het dragen van wapens, bijvoorbeeld voor de nabootsing van historische gebeurtenissen of het voeren van optochten en parades.

Dit onderscheid maakt dat de bijzondere positie en activiteiten van musea, re-enactment en historisch militair materieel soms schuurt met de bestaande regelgeving, die hoofdzakelijk gericht is op het gebruik van scherpschietende vuurwapens. De huidige Wwm is in de praktijk onvoldoende toegerust om deze specifieke activiteiten goed te reguleren. Om die reden adviseren we om, zoals we voorstellen in paragraaf 4.1 *De formele wet*, in een nieuwe wet een apart hoofdstuk of een aparte paragraaf op te nemen voor deze specifieke groepen. Dat biedt de mogelijkheid om concreter het criterium van *redelijk belang* voor deze groepen in te kleuren, met specifieke aandacht voor de twee punten die we hiervoor noemen. Vervolgens zou in de nieuwe Regeling ook weer een speciaal gedeelte besteed kunnen worden aan de nadere uitwerking voor deze groepen. Denk daarbij aan uniforme expositievoorschriften voor musea, een gelijklopende aanpak in de behandeling van zoldervondsten die worden aangeboden bij musea, het uitbreiden van het maximum van vijf vuurwapens dat knelt bij militaire voertuigen, omdat die al snel meer vuurwapens aan boord hebben. Verder zou de Wwm en onderliggende regeling voor deze partijen moeten voorzien in mogelijkheden voor het gebruik van reproductievuurwapens, airsoftapparaten en alle vuurwapens die passen in het historische tijdsbeeld.

Door voor deze groepen meer op maat gesneden, landelijke regelingen vast te leggen, ontstaat meer houvast voor de afzonderlijke politieregio's bij het verstrekken van verloven en ontheffingen. In de huidige situatie ervaren leden van deze doelgroepen een grote diversiteit tussen de verschillende bureaus Korpscheftaken, maar ook in de bejegening door andere overheidsdiensten. Dit leidt tot een hoge administratieve lastendruk voor alle betrokkenen, zonder dat de veiligheid werkelijk in het geding komt, omdat het veelal gaat om gedeactiveerde vuurwapens, replica's of airsoftvarianten.

6.12 Airsoft

In ons omringende landen zijn airsoftapparaten relatief eenvoudig te verkrijgen (zie bijlage 10 van dit rapport). In Nederland geldt onder de huidige Wwm een algeheel verbod op het voorhanden hebben van airsoftwapens, tenzij iemand lid is van de NABV. Er zijn aanwijzingen zijn dat ook nu al veel van dit soort apparaten – buiten of na een lidmaatschap van de NABV – bij mensen thuis voorhanden zijn. Dat is niet of nauwelijks te controleren. De vraag is dan ook of het bezit van airsoftapparaten niet zou moeten worden gereguleerd, als hierop toch niet kan worden gehandhaafd. Deze redenering is vanuit de

techniek en benodigde rationaliteit voor regelgeving goed te begrijpen. Immers. Airsoft-apparaten hebben een geringe letselpotentie

Maar er is ook een andere kant. Omdat airsoftwapens 'van nature' in hoge mate lijken op het 'scherpe origineel' en daarmee een aantrekkelijk object zijn voor personen in het criminele of terroristische milieu, bestaat binnen de commissie ook de indruk dat het volledig vrijlaten van airsoft-activiteiten in de Nederlandse context niet gewenst is. Ook vanuit de veiligheidsdiensten wordt dit signaal afgegeven. De commissie wijst in dit verband overigens op de reeds bestaande (en te handhaven) verplichting voor erkenninghouders⁶⁴ om bij de verkoop van een airsoft-apparaat de gegevens van de koper te registreren en die gegevens zeven jaren te bewaren.

Advies commissie Wwm

Zoals reeds verwoord in paragraaf 4.5.3 adviseert de commissie airsoftwapens op te nemen in categorie C. Daarnaast adviseert de commissie om in groepsverband (meer dan 1 persoon) uit te oefenen activiteiten met airsoftapparaten alleen toe te staan in het kader van een lidmaatschap van een door de minister erkende organisatie (thans de NABV). Voorkomen moet worden dat argeloze burgers in de openbare ruimte 'overvallen' worden door groepen of groepjes mensen met een airsoftapparaat die met elkaar 'in gevecht zijn'. Tevens is het de commissie duidelijk geworden dat in criminele en terroristische kring, met name in bepaalde rechts-extremistische groeperingen, airsoftapparaten gebruikt worden om te oefenen en te trainen. Dit dient strikt verboden te worden (in binnen- en buitenruimtes) en dat kan door het beoefenen van de airsoftsport (in de brede betekenis van het woord) te reguleren. Alleen onder de vlag van een door de minister erkende vereniging mogen airsoftapparaten benut worden voor de airsoftsport.

Afwijkend standpunt

Zoals reeds verwoord in paragraaf 4.5.3 wenst de vertegenwoordiger van de NABV in de commissie Wwm aan te tekenen dat bovenstaand standpunt niet gedeeld wordt door de NABV. Het uitgebreide standpunt van de NABV is te vinden in bijlage 11 van dit rapport.

Overige adviezen commissie

Burgers die de airsoftsport willen beoefenen dienen in voldoende mate opgeleid te worden, alvorens zij aanspraak kunnen maken op een vrijstelling voor het beoefenen van de airsoftsport. Dit zou kunnen plaatsvinden in combinatie met een verplicht lidmaatschap van een erkende vereniging.

⁶⁴ Artikel 12 Rwm lid 10

Om een structuur in te kunnen richten die het mogelijk maakt om nieuwe leden te toetsen op geschiktheid, kennis of vaardigheden waarover zij moeten beschikken voordat zij worden toegelaten als volwaardig lid, is het noodzakelijk om de Wwm aan te passen zodat de vrijstelling enkel van toepassing is op volwaardige leden. Enkel meerderjarige, volwaardige leden van de NABV zouden vrijgesteld moeten zijn van het verbod om de airsoftsport te mogen beoefenen.

De NABV heeft als statutair doel het (doen) beoefenen van airsoftsport in al haar facetten. Alle activiteiten vinden plaats in verenigingsverband óf in de thuissituatie. De NABV ziet graag meer flexibiliteit in de wet- en regelgeving waardoor ook personen die de sport niet (actief) beoefenen, lid kunnen zijn van de vereniging ongeacht ze airsoft apparaten bezitten en de sport (actief) beoefenen, op voorwaarde dat ze blijven voldoen aan de toelatingseisen (waaronder VOG, toets geschiktheid). Het gaat hier bijvoorbeeld om (vrijwillige) medewerkers van sport-aanbieders, om toezichthouders en om andere officials.

Wij kunnen ons voorstellen dat minderjarigen die voldoen aan de toelatingscriteria toegestaan wordt om lid te worden van een vereniging zoals de NABV, zodat ze airsoft sport kunnen beoefenen in verenigingsverband. Wij achten het ongewenst dat minderjarige leden (ook volwaardige) worden vrijgesteld van het verbod op het voorhanden hebben van airsoftapparaten (zoals dat in categorie C voor álle minderjarigen geldt). Het advies is om – zoals bijvoorbeeld ook bij de KNSA aan de orde is – minderjarige (aspirant)leden 'binnen de muren van de vereniging' vrij te stellen van het verbod om airsoftapparaten te dragen. Hen zou moeten worden toegestaan om in verenigingsverband (met verenigingswapens) op daartoe aangewezen locaties onder begeleiding van gekwalificeerde instructeurs en/of wedstrijd officials de airsoftsport te bedrijven.

Recreatief gebruik airsoft

Op het vlak van het incidenteel, recreatief gebruik van airsoftapparaten ziet de commissie geen reden om hier anders mee om te gaan dan het incidenteel, recreatief schieten van bijvoorbeeld kleiduiven. Het zou erkenninghouders moeten worden toegestaan zulke activiteiten aan te bieden, zo nodig onder strikt gestelde regels (bijvoorbeeld ten aanzien van de leeftijd, identificatie en registratie van deelnemers) vanuit de overheid.

Van de zijde van de NABV wordt hier uitdrukkelijk een ander standpunt ingenomen. Hier wordt gehecht aan het handhaven van de bestaande situatie, waarin erkenninghouders die deze activiteit aanbieden aangesloten dienen te zijn bij de NABV en zich moeten houden aan de binnen de NABV geldende regels.

The background is a solid orange color. On the right side, there is a stylized, darker orange silhouette of a person sitting in a chair. The person's head, shoulders, and arm are visible, along with the backrest and seat of the chair. The text is positioned on the left side of the image.

Hoofdstuk 7

Strafrechtelijke en strafvorderlijke aspecten van de Wwm, inclusief 3D

In De Wet Wapens en munitie heeft een hybride karakter. De wet regelt de beheersing van het legale wapenbezit en is in dat opzicht te duiden als een bestuursrechtelijke wet. Daarnaast regelt de wet de bestrijding van het illegale wapenbezit en in dat opzicht is het een strafwet.⁶⁵ Aan dat laatste aspect wordt in dit hoofdstuk aandacht besteed. Omdat de commissie een aanvullende opdracht van de minister heeft ten aanzien van 3D te printen wapens en de adviezen ten aanzien van dit onderwerp zich vooral richten op het strafrecht, kiest de commissie ervoor beide onderwerpen in dit hoofdstuk te behandelen.

7.1 3D-wapens

Op verzoek van de minister van Justitie en Veiligheid brengen we ook een advies uit over 3D-geprinte wapens. De minister vroeg de commissie ook bij haar werkzaamheden te betrekken:

‘het in kaart brengen van de mogelijkheden of, en zo ja hoe de verspreiding van blauwdrukken en ontwerpen van 3D-wapens verhinderd dan wel verboden kunnen worden. En bij die mogelijkheden zo veel als mogelijk inzichtelijk te maken wat de gevolgen hiervan zullen zijn in de praktijk, voor burgers en bedrijven.’

In deze paragraaf besteden we hier aandacht aan.

7.1.1 Wat zijn 3D-wapens?⁶⁶

3D-printen of *additive manufacturing* is een productiemethode waarbij gecompliceerde voorwerpen gemaakt worden zonder menselijke tussenkomst. Als iemand een 3D-printer met de bijbehorende grondstof en een printfile heeft (herkenbaar aan extensies als .stl, .obj, .amf en .3mf), kan hij of zij deze voorwerpen zonder enige technische kennis of vaardigheid zelf maken. Er zijn prijzige (denk aan € 250.000) industriële 3D-printers die metaal kunnen printen, maar bij wapens gaat het veelal om kleinere hobbyprinters van enige honderden euro's die alleen met kunststof werken.

Het eerste 3D-geprinte vuurwapen was een enkelschotspistool dat in 2012 door een Amerikaanse cryptoanarchist werd ontworpen en gemaakt. Het vuurwapen was nagenoeg geheel van kunststof gemaakt, zelfs de loop, en was bestemd voor een heel lichte patroon, en was

zeer onbetrouwbaar. Het was dan ook niet bedoeld voor werkelijk gebruik, maar meer als een aanklacht tegen de Amerikaanse wapenwetgeving. De printbestanden zijn om die reden wijd verspreid. Daarna zijn er verschillende modellen ontworpen en uitgetest. Dit waren over het algemeen nogal primitieve wapens, zoals enkel-, dubbel- en meerloopspistolen. Ook doken ontwerpen op van revolverachtige wapens die gebaseerd waren op mechanismes die te zien zijn bij zogenaamde *nerf guns*.⁶⁷ Steeds weer bleek dat volledig van kunststof gemaakte wapens onbetrouwbaar en zelfs gevaarlijk waren, omdat ze niet sterk en hittebestendig genoeg waren. Als oplossing daarvoor verschenen hybridewapens, waarin de zwaarbelaste delen, zoals de loop en afsluiter, met conventionele productiemiddelen waren gemaakt van metaal. Welke en hoeveel onderdelen geprint worden, hangt af van de vaardigheid van de maker en de beschikbaarheid van metalen delen. Bij sommige wapens zijn alleen enkele niet-essentiële onderdelen geprint, dat gebeurde bijvoorbeeld ook bij het wapen dat gebruikt is bij een aanslag in Halle.⁶⁸ Bij andere wapens wordt alleen een metalen loop gebruikt en is de rest geprint.

In 2018 dook een ontwerp op van een wapenwetactivist uit Duitsland: een hybride semiautomatische karabijn in kaliber 9mm, bekend als de FGC-9. Het eerste ontwerp dat praktisch bruikbaar genoemd kan worden. Het wapen is zo ontworpen, dat het te produceren is met in Europa vrij verkrijgbare metaalwaren. Het printbestand van de eerste versie (MKI) werd in maart 2020 online uitgebracht via het platform *Deterrence Dispensed*, gevolgd door een geüpdatete versie (MKII) in april 2021. Alle onderdelen zijn 3D-geprint, behalve de veren, de loop en een groot deel

⁶⁵ Zie 'Wet Wapens en munitie' door Prof.Mr. H.J.B. Sackers, 2^e druk, hoofdstuk 2, pagina 85.

⁶⁶ De inhoud van deze subparagraaf is tot stand gekomen met dank aan de heer Van Driel, gerechtelijke deskundige en lid van de commissie Wwm.

⁶⁷ *Nerf guns* zijn speelgoedwapens, meestal in felle kleuren en met een futuristisch uiterlijk, waarmee buisvormige schuimrubber projectielen kunnen worden afgeschoten.

⁶⁸ Op 9 oktober 2019 werd in Halle, Saksen-Anhalt, een aanslag op een synagoge gepleegd. Twee mensen kwamen daarbij om het leven. Tijdens Jom Kipoer probeerde een 28-jarige rechts-extremist met twee wapens en explosieven een synagoge binnen te komen. Het geprinte wapen weigerde.

van de afsluiter. Het belangrijkste onderdeel – de kast – bestaat uit een aantal 3D-prints die aan elkaar bevestigd worden. Voor de afsluiter is wat laswerk nodig en de loop wordt samengesteld uit algemeen verkrijgbare technische materialen, zoals een stuk buis (vaak niet meer dan een gladde buis met een kamer) en klemringen. Het ontwerp heeft zwakke punten en is nog lang niet volledig betrouwbaar, maar er duiken regelmatig verbeterde versies op. Het is niet zo dat dit wapen eenvoudigweg eventjes door een leek op een zolderkamertje gemaakt kan worden; de gebruiksaanwijzing bij de printbestanden beslaat 194 pagina's. Om het wapen samen te stellen en aan de praat te krijgen, is redelijke handvaardigheid nodig – de maker moet kunnen lassen, slijpen, lijmen, vijlen en boren, en ook over het bijbehorend gereedschap beschikken. De printbestanden voor dit wapen zijn de wereld al overgegaan. In Myanmar zijn sommige opstandelingen met deze wapens uitgerust.

Belangrijk is dat de meeste modellen ontworpen zijn voor de legale en dus grote Amerikaanse markt. In de Verenigde Staten is het toegestaan om vuurwapens voor eigen gebruik te maken zolang die niet volautomatisch zijn. Het is daarbij alleen nodig om de kast van het wapen zelf te maken. Alle andere onderdelen zijn vrij te koop. De problemen met sterkte en duurzaamheid worden dan ook opgelost door onderdelen als de loop en de afsluiter van bestaande vuurwapens te gebruiken. Het zelf maken daarvan krijgt weinig aandacht. In de VS zien we nu een nieuwe ontwikkeling waarbij volledig voorgeprogrammeerde freesmachiëntjes die compleet met het ruwe materiaal worden geleverd, gebruikt worden om metalen kasten van wapens te maken. Die worden gecombineerd met bestaande, vrij verkrijgbare onderdelen, waarmee het probleem van sterkte en hittebestendigheid wordt omzeild. In landen waar losse onderdelen niet vrij te koop zijn, zoals in de EU, is deze manier van produceren met bestaande essentiële onderdelen veel moeilijker te realiseren. Het fabriceren van essentiële onderdelen (kast, loop, afsluiter, hoe primitief ook) is inmiddels in de hele EU verboden. De ontwerpen zijn bovendien vanwege de gerichtheid op de Amerikaanse markt onnodig gecompliceerd omdat het per se semiautomaten moeten zijn. Een ontwerp specifiek voor de Europese illegale markt dat als volautomatisch wapen veel eenvoudiger in elkaar zou zitten, is nog niet opgedoken.

Tot slot: de discussie in ons land gaat vooral over het printen van vuurwapens. Een vuurwapen is echter waardeloos als er geen munitie bij is en munitie kan niet geprint worden. Misschien is het mogelijk om een huls te printen, maar omdat 3D-printen gebeurt met plastic dat noodzakelijkerwijs een laag smeltpunt heeft, is het bijna zeker dat na het schot de kamer vol met gesmolten en verbrand plastic zit. Een kogel is niet te printen, omdat die gewicht moet hebben en daar is plastic te licht voor. Kruit en slaghoedjes bestaan uit explosieve materialen, en die zijn niet te printen. Zelfs de hoedjes van de slaghoedjes

kunnen niet geprint worden. Het is onwaarschijnlijk dat dit ooit met hobbymateriaal mogelijk zal worden. Munitie zal dus altijd uit een andere (illegale) bron moeten komen.

7.1.2 3D-wapens in Nederland⁶⁹

In deze paragraaf geven we een kort overzicht van de omvang en achtergrond van het gebruik van 3D-wapens in Nederland, op basis van informatie uit opsporingsonderzoeken.

Inbeslagnames van 3D-geprinte wapens

In 2021 zijn in Nederland veertien onderzoeken bekend waarbij 3D-geprinte vuurwapens of onderdelen in beslag zijn genomen. De FGC-9 is momenteel het populairste wapen in Nederland en het meest geschikt voor de Europese markt. De in beslag genomen 3D-printers zijn overwegend goedkope instapmodellen.

In 2021 was een toename te zien van inbeslagnames van geprinte vuurwapens; in het begin van dat jaar werden vaak losse, geprinte onderdelen in beslag genomen. Vóór 2021 waren er slechts twee inbeslagnames van 3D-geprinte vuurwapens bekend. In 2021 werden meer volledig geprinte FGC-9's in beslag genomen en werden zelfs drie 3D-printlocaties aangetroffen, klaarblijkelijk bestemd voor het op grotere schaal vervaardigen van FGC-9's. Vermoedelijk heeft deze stijging van inbeslagnames te maken met het online vrijgeven van de printbestanden (ontwerpen) van de FGC-9 MKI in 2020 en de MKII in 2021. Veel in beslag genomen 3D-geprinte vuurwapens zijn bij toeval aangetroffen, omdat een doorzoeking plaatsvond met een ander doel. Dit zou kunnen betekenen dat er veel meer 3D-geprinte vuurwapens in omloop zijn of meer onderdelen geprint worden.

Ook in 2022 werd in een aantal onderzoeken 3D-geprinte vuurwapens aangetroffen. Exacte aantallen ontbreken, omdat dit niet actief gemonitord wordt.

Motieven om een 3D-wapen voorhanden te hebben

In de onderzoeken naar 3D-geprinte vuurwapens en onderdelen daarvan was er vaak onvoldoende tijd om ook te onderzoeken wat de intentie en modus operandi waren van het voorhanden hebben van 3D-geprinte vuurwapens of daaraan gerelateerde voorwerpen. Daarom is het lastig vast te stellen of een verdachte daadwerkelijk van plan was om een 3D-geprint vuurwapen te gebruiken of te verhandelen. Wel kan worden gesteld dat het vaak lijkt te gaan om individuen die specifiek willen beschikken over een 3D-geprint vuurwapen, waarvoor verschillende beweegredenen kunnen bestaan. Sommige verdachten waren vermoedelijk bezig met de handel in vuurwapens, vaak op kleine schaal. In andere gevallen speelde vermoedelijk een interesse in nieuwe technieken een rol,

⁶⁹ De inhoud van deze subparagraaf is tot stand gekomen met dank aan de heer Trokic, namens het Openbaar Ministerie lid van de commissie Wwm.

gecombineerd met een interesse in vuurwapens. Daarnaast werd in een beperkt aantal gevallen vermoed dat de verdachte wilde beschikken over een 3D-geprint vuurwapen uit zelfbescherming. In 2021 werd in drie gevallen een 3D-printlocatie aangetroffen met meerdere 3D-printers, klaarblijkelijk bestemd voor de productie van de FGC-9. Bij twee van deze locaties werd vermoed dat deze in crimineel verband zijn opgezet voor de handel in vuurwapens.

In politiedossiers werd ook een link naar het (rechts-) extremisme vastgesteld. In 2022 werd een volledig geprinte FGC-9 samen met een 3D-printer en een grote hoeveelheid 9mm munitie in beslag genomen bij een verdachte met een extreemrechtse ideologie. Naar eigen zeggen beschikte de verdachte over dit wapen om zichzelf en zijn familie te beschermen tegen de op handen zijnde rassenoorlog. De verdachte koos voor een 3D-geprint vuurwapen omdat hij legaal niet aan een vuurwapen kon komen, geen gebruik wilde maken van een criminele markt en het niet aandurfde om een vuurwapen in het buitenland te kopen en over de Nederlandse grens te brengen. Een dergelijke link is zeker ook zichtbaar in andere landen.

Praktijktest door het Nederlands Forensisch Instituut

In 2021 voerde het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) een praktijktest uit waarin een 3D-vuurwapen geprint en geassembleerd werd. Daaruit bleek dat de printfile en de handleiding van de FGC-9 MKII betrouwbaar zijn en dat het strikt volgen hiervan een reproduceerbaar resultaat oplevert dat ook bruikbaar is. Beter materiaal dan is voorgeschreven in de handleiding, zoals 3D-printers, filament en gereedschap, zal zeer waarschijnlijk bijdragen aan de sterkte en betrouwbaarheid van een FGC-9. Het NFI voerde ook een schiettest uit met 7 FGC-9 vuurwapens, waaruit bleek dat de FGC-9 een dodelijk letselpotentie heeft, maar nog niet volledig betrouwbaar is.

Technologische ontwikkelingen en bereikbaarheid

De printbestanden en handleidingen van 3D-geprinte vuurwapens zijn online eenvoudig te verkrijgen. Doordat complexe onderdelen kunnen worden geprint en de 3D-guncommunity, verschillende handleidingen en tutorials aanbiedt, is het nu veel eenvoudiger om zelf een vuurwapen te vervaardigen. Daarnaast zijn de kosten voor het benodigde materiaal om een FGC-9 te vervaardigen relatief laag: de totaalprijs van één FGC-9, MKII waren in 2021 ruim € 900 – dat is dan inclusief een 3D-printer, filament, gereedschap, opstartkosten en onderdelen voor het printen. Als iemand al beschikt over een 3D-printer en benodigd gereedschap, kost het nog ongeveer zo'n € 230 om een FGC-9 te vervaardigen. Hierdoor komt de mogelijkheid om een vuurwapen te maken en te bezitten binnen het bereik van het grotere publiek.

Naast het verkrijgen van een vuurwapen op een legale wijze of illegaal op een criminele markt, zoals via Telegram Messenger of in het buitenland, lijkt het zelf vervaardigen

van een vuurwapen met 3D-printen een steeds toegankelijker optie. Verschillende (nieuwe) technieken van printen of het gebruik van sterkere materialen kunnen bijdragen aan de functionaliteit en betrouwbaarheid van 3D-geprinte vuurwapens. Deze technieken zijn door de kosten van de benodigde printers en het materiaal, maar ook door de benodigde specialistische kennis, nog niet toegankelijk voor alle consumenten. De verwachting is dat deze technieken in de nabije toekomst ook binnen het bereik van het grotere publiek zullen komen. Voor de georganiseerde criminaliteit vereisen deze technieken een relatief minimale investering.

7.1.3 Advies van de commissie Wwm over 3D-wapens

De commissie Wwm constateert bij 3D-wapens het volgende:

- De (technische) ontwikkeling rond het printen van 3D-wapens staat nog in de kinderschoenen, maar er is weinig voorstellingsvermogen voor nodig om te beseffen dat deze ontwikkeling onomkeerbaar is, zich snel zal voortzetten en uiterst interessant is voor met name de criminele wereld. De ervaringen en cijfers uit de opsporingspraktijk in Nederland die in paragraaf 7.1.2 staan, bevestigen dit beeld. Doordat in Amerika op het vlak van 3D-printen veel meer is toegestaan, kan de technische ontwikkeling vanuit dat land de ontwikkeling in Nederland stevig ondersteunen, ondanks de bestaande strenge verboden in Nederland.
- Het is niet ondenkbaar dat de techniek zich op termijn zodanig ontwikkelt, dat alle onderdelen van een 3D-wapen geprint kunnen worden en dat al die printproducten van zodanige kwaliteit zijn, dat een stabiel werkend wapen ontstaat. Zover is de techniek nog niet, want er zijn nu nog onderdelen nodig die niet goed te printen zijn. Daarbij gaat het met name om de loop (een stuk buis) en de afsluiter. We achten het onwerkbaar om deze (metalen) onderdelen te verbieden, omdat daarmee een niet te handhaven situatie ontstaat. Metalen buizen kennen in ruime mate een legale toepassing in bijvoorbeeld de installatietechniek, de loodgieterswereld en de doe-het-zelfwinkels.
- Het verbieden van 3D-printbestanden kent een beperkte effectiviteit. Allereerst zijn printbestanden ook bij een Nederlands verbod in ruime mate te verkrijgen uit het buitenland, al dan niet via het darknet, ook al omdat in een land als Amerika het zelf printen van (semiautomatische) wapens legaal is. De effectiviteit van een verbod op het voorhanden hebben van deze printbestanden is daarmee zeer beperkt en nauwelijks te handhaven. Daar komt bij dat er voor het beschikken over deze printbestanden ook andere mogelijkheden dan het printen van wapens kunnen zijn, zoals deskundigheidsbevordering en voorwerpen voor verzamelaars.
- De commissie Wwm heeft kennisgenomen van het wetsvoorstel om het Wetboek van Strafrecht te

wijzigen om voorbereidingshandelingen voor seksueel misbruik van kinderen strafbaar te stellen.⁷⁰ Een van de gedragingen die dit wetsvoorstel poogt te bestrijden, is het via internet verspreiden van (zogenaamde) handleidingen, met daarin instructies om kinderen seksueel te misbruiken zonder dadersporen na te laten. Het wetsvoorstel geeft invulling aan strafbaarstelling via een nieuw artikel (240c Wetboek van Strafrecht), in de vorm van het strafbaar stellen van voorbereidingshandelingen (een *lex specialis* ten opzichte van het algemene voorbereidingsartikel in artikel 46 Wetboek van Strafrecht).

De bestaande Nederlandse wapenwetgeving is zeer strikt bij het vervaardigen van vuurwapens en onderdelen daarvan: uitsluitend met een specifieke erkenning mogen wapens vervaardigd en samengesteld worden. Zodra iemand iets maakt of voorhanden heeft dat gezien kan worden als essentieel onderdeel van een vuurwapen, is hij of zij strafbaar. De wens om op te treden tegen het voorhanden hebben van 3D-printbestanden bevindt zich voorafgaand aan de fase van het (strafbare) voorhanden hebben van geprinte onderdelen en is naar het oordeel van de commissie het best strafrechtelijk aan te pakken door in de Wwm een speciaal voorbereidingsartikel op te nemen.

Het in de Wwm opnemen van een specifieke strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen heeft een aantal voordelen:

- In de Wwm staat tussen de gebruikelijke strafvorderlijke doelen het in beslag nemen, het uit het rechtsverkeer wegnemen van vuurwapens en munitie centraal. Ook de Opiumwet en nu de zedenwet hebben een eigen, speciaal karakter, dat zal doorklinken in de wijze waarop de strafrechtelijke praktijk (inclusief de rechtspraak) met deze strafbaarstelling omgaat.
- Artikel 46 Wetboek van Strafrecht kent een drempel van feiten waarop een minimale gevangenisstraf van acht jaar is gesteld. Deze drempel is te hoog voor feiten die strafbaar zijn onder de Wwm, want op die feiten staat veelal vier jaar gevangenisstraf. Het is beter een afzonderlijke strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen in de Wwm op te nemen, dan de algemene regeling in artikel 46 Wetboek van Strafrecht aan te passen.
- De context bepaalt in hoge mate of er sprake is van gevaarzettend gebruik van printbestanden. Het leerstuk van de voorbereidingshandeling biedt een goed kader om af te wegen of er sprake is van (onschuldig) verzamelen van wapeninformatie, het (legaal) voorhanden hebben van een stuk pijp of het (criminele) voorhanden hebben van materialen om wapens te maken.

Op deze plek in het rapport is het goed om melding te maken van een kritische beschouwing van de wetenschappelijke Begeleidingscommissie op dit advies. De Begeleidingscommissie is geen groot voorstander van het verder 'naar voren halen' van de strafbare verantwoordelijkheid zonder dat minimaal sprake is van een begin van uitvoering. Zij ziet meer heil in het benutten van het leerstuk van de strafbare poging, in combinatie met het begrip '*vervaardigen*' uit de Wwm. Zie hiervoor bijlage 4 van dit rapport.

7.2 Juridische aspecten

In deze paragraaf besteden we aandacht aan een aantal inhoudelijke juridische issues, zowel op het vlak van materieel als formeel strafrecht.

7.2.1 Opzet- en schulddelicten

Daar waar in het commune strafrecht, maar ook in bijzondere strafwetten, bijvoorbeeld in de Wet op de economische delicten en de Opiumwet, onderscheid wordt gemaakt tussen opzet- en schulddelicten, is dit in de Wwm niet aan de orde. In juridisch jargon: opzet wordt zelfs niet als bestanddeel in een delictsomschrijving genoemd en toch, ook door de Hoge Raad, verondersteld aanwezig te zijn. Hier speelt vast het bijzondere karakter van de wet een rol: als evident uitgangspunt van de Wwm is elk wapen- en munitiebezit verboden en zullen burgers niet snel een beroep kunnen doen op het 'niet weten' of 'niet bewust zijn'. Pure nalatigheid of onbewustheid wordt niet snel aangenomen.

Ook speelt hier een rol dat daar waar het gaat om legaal wapenbezit de regulering bestuursrechtelijk plaatsvindt, met gebruikmaking van het bestuursrechtelijk sanctiepakket. Dit beperkt de behoefte om gebruik te maken van het strafrecht, inclusief strafrechtelijke overtredingen.

De commissie Wwm neemt in overweging dat in de rechtspraak (jurisprudentie) inmiddels uitgekristalliseerd is hoe in het kader van de Wwm omgegaan moet worden met het thema opzet en schuld. De strafrechtelijke praktijk van dit moment geeft geen aanleiding dit nu als een belangrijk punt vanuit de commissie Wwm aan te pakken. Wel is het van belang om in een nieuwe Wwm het onderscheid tussen strafrecht (strikte normstelling, uitgangspunt voor een verbod) en bestuursrecht (voor legaal wapen- en munitiegebruik) duidelijk te handhaven.

7.2.2 Strafvorderlijke aspecten

Niet alleen de Wwm is aan een update toe, ook het Wetboek van Strafvordering staat aan de vooravond van een volledige herziening. Hierdoor rijst de vraag in hoeverre het nodig is om in de Wwm – naast het nieuwe Wetboek van Strafvordering – nog zelfstandige strafvorderlijke bevoegdheden op te nemen. Hier past wel

⁷⁰ Zie: eerstekamer.nl/wetsvoorstel/35991_strafbaarstelling.

STRAFVORDERLIJKE BEVOEGDHEDEN IN DE WWM

Bevoegdheid	Artikel Wwm	Artikel huidig Wetboek van Strafvordering (Sv)
Doorzoeken (inclusief woning)	49 Wwm	97 Sv
Openen verpakkingen	50 Wwm	110-114 Sv 126zq Sv (terrorisme)
Onderzoek vervoermiddelen	51 Wwm	96b Sv
Inbeslagneming	52 lid 1 Wwm	95-96 Sv
Onderzoek aan kleding	52 lid 2 Wwm (reactief) 52 lid 3 Wwm (preventief)	56 Sv
Onderzoek aan kleding, verpakking van goederen, met inbegrip van reisbagage en vervoermiddel rond luchthavens	52 lid 5 Wwm	

de relativerende opmerking bij dat in het nieuwe Wetboek van Strafvordering inhoudelijk niet veel verandert aan de bevoegdheden. Het gaat vooral om herformulering en herordening, afgezien van het onderzoek aan de kleding zoals bedoeld in artikel 56 Wetboek van Strafvordering (oud). In het conceptwetsvoorstel (artikel 2.6.5) komt het vereiste van 'ernstige bezwaren' voor een onderzoek aan de kleding bij een aangehouden verdachte niet meer terug. Hierdoor kruipt de normering van deze bevoegdheid dichter aan tegen deze van dezelfde bevoegdheid in artikel 52 lid 2 Wwm, maar het gegeven dat er geen sprake hoeft te zijn van een verdachte in de Wwm, laat staan een aanhouding, onderstreept het verschil in normering en doelstelling tussen de twee wetten (zie ook verderop). De strafvorderlijke bevoegdheden die in de Wwm zijn benoemd worden weergegeven in bovenstaand tabel.

De ambtenaren die krachtens artikel 45 lid 1 Wwm zijn aangewezen om toezicht te houden op het bij de en krachtens de Wwm bepaalde, beschikken ook over de algemene toezichthoudende bevoegdheden uit afdeling 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), met uitzondering van de bevoegdheid van artikel 5:19 Awb (onderzoek vervoermiddelen enzovoort) en met beperking van de bevoegdheid van artikel 5:18 lid 2 Awb (openen verpakkingen).⁷¹

Daar waar in het strafrecht het doel van het inzetten van bevoegdheden gericht is op het opsporen van verdachten en het in beslag nemen van verboden voorwerpen, heeft de Wwm primair als doel het wegnemen van gevaarstelling in de concrete situatie. Het redelijk vermoeden in de Wwm richt zich op de aanwezigheid van wapens of munitie (in

een woning, een auto, een jaszak), terwijl in het commune strafrecht het redelijk vermoeden zich primair richt op de schuld van een persoon (de verdachte).

Vanuit dit specifieke karakter van de Wwm, gehoord de praktijk waarin bij herhaling gebruikgemaakt wordt van de bevoegdheden die de Wwm biedt, ziet de commissie Wwm geen aanleiding op dit vlak met wijzigingsvoorstellen te komen. Op één punt na.

De Koninklijke Marechaussee, die is belast met de politie-taak op luchthavens, heeft de uitdrukkelijke wens naar voren gebracht om de werking van artikel 52 lid 5 Wwm uit te breiden tot een straal van tien kilometer rond een luchthaven.⁷² Juist voor vuurwapens geldt dat deze zo ver mogelijk weg gehouden moeten worden van de luchthaven, waar grote groepen mensen zich verzamelen, maar waar ook met kerosine gevulde vliegtuigen en vrachtauto's aanwezig zijn. Daarnaast wordt geconstateerd dat door een toenemende pakkans op de luchthaven, de criminele activiteiten zich verplaatsen naar het gebied rond de luchthaven. Het uitbreiden van de werkingssfeer van artikel 52 lid 5 Wwm maakt een betere opsporing rond de luchthaven door de KMAR mogelijk. De Begeleidingscommissie wijst er terecht op dat dit punt gezien moet worden in samenhang met andere wetgeving, bijvoorbeeld de Gemeentewet en de rol van de burgemeester daarin.

⁷¹ Aldus prof. mr. H.J.B. Sackers in *Wet wapens en munitie*, p. 357. 2020, Wolters Kluwer Nederland B.V.

⁷² Artikel 52 lid 5 Wwm: De opsporingsambtenaren alsmede andere daartoe door Onze Minister aangewezen personen zijn bevoegd een persoon die zich bevindt op een bij regeling van Onze Minister aangewezen luchthaven, te allen tijde aan zijn kleding en de verpakking van goederen, met inbegrip van reisbagage, alsmede diens vervoermiddel, te onderzoeken.

7.2.3 Strafmaat

Op strafbare feiten staat in de Wwm in de meeste gevallen vier jaar straf. Enkele delicten kennen een strafmaat van acht jaar gevangenisstraf, namelijk: handel in illegale wapens, beroep of gewoonte maken, terroristisch oogmerk en automatische vuurwapens. Om op basis van voorbereidingshandelingen (artikel 46 Wetboek van Strafrecht)⁷³ via het strafrecht bepaalde gedragingen te kunnen aanpakken, is een minimale strafmaat van acht jaar nodig op het delict dat ogenschijnlijk wordt voorbereid.

In de vervolgingspraktijk schiet de huidige strafmaat in uitzonderingsgevallen tekort bij het vervaardigen en voorhanden hebben van grotere partijen vuurwapens. Hetzelfde geldt voor het voorhanden hebben van patronen bij automatische vuurwapens. Het is relatief makkelijk om aan een automatisch vuurwapen te komen, maar munitie is veel moeilijker verkrijgbaar. Munitie en wapen apart vormen geen directe bedreiging. Het is de aanwezigheid van munitie bij een vuurwapen die de situatie acuut gevaarlijk maakt. Dat komt onvoldoende tot uitdrukking in de strafmaat, en op deze punten adviseert de commissie Wwm om te komen tot een hogere strafmaat.

Verder zijn de mogelijkheden beperkt om voorbereidingshandelingen strafbaar te stellen. Hierin ziet de commissie Wwm een extra argument om in de Wwm een afzonderlijke strafbaarstelling te besteden aan voorbereidingshandelingen, uitgaande van strafbare feiten waar vier jaar of meer gevangenisstraf op staat.

7.3

Preventief fouilleren

De commissie Wwm heeft kennisgenomen van het initiatief in het arrondissement Rotterdam om in het kader van de bestrijding van excessief geweld de toepassing van het instrument 'preventief fouilleren' uit te breiden met een meer persoonsgerichte benadering. In de Rotterdamse Driehoek wordt het dringend noodzakelijk geacht om meer wettelijke instrumenten te kunnen inzetten tegen (vuur) wapenbezit, in het bijzonder op de openbare weg om schietpartijen in de openbare ruimte terug te dringen en om meer slachtoffers van (excessief) geweld te voorkomen. Het kunnen aanwijzen van subjecten die een potentieel risico vormen voor de veiligheid van de maatschappij, waardoor zij onder bepaalde omstandigheden (en in een afgebakende periode) gefouilleerd kunnen worden, ziet de driehoek als een belangrijk instrument in deze aanpak, te meer nu er een grote preventieve werking vanuit lijkt te gaan.

De commissie Wwm is na bestudering van deze materie tot de conclusie gekomen dat zij op het thema preventief fouilleren niet tot een standpunt of advies zal komen.

Daarvoor bestaan twee redenen:

1. tegelijkertijd met de werkzaamheden van de commissie Wwm werd een onafhankelijk evaluatie-onderzoek naar preventief fouilleren in brede zin uitgevoerd.⁷⁴ Dit onderzoek is inmiddels afgerond, maar de commissie had geen behoefte dit onderzoek te doorkruisen.
2. deze materie raakt meer de Gemeentewet en het strafrecht in bredere zin, dan dat het zich (alleen) beperkt tot de Wwm.

⁷³ 46 Sr lid 1: Voorbereiding van een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaren of meer is gesteld is strafbaar, wanneer de dader opzettelijk voorwerpen, stoffen, informatiedragers, ruimten of vervoermiddelen bestemd tot het begaan van dat misdrijf verwerft, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert of voorhanden heeft.

⁷⁴ Als uitvoering van een motie van de Tweede Kamer (zie tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2020D36945&did=2020D36945).

Hoofdstuk 8

Noodzaak op korte termijn

De commissie Wwm doet haar werk in de hoop dat dit eindrapport zowel de minister als de Tweede Kamer helpt bij het kiezen van een richting bij de nadere formulering van beleid en wetgeving rond de regulering van wapen en munitie. Dit traject zal enige tijd vergen.

Maar ...

Tijdens onze werkzaamheden hebben we ervaren dat sommige kwesties urgent zijn. Omdat de overheid in staat moet zijn om op te treden, bijvoorbeeld bij 3D-wapens. Omdat al langere tijd een noodzakelijke wettelijke basis ontbreekt, bijvoorbeeld bij de zwartelijstproblematiek. Of omdat de administratieve lastendruk simpelweg te hoog is, bijvoorbeeld bij de geldigheidsduur van verloven. Daarom adviseren we om, in afwachting van fundamentele aanpassingen, op zo kort mogelijke termijn de Wet wapens en munitie op deze vijf punten aan te passen:

1. Het begrip overdragen anders definiëren

De commissie Wwm adviseert de minister om in de Wet wapens en munitie de voorgestelde definitie van *overdragen* van wapens op te nemen. De praktijk vraagt hierom.

2. Verlofduur verlengen

Om de administratieve lasten van met name de politie te verminderen, is het noodzakelijk om de geldigheidsduur van verloven, aktes en andere beschikkingen te verlengen van nu (maximaal) één jaar naar (maximaal) vijf jaar. In combinatie met andere maatregelen (continue screening en meldplicht) is dit verantwoord.

3. Formaliseren van een continue screening

Op korte termijn dient in de (formele) wet vastgelegd te worden dat de politie de bevoegdheid krijgt om continu en geautomatiseerd informatie uit de politiesystemen te benutten voor de toezichtstaak in het kader van de Wwm. De politie moet werk maken van ICT-faciliteiten op dit terrein.

4. 3D-printen van wapens tegengaan

Het 3D-printen van vuurwapens zal zich naar verwachting op korte termijn technisch enorm ontwikkelen. Politie en justitie dienen (juridische) middelen te hebben om dit tegen te gaan, in een vroegtijdig stadium. Daartoe is het nodig om in de Wwm voorbereidingshandelingen strafbaar te stellen. Dit dient op korte termijn ter hand te worden genomen.

5. Meldplicht regelen

Een belangrijk deel van het veilig houden van de schietsport in al zijn facetten vindt plaats binnen verenigingen en organisaties waarin schutters, jagers, verzamelaars enzovoort samenkomen. Het wettelijk regelen van een meldplicht voor situaties waarin bijvoorbeeld de psychische gesteldheid van individuele leden aan de orde is, is een belangrijke aanvulling en steun voor bestuurders van deze verenigingen en organisaties.

Bijlagen

Bijlage 1: Instellingsbesluit Commissie Wet wapens en munitie

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *minister*: Minister van Justitie en Veiligheid;
- b. *commissie*: commissie, bedoeld in artikel 2, eerste lid.

Artikel 2. Instelling en taak

- 1 Er is een Commissie Wet wapens en munitie.
- 2 De commissie heeft tot taak:
 - a. Het maken van een probleeminventarisatie ten aanzien van het functioneren van de Wet wapens en munitie en de onderliggende regelgeving. De commissie betreft hierbij in ieder geval de onderwerpen die zijn opgenomen in de brief van 18 december 2020, inzake de voortgang van de herziening Wet wapens en munitie (Kamerstukken II 2020/21, 33 033, nr.29);
 - b. Naar aanleiding van de probleeminventarisatie de mogelijkheden in kaart te brengen, met (eventuele) voor- en nadelen, op welke wijze de Wet wapens en munitie en onderliggende regelgeving gemoderniseerd kunnen worden op een wijze die past bij het doel van de Wet wapens en munitie, namelijk de openbare orde en veiligheid te waarborgen door het illegale bezit van wapens en munitie te bestrijden en het legale bezit zo veel mogelijk te beheersen;
- 3 De commissie zal zo veel als mogelijk aangeven in hoeverre de mogelijkheden proportioneel zijn ten opzichte van het te verwachten resultaat, de te verwachten impact ervan en de te verwachten kosten bij implementatie en uitvoering;
- 4 De commissie zal zo veel als mogelijk inzichtelijk maken hoe de mogelijkheden zijn afgebakend en op welke wijze zij te implementeren, en voor zover relevant, te handhaven zijn;
- 5 De mogelijkheden dienen zo veel als mogelijk aan te sluiten bij de door het kabinet vastgestelde normen zoals opgenomen in het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK).

Artikel 3. Samenstelling, benoeming, ontslag

- 1 De commissie bestaat uit een voorzitter en veertien andere leden.
- 2 De voorzitter wordt door de minister benoemd, de andere leden worden in overleg met de voorzitter door de minister benoemd.
- 3 De benoeming geschiedt voor de instellingsduur van de commissie.
- 4 De voorzitter en overige leden kunnen op eigen verzoek of wegens ongeschiktheid, onbekwaamheid of op andere zwaarwegende gronden worden geschorst en ontslagen door de minister.

Artikel 4. Instellingsduur en eindrapport

- 1 De commissie wordt ingesteld voor de duur van elf maanden, te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van dit besluit, en zij brengt voor het einde van de instellingsduur haar eindrapport uit⁷⁵.
- 2 Indien onvoorziene omstandigheden naar het oordeel van de commissie in de weg staan aan het tijdig uitbrengen van het rapport, dan stelt zij, via haar voorzitter, de minister daarvan onverwijld op de hoogte.
- 3 De minister beslist, op verzoek van de voorzitter van de commissie, over de eventuele verlenging van de termijn bedoeld in het eerste lid en brengt de commissie daarvan schriftelijk op de hoogte.

Artikel 5. Leden

Met ingang van 7 februari 2022 worden tot lid van de commissie benoemd:

- a. de heer mr. C.J.L. van Dam, tevens voorzitter;
- b. de heer C.W. Boom (Re-enactment, musea, historisch militair materieel);
- c. de heer ing. J. van Driel (Gerechtelijk deskundige op het vakgebied 'Toetsing aan de Wet wapens en munitie');
- d. de heer S. Duisterhof (Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie);
- e. mevrouw K.C.H.M. Entius MSc (Politie);
- f. de heer J.G.M. Goudsmits (Koepel Nederlandse Traditionele Schutters);
- g. de heer M.S. Haaxman (Justis);
- h. de heer mr. drs. J.J.M. Hoefnagels (Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging);
- i. de heer drs. B. Mooren (Nederlandse Airsoft Belangenvereniging);
- j. de heer J.H. van der Linden (Wapen- en munitie-verzamelaars);
- k. de heer A.M. Renier LLM (Koninklijke Marechaussee);
- l. de heer E. Ringeling (Verenigde Vakspecialisten Jacht en Schietsport);
- m. de heer mr. Z. Trokic (Openbaar Ministerie);
- n. de heer mr. A.G.M. Vicedomini (Douane);
- o. de heer mr. drs. E.C. Virginia (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit).

Artikel 6. Secretariaat

- 1 De minister voorziet in het secretariaat van de commissie⁷⁶.
- 2 Aan het secretariaat kunnen medewerkers worden toegevoegd.
- 3 De secretaris en de medewerkers van het secretariaat zijn geen lid van de commissie.

⁷⁵ Bij brief van 23 september 2022 heeft de minister van Justitie en Veiligheid de Tweede Kamer geïnformeerd dat zij op verzoek van de voorzitter van de Commissie de instellingsduur van de Commissie Wet wapens en munitie heeft verlengd tot en met december 2022.

⁷⁶ Als secretaris van de commissie is aangewezen de heer drs. F. Marzguioui, senior beleidsmedewerker ministerie van Justitie en Veiligheid

- 4 De minister draagt, op verzoek van de voorzitter, zorg voor de nodige voorzieningen ten behoeve van de werkzaamheden van de commissie.

Artikel 7. Werkwijze en beraadslaging

- 1 De commissie stelt haar eigen werkwijze vast.
- 2 De commissie maakt voor haar werkzaamheden gebruik van een begeleidingscommissie bestaande uit de volgende personen:
 - a. de heer prof. mr. H.J.B. Sackers (voorzitter);
 - b. de heer prof. mr. S. Brinkhoff;
 - c. de heer prof. dr. I. Helsloot.
- 3 De begeleidingscommissie heeft tot taak het geven van wetenschappelijk advies ten behoeve van de werkzaamheden van de commissie. Zij voorziet de commissie in ieder geval van wetenschappelijk commentaar op de probleeminventarisatie en het concepteindrapport.
- 4 De commissie verstrekt desgevraagd aan de minister de voor de uitoefening van zijn taak benodigde inlichtingen. De minister kan inzage vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden, voor zover dat voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig is.
- 5 De commissie kan zich door andere personen doen bijstaan voor zover dat voor de vervulling van haar taak nodig is.
- 6 De commissie kan slechts besluiten nemen of rapporten vaststellen indien ten minste de helft van de leden aanwezig is.

Artikel 8. Vergoeding

- 1 Aan de voorzitter van de commissie wordt een vaste vergoeding per maand toegekend, waarbij de salarisschaal wordt vastgesteld op schaal 16, trede 10, van bijlage B van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (BBRA) en de arbeidsduurfactor op 8/36.
- 2 De voorzitter van de begeleidingscommissie ontvangt een vergoeding per vergadering van de begeleidingscommissie van € 390,00. De andere leden van de begeleidingscommissie ontvangen een vergoeding per vergadering van de begeleidingscommissie van € 300,00.
- 3 Het lid van de commissie de heer ing. J. van Driel ontvangt een vergoeding per vergadering van € 200,00.

Artikel 9. Kosten van de commissie

- 1 De kosten van de commissie komen, voor zover op basis van een goedgekeurde raming, voor rekening van de minister. Onder kosten worden in ieder geval verstaan:
 - a. de kosten voor de faciliteiten van vergaderingen, de vergaderingen van de begeleidingscommissie daarbij inbegrepen, en voor secretariële ondersteuning,
 - b. de kosten voor het inschakelen van externe deskundigheid en het laten verrichten van onderzoek, en
 - c. de kosten voor oplevering van het rapport.
- 2 De commissie voert een eigen financiële administratie en levert een financieel overzicht op.

Artikel 10. Archiefbescheiden

De commissie draagt zo spoedig mogelijk na beëindiging van haar werkzaamheden of, zo de omstandigheden daartoe aanleiding geven, zoveel eerder, de bescheiden betreffende die werkzaamheden over aan het archief van de Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant, waarin het wordt geplaatst⁷⁷.

Artikel 12. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Commissie Wet wapens en munitie.

⁷⁷ Het Instellingsbesluit Commissie Wet wapens en munitie is op 28 januari 2022 gepubliceerd in de Staatscourant.

Bijlage 2: Probleeminventarisatie

Probleeminventarisatie commissie WWM

Definitief: versie 6

Datum: 12 april 2022

- Inleiding
- Bovenliggende thema's
- 1. Veiligheid voorop, met een basis van vertrouwen.
- 2. De WWM: onoverzichtelijk en moeilijk kenbaar.
- 3. Een enorme administratieve last.
- 4. Aansluiten bij Europa.
- 5. Persoonlijke geschiktheid schutter/jager/verzamelaar.
- 6. Specifieke problematiek doelgroepen.
- Bijlage bij probleeminventarisatie: issues brief van 18 december 2020

Inleiding

Eén van de belangrijke opdrachten⁷⁸ van de Commissie Wet Wapens en Munitie (commissie WWM) is 'het maken van een probleeminventarisatie ten aanzien van het functioneren van de Wet wapens en munitie en de onderliggende regelgeving. De commissie betreft hierbij in ieder geval de onderwerpen die zijn opgenomen in de brief van 18 december 2020⁷⁹, inzake de voortgang van de herziening Wet wapens en munitie'.

Tijdens de eerste bijeenkomst van de commissie WWM⁸⁰ lag de focus op het maken van een probleeminventarisatie. Hiertoe hebben alle deelnemende organisaties en vertegenwoordigers hun top5 aan problemen met zowel de wet (en onderliggende regelingen) als de uitvoeringspraktijk van de WWM naar voren gebracht. Vervolgens heeft de commissie onderzocht welke bovenliggende thema's te onderscheiden zijn en daar de meer praktische en concrete problematiek onder gerangschikt.

Voor zover de onderwerpen uit de brief van 18 december 2020 al niet door de leden van de commissie zelfstandig naar voren werden gebracht (grotendeels was dat het geval) zijn deze naderhand alsnog toegevoegd aan deze probleeminventarisatie. Voor het houden van overzicht is in de bijlage bij deze probleeminventarisatie een samenvatting van de punten uit de brief van 18 december 2020 toegevoegd.

De commissie WWM rekent het zich primair tot taak om richtinggevend advies te geven die behulpzaam zijn bij het vinden van een oplossing voor de bovenliggende

thema's. Adviezen die helpen bij het oplossen van meer fundamentele problematiek die veelal onder de praktische problemen schuil lijken te gaan. Tegelijkertijd zal de commissie inventariseren en tussentijds aan de minister van Justitie en Veiligheid meegeven, welke prangende en relatief makkelijk op te lossen knelpunten op korte termijn aangepakt kunnen worden.

Bovenliggende thema's:

1. Veiligheid voorop, met een basis van vertrouwen.

De leden van de commissie WWM delen het uitgangspunt dat veiligheid in de breedste zin van het woord het hoogste doel en de belangrijkste waarde van de Nederlandse wapenwetgeving is. Wapens en munitie vormen een potentieel ernstige bedreiging voor de veiligheid in de samenleving als zij in handen komen van personen die onvoldoende betrouwbaar zijn om wapens en munitie voorhanden te hebben.

Mede om die reden is als uitgangspunt – in de huidige WWM – het bezit van wapens en munitie verboden, dient een burger (dan wel rechtspersoon) aan specifieke voorwaarden (bijv. geschiktheidseisen, vergunningen, gedragsregels) te voldoen en is het toezicht vanuit de overheid strikt. De commissie ziet in de kern van de zaak geen aanleiding hier verandering in aan te brengen. Degene aan wie een bevoegdheidsdocument wordt verleend voor het voorhanden hebben van wapens en munitie komt in een bijzondere positie te verkeren ten opzichte van zijn medeburgers. Dit brengt bijzondere eisen en verplichtingen met zich mee. Hierover bestaat geen discussie.

Tegelijkertijd leeft bij een aantal leden van de commissie dat een groot deel van de legale gebruikers of betrokkenen bij (vuur)wapens en munitie het gevoel heeft continu 'in de beklagdenbank te zitten'. Gebeurtenissen in het verleden⁸¹ hebben geleid tot een aanscherping van de regelgeving die bij onder andere jagers, sportschutters, verzamelaars, erkenninghouders hebben geresulteerd in een gevoel dat zij door de overheid bejegend worden vanuit wantrouwen. Hoewel er begrip – en zelfs waardering – is voor de verantwoordelijkheid van de politie (KCT), de KMAR en andere overheidsdiensten om toezicht te houden en controle uit te oefenen, bestaat het gevoel dat de focus van de overheid te veel ziet op incidenten of problemen maar dat het ontbreekt aan een langetermijnvisie (incidentenpolitiek). Ook bestaat het gevoel dat te weinig gebruik wordt gemaakt van de (overwegend) positieve krachten in de legale wapenwereld, juist om aan het algemene doel – de publieke veiligheid – bij te kunnen dragen.

Uitiem voorbeeld hierin is de e-screener, waarbij niet ter discussie staat óf de overheid zich mag vergewissen van

⁷⁸ Artikel 2 lid 2 onder a Instellingsbesluit Commissie Wet wapens en munitie

⁷⁹ Kamerstukken II 2020/21, 33 033, nr.29

⁸⁰ Tweedaagse op 9 en 10 maart 2022 in Vianen

⁸¹ Hierbij dient gedacht te worden aan de tragische gebeurtenissen in Alphen aan den Rijn in 2011 en terroristische aanslagen zoals in Parijs (o.a. Bataclan) in 2015

de psychische geschiktheid van een burger om – in strijd met het algemene gebod – over wapens en/of munitie te beschikken, maar wel de vorm waarin dat plaatsvindt. Het wantrouwen vloeit overigens niet alleen voort uit de wapenregelgeving en de praktische uitvoering daarvan, maar ook uit de wijze waarop banken, verzekeraars en andere instellingen door (begrijpelijke) regelgeving op het vlak van witwassen, ondermijning en terreurbestrijding de legale wapen-branchen bejegenen.

Zou de veiligheid juist niet veel meer gediend zijn door de positieve krachten en kennis op WWM-gebied binnen de legale Nederlandse wapengemeenschap te benutten, zonder af te doen aan de mogelijkheden van overheidsdiensten om effectief toezicht te houden? Het gros van de sportschutters, jagers, erkenninghouders enzovoort. bestaat uit mensen met een groot law-and-order-gehalte en voelt zelf een groot belang – juist ook vanwege het gevaar van verkeerde beeldvorming – om op eigen titel te voldoen aan alle denkbare wet- en regelgeving. Zou een systeem gebaseerd op een goede balans tussen toezicht en vertrouwen juist niet de overheid meer armslag geven om zich efficiënter en effectiever te kunnen richten op controle en toezicht?

Issues die bij dit (bovenliggende) onderwerp horen:

- onderzoeken bestuursrechtelijke en strafrechtelijke aspecten wapenwetgeving
- duidelijker definiëren dat het doel voorop staat (sport, jacht, in stand houden van een traditie, bewaren van erfgoed), niet het middel (het wapen, de munitie)
- werken vanuit vertrouwen, zeker in de richting van een doelgroep die overwegend zeer loyaal en gezagsgetrouw is. Van schaamte naar vertrouwen
- oog voor andere wetgeving en systemen, zoals de WWFT, (onmogelijkheid om te) verzekeren, terughoudendheid bancaire diensten
- toepassing bevoegdheden door korpschef (KCT) en Justis: menselijke maat, redelijkheid, proportionaliteit
- onderzoek geschiktheid jager/schutter (e-screener)
- kwaliteit/kennis bij overheidsinstanties in relatie tot benutten kennis in werkveld
- benutten mogelijkheden van de legale wapen- en munitieketen zelf om veiligheid te verhogen. Bijvoorbeeld certificering. In dat kader: (verplichte) rol van koepelorganisaties ten behoeve van erkenning aangesloten verenigingen en organisaties
- benadering issue geluiddemper
- verrichten van (technische) testvuren door een verzamelaar met verzamelwapens
- invulling van het criterium vrees voor misbruik
- voorhanden hebben van maximaal aantal stuks munitie

2. De WWM: onoverzichtelijk en moeilijk kenbaar.

De WWM – en de daaraan gerelateerde wetgeving – kenmerkt zich door ingewikkeldheid en ondoorgrondelijkheid. De wet komt voort uit diverse, historische wetten inclusief daarbij behorende maatschappelijke

doelen⁸². Deze wetgeving staat op gespannen voet met het Lex Certa-beginsel.

Allereerst is er het probleem dat naast de wet er sprake is van een regeling (Rwm), een besluit (BWM), een Besluit erkenning schietverenigingen en een circulaire (Cwm). Dit draagt niet bij aan de kenbaarheid van de wapenwetgeving. Soms vinden lagere regelingen geen grond in de formele wet, de WWM, of zouden issues in een hogere regeling geregeld moeten worden. Verder is er brede consensus dat de aansluiting op Europese regelgeving verbeterd kan worden, met name rond Europese definities. Ook kan er meer worden aangesloten bij de EU-categorisering van wapens.

Het komt veelvuldig voor dat zowel burgers als (juridische) professionals grote moeite hebben om te doorgronden of iets verboden is op grond van de WWM en op basis van welk artikel in de WWM of onderliggende regeling dat verbod bestaat. Rechters hebben bij herhaling deskundigen nodig om hen de weg in het WWM-oerwoud te wijzen. Door het gevaarzettende element van wapens en munitie in combinatie met de (begrijpelijke) behoefte aan de zijde van de overheid om risico's door middel van regelgeving optimaal in te perken, is de regeldruk groot. Sinds het in werking treden van de WWM (1989) zijn bij herhaling ge- en verboden aan de WWM (en onderliggende regels toegevoegd). Hierdoor is de systematiek en de kenbaarheid van de wet verrommeld. Soms werd de Circulaire in één jaar meermalen aangepast. Voor gebruikers van de WWM is het forse opgave om aan de wetgeving te kunnen blijven voldoen.

Issues die bij dit (bovenliggende) onderwerp horen:

- het ontbreken van essentiële definities in de wet (bijv. 'geweer', 'pistool') (inclusief het schrappen minimale looplengte van 30 cm)
- het niet aansluiten van de Nederlandse wetgeving op systematiek en inhoud van definities in Europese regelgeving inclusief categorisering.
- de houdbaarheid van categorie I als afzonderlijke categorie, inclusief daaruit voortvloeiende discussie rond de sprekende gelijkenis (nepvuurwapens, categorie 1 onder 7 WWM), de verborgen wapens (bijv. creditcard-mes, categorie I onder 4), de regelgeving rond de replica's van vuurwapens en de consequenties van de speelgoedrichtlijn
- onduidelijkheid of wel of niet ontheffing nodig is, bijv. voor oude kanonnen en geschut op voertuigen WOII (waarvoor geen munitie meer leverbaar is)
- onduidelijkheid over regelgeving rond vrijstelling van onklaar gemaakte wapens, inclusief het synchroniseren van deze problematiek met andere EU-landen
- het ontbreken van ruimte voor innovatie (bijv. de wapenmakelaar), inclusief het adequaat optreden

⁸² Zie 'Wet wapens en munitie' van prof.mr. H.J.B. Sackers: de WWM vindt zijn oorsprong in zowel de Wapenwet 1890, de Vuurwapenwet 1919 als de Wet tot wering van ongewenste handwapenen 1965

tegen 'nieuwe' wapens, bijv. elektromagnetische wapens, 3D-printen van wapens

- de gebrekkige wettelijke verankering van het verplichte lidmaatschap van een (koepel)vereniging (zowel bij sportschutters als verzamelaars)
- het ontbreken van wettelijke grondslagen voor het AVG-proof verwerken van persoonsgegevens, inclusief de zwarte-lijst-problematiek
- overdracht van wapens, in relatie tot het begrip 'voorhanden hebben'
- 24/7 screening door de politie
- certificering van verenigingen

3. Een enorme administratieve last.

Ondanks allerlei ambities lukt het niet om de administratieve lastendruk – met name bij de bureaus Korpscheftaken van de Politie, bij JUSTIS, eigenlijk bij alle betrokken overheidsdiensten – maar ook bij de particuliere partijen in het wapenveld – te verminderen. Hierdoor is er ook weinig tijd en ruimte om nieuwe regelingen adequaat te implementeren. De praktijk van de uitvoering van de WWM en onderliggende regelingen in de eerste plaats een papierwinkel.

De wens om administratieve lasten te verminderen en daarmee tijd vrij te spelen voor daadwerkelijke controle van risico-personen en -plekken is een wens die breed gedeeld wordt.

De commissie ziet mogelijkheden om administratieve lasten – en daarmee kosten – te verminderen, juist door vanuit vertrouwen met elkaar samen te werken, door veel meer te digitaliseren, door de geldigheidsduur van documenten te verlengen, door de juistheid van vast te leggen (en vastgelegde) informatie te verhogen.

Issues die bij dit (bovenliggende) onderwerp horen:

- (verlenging) geldigheidsduur jachtakte/wapenverlof naar 3 jaar, of naar 5 jaar
- digitalisering van de keten. Van fysieke toetsing en controle, naar online
- jachtakte of wapenverlof in creditcard-vorm
- administratie weghalen bij de overheid, meer ruimte voor controletaken
- hoogte en bestemming van leges. Audit en transparantie
- verwijderen van onklaar gemaakte wapens uit Verona
- toonplicht
- in bewaring geven van wapens bij de politie

4. Aansluiten bij Europa.

De WWM is geschreven in een tijd dat jagers en schutters hun activiteiten vooral op het grondgebied van Nederland uitvoerden. Verzamelaars en erkenninghouders hadden uit de aard der zaak meer internationale contacten, vooral als het ging om invoer van wapens en munitie. Anno 2022 is de situatie volkomen anders. Geregeld wordt er geschoten en gejaagd in andere Europese landen en de ontwikkeling van de airsoftsport kent ook een uitdrukkelijke internationale component.

Ondanks die internationalisering (Europeanisering), inclusief de ontwikkeling van Europese regelgeving op het

vlak van wapens en munitie⁸³ is de Nederlandse wapenwetgeving én uitvoeringspraktijk onvoldoende mee ontwikkeld. Dat leidt tot problemen op het vlak van definities, erkenninghouders ondervinden hinder bij internationale doorvoer, een ontwikkeling als de Speelgoed-richtlijn lijkt ons te overkomen, de deactivering van vuurwapens hapert.

Issues die bij dit (bovenliggende) onderwerp horen:

- wat kunnen wij leren van de wapenwetgeving en uitvoeringspraktijk in andere Europese landen
- hoe kunnen wij Europese definities benutten in onze wapenwetgeving
- het ontbreken van een wettelijke grondslag voor raadpleging en verwerking van Europese strafrechtelijke gegevens middels het European Criminal Record Information System (ECRIS)
- het ontbreken van uniforme export-eisen en het ontbreken van samenloopregelingen in het kader van de uitvoer van wapens
- deregulering voor reparatie traditionele wapens in het buitenland

5. Persoonlijke geschiktheid schutter/jager/verzamelaar.

De commissie WWM kan niet heen om de problematiek van de e-screener.

Er bestaat geen discussie over de noodzaak om diegenen die wordt toegestaan – in strijd met het generieke wettelijke verbod – wapens en munitie voorhanden te hebben, stevig te toetsen op persoonlijke geschiktheid daartoe. Het gaat niet alleen om kennis en om vaardigheden, maar ook om geestelijke geschiktheid. De wijze waarop op dit moment, door middel van de e-screener, die geestelijke geschiktheid getoetst wordt, draagt in hoge mate bij aan gevoelens van wantrouwen en onrecht in de wereld van jagers en schutters. Ervaren wordt dat de menselijke maat in hoge mate verloren is.

Bij persoonlijke geschiktheid gaat het om meer dan de psychische geschiktheid. Ook leeftijd, reacties op misdragingen en de organisatie van de wereld van jagers, schutters, enzovoort. speelt een rol.

Issues die bij dit (bovenliggende) onderwerp horen:

- de e-screener problematiek
- een wettelijke basis om in de werkring van politie en defensie bekende contra-indicaties van medewerkers (bijv. psychische problemen) te kunnen betrekken bij het in de privé-sfeer aanvragen van een verlof of vergunning
- geschiktheidseisen/opleiding van medewerkers van erkenninghouders
- moment waarop de screening en geschiktheidstoets plaatsvindt (voor of na opleiding)
- zwarte lijst-problematiek
- rol, nut en noodzaak van het verplichte lidmaatschap van een vereniging door een door de minister erkende vereniging

⁸³ Zo kwam in 1991 de Europese Vuurwapenrichtlijn tot stand, die in de loop der jaren fors is uitgebreid

- studentenweerbaarheid
- uitbreiden van de mogelijkheden voor jeugdleden (< 18 jaar). Dit speelt ook voor airsofters en traditionele schutters
- bevorderen van activiteiten om de toegang tot de schietsport of het gilde te vergemakkelijken (promotie-activiteiten)
- examen verzamelaars
- vergelijking met andere EU landen

6. Specifieke problematiek doelgroepen.

Een aantal leden van de commissie WWM heeft specifieke problematiek naar voren gebracht. De commissie zal hier aandacht aan besteden.

Traditionele schutters:

- meevoeren/dragen van onklaar gemaakte wapens
- gebruik van saluutwapens en (hand- en stand)bollers
- de problematiek van bijlage C8 (wat is die problematiek?)
- als rekwisiet meevoeren van decoratiewapens
- het hebben van een verlof dat gekoppeld is aan een ontheffing

Verzamelaars

- Minstens behoud huidige vrijstelling artikel 18 maar vereenvoudiging ervan, opschuiven datum van 1 jan 1945 naar 1 jan 1946
- zoldervondsten
- toegang tot wapens die door de overheid worden vernietigd

LNV

- plaagdieren-bestrijding

Jagers

- het gebruik van blanks bij jachthondenproeven
- grootkaliberbuks valwild

Koninklijke Marechaussee

- bevoegdheden KMAR uitbreiden (52 lid 5 WWM)

OM

- voorhanden hebben van lopen
- bevoegdheid persoonsgericht fouilleren

NABV

- Ter beschikking stellen airsoft apparaten tbh sportbeoefening in verenigingsverband
- Beoordeling 'serieus en actief' sportbeoefenaar (Cwm)

Bijlage bij probleeminventarisatie:

In essentie worden in de brief van 18 december 2020 de volgende issues benoemd:

- modernisering van de WWM om de administratieve lasten zo veel mogelijk te verminderen voor zowel de burger als de politie. Dit heeft onder andere tot doel om de administratieve lasten bij de politie beter in overeenstemming te brengen met de mogelijkheden om toezicht uit te oefenen.
- bezien of het wenselijk is om definities in de wet- en regelgeving te verduidelijken.
- aan de Kamer is toegezegd een wetsvoorstel voor te bereiden om de verkoop van legale messen aan minderjarigen te verbieden en tevens elke vorm van onduidelijkheid weg te nemen dat het dragen van alle messen en andere steekwapens in de openbare ruimte verboden is.
- verder is in 2016 door de toenmalige Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie aan de Kamer een wetsvoorstel toegezegd inzake een wettelijk verbod voor zware luchtdrukwapens.

Verder identificeert de minister elf onderwerpen die hij wil verkennen en uitwerken teneinde te beoordelen of, en onder welke voorwaarden, een wetswijziging nodig is. Deze elf punten zijn verwerkt in de verschillende thema's van de probleeminventarisatie. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- wettelijke grondslag verplicht lidmaatschap.
De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in 2013 geoordeeld dat de bepaling in de CWM die het verplicht lidmaatschap van een (schietsport)vereniging regelt een buitenwettelijke beleidsregel is terwijl voor een inbreuk op het grondrecht een wettelijke grondslag is vereist. De minister wil bezien hoe het verplichte lidmaatschap beter kan worden geborgd in wet- en regelgeving.
- overdragen wapens.
Voor wat betreft het overdragen van wapens is wetgeving ingehaald door de praktijk. De minister wil de mogelijkheid formaliseren van het gebruik van wapens door anderen dan verlofhouders. Dit speelt bijvoorbeeld wanneer de op het verenigingsverlof vermelde beheerders verenigingswapens ter hand stellen aan andere leden (zonder verlof) die de schietsport beoefenen onder toezicht van die beheerders en binnen de eigen verenigingsaccommodatie.

- verplicht lidmaatschap verzamelaars.
Tot voor kort gold voor alle wapen- en munitie-verzamelaars een verplicht lidmaatschap bij een door de minister erkende verzamelvereniging om in aanmerking te kunnen komen voor een verzamelverlof. Ook hier rechterlijke uitspraken die aangeven dat voor bepalingen in lagere regelgeving een wettelijke grondslag is vereist. De minister wil bezien of en hoe het verplichte lidmaatschap kan worden geborgd in wet- en regelgeving.
- lastenverlichting.
Het is wenselijk om (bureaucratische) administratieve lasten terug te dringen in het proces van aanvraag, toetsing en toezicht die niet bijdragen aan het hoge veiligheidsniveau. Genoemd worden:
 - het verkennen op welke termijn en onder welke voorwaarden het verlengen van de geldigheidsduur van wapenvergunningen van één naar drie jaar mogelijk is. Hierbij heeft de minister opgemerkt dat het afnemen van de e-screener bij elke (verlengings)aanvraag in ieder geval een van de voorwaarden is om de geldigheidsduur te verlengen.
 - het wijzigen van de termijn en de voorwaarden waaronder een wapen (op grond van artikel 8 WWM) bij de korpschef in bewaring kan worden gegeven.
 - verkennen of samenloopregelingen kunnen worden getroffen voor in- en uitvoervergunningen van wapens.
 - verkennen of de toonplicht van aangeschafte wapens door verlofhouders op het politiebureau anders kan worden ingericht.
 - verkennen of de screening door de politie (tbv een bevoegdheidsdocument om wapens en munitie voorhanden te hebben) naar voren kan worden gehaald waardoor bijvoorbeeld een jager al voor aanvang van de jachtopleiding gescreend.
- testvuren verzamelaars.
Bezien of een verzamelaar (technische) testvuren kan afnemen met verzamelwapens.
- redelijk belang.
De schietsportdisciplines zijn thans opgenomen in bijlage C8 van de Circulaire wapens en munitie als uitwerking van het criterium redelijk belang in artikel 28 van de Wet wapens en munitie. De minister wil verkennen of dit past bij de uitleg van het criterium 'redelijk belang' of dat de uitwerking van de sportdisciplines op een andere wijze dient te worden geborgd in wet- en regelgeving.
- verwerking persoonsgegevens.
Verkennen of in wet- en regelgeving versterking nodig is op het verwerken van (bijzondere en/of strafrechtelijke) persoonsgegevens die in het kader van de WWM worden verricht.
- eisen vakbekwaamheid.
Voor bedrijfsvormen die slechts een beperkt aantal handelingen vereisen met wapens en munitie kunnen de vaktechnische vaardigheid en kennis om in aanmerking te komen voor een erkenning (artikel 9 WWM) onnodig zwaar zijn. Verkennen of en onder welke voorwaarden de erkenning kan worden gedifferentieerd.
- jeugdleden.
Verkennen of en onder welke voorwaarden er nadere regels kunnen worden gesteld aan de leeftijd van en het type wapens gebruikt door jeugdleden.
- geluiddempers.
Verkennen of de grondslagen op grond waarvan een ontheffing voor geluiddempers wordt afgegeven tbv de jacht kunnen worden gewijzigd.
- examen verzamelaars.
Verkennen of nieuwe wapen- en munitieverzamelaars een examen moeten afleggen.

Bijlage 3: Advies van de Begeleidingscommissie van de commissie Wet wapens en munitie over de probleeminventarisatie

Documentdatum: 10 mei 2022

Voorafgaande beschouwing

De Begeleidingscommissie (hierna: B-commissie) heeft tot taak wetenschappelijk advies te geven ten behoeve van de werkzaamheden van de Commissie WWM. In dat kader heeft de B-commissie zich gebogen over de Probleeminventarisatie van de Commissie WWM (gedateerd 12 april 2022) met bijlage.

Zij is van mening dat de Commissie WWM tot op heden in ruim voldoende mate blijkt heeft gegeven haar primaire opdracht, te komen tot 'een probleeminventarisatie ten aanzien van het functioneren van de Wet wapens en munitie en de onderliggende regelgeving', te hebben vervuld. Het komt de B-commissie verstandig voor dat tevens de Kamerbrief van 18 december 2020 bij de inventarisatie is betrokken.

Niet onbegrijpelijk leveren de bovenliggende thema's van de probleeminventarisatie een keur op aan 'issues', in gradatie uiteenlopend van 'detail' tot 'hoofdzaak', en van 'wettelijk knelpunt' tot 'uitvoeringsprobleem'.

Het is de B-commissie opgevallen dat de issues bijna allen gerelateerd zijn aan bestuursrechtelijke aspecten van de wet- en regelgeving. Dat komt haar, gelet op de samenstelling van de Commissie WWM, ook begrijpelijk voor. Door het (evenzo begrijpelijk) ontbreken van ervaringen met de wapenwetgeving van criminele justitiabelen in de commissie (en zonder de vertegenwoordigers van OM, politie en KMAR tekort te willen doen) lijken enkele strafrechtelijke knelpunten (nog) onderbelicht te zijn gebleven. De B-commissie rekent tot haar taak daarover ook enkele opmerkingen te maken.

Een verdere opmerking verdient dat enkele van de bovenliggende thema's (de thema's 1, 3, 5 en 6) nauw verband lijken te houden met de inwerkingtreding van de Wet van 29 mei 2017 (Wet houdende wijziging van de Wet wapens en munitie, de Flora- en faunawet en de Wet natuurbescherming in verband met de versterking van het stelsel ter beheersing van het legaal wapenbezit).⁸⁴

Deze wetswijziging heeft betrekking op de artikelen 4, 6a, 7, 7a en 7b. Hiermee heeft de wetgever inhoud willen geven aan de aanbevelingen die de Onderzoeksraad voor Veiligheid deed naar aanleiding van zijn rapport Wapenbezit door sportschutters (2012) en het onderzoeksrapport Met scherp schieten.⁸⁵ Onder meer dient als gevolg van de wijzigingen een verzoek tot verlof altijd in persoon worden ingediend, geldt voor de verlofhouder een verplichte aanwezigheid bij controle naar de opslagmogelijkheden, wordt medewerking aan een onderzoek naar de psychische gesteldheid verplicht, evenals de opgave van referenten, en vindt een permanente screening plaats op grond van opnames op grond van de (oude) 'Wet BOPZ'.⁸⁶

Een van de gevolgen van deze wetswijziging is de onvrede die in de praktijk is ontstaan omtrent het functioneren van de 'e-screener'.⁸⁷ Voorts blijkt dat de reeds eerder bestaande (en onderkende, maar tevergeefs bestreden⁸⁸) administratieve lastendruk bij (in het bijzonder de bureaus korpscheftaken) door de wetswijziging bepaald niet afgenomen.⁸⁹

Het verdient alleszins aanbeveling met het oplossen aan de slag te gaan. Op korte termijn zijn de issues die de Commissie WWM onder thema 3 heeft geformuleerd voldoende relevant en worden (gelet op de inhoud van de Kamerbrief van 18 december 2020) zodanig uitvoerbaar geacht dat ze kunnen worden uitgewerkt.

Met betrekking tot de e-screener verwacht de B-commissie dat de minister alvorens een beleidsreactie te geven eerst het resultaat zal willen afwachten van het evaluatieonderzoek van het WODC.⁹⁰ De B-commissie adviseert de issues genoemd bij thema 5 om die reden aan te houden.

De thema's 1, 2 en 4 in algemene zin beschouwend zouden in de meest verstrekkende vorm moeten leiden tot een algehele herziening van wapenwet- en regelgeving.

⁸⁵ H. Ferwerda e.a. WODC/Den Haag, 2013.

⁸⁶ Thans de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten.

⁸⁷ Inmiddels loopt een WODC-onderzoek waarin het instrument wordt geëvalueerd. De prognose is dat het onderzoek in 2022 zal worden opgeleverd, *Kamerstukken II* 2021/22, 29 628 nr. 134.

⁸⁸ De Inspectie Justitie en Veiligheid heeft in 2008, 2012 en in 2015 onderzoeken uitgevoerd naar de uitvoering van de korpscheftaken op het gebied van de WWM. Van een in 2020 aangekondigd vervolgonderzoek werd de focus verlegd op de Wet op de particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus. Dit hing samen met een rapport van de Algemene Rekenkamer over (onder andere) de effectiviteit van de inspectieonderzoeken (o.a. inzake de korpscheftaken WWM).

⁸⁹ Voorspelbaar is dat alleen al de voorgenomen naamswijziging van de 'jachtakte' in 'omgevingsvergunning voor een jacht-geweeractiviteit' andermaal tot (extra) werkdruk zal leiden.

⁹⁰ Zie voetnoot 4.

⁸⁴ *Kamerstukken II* 2015/16, 34 432, nr. 3.

De B-commissie zal daaraan hieronder nog enkele inhoudelijke beschouwingen wijden. Echter, zij acht het op dit moment niet opportuun de Commissie WWM te adviseren een of meer tot ingrijpende wetswijziging leidende issues (gedetailleerd) uit te werken vanwege de inschatting dat gedurende het wetgevingstraject 'Modernisering Strafvordering' (en, nadien, de implementatie daarvan) geen andere, majeure strafwetten op de schop zullen worden genomen.

Dit neemt niet weg dat het doen van aanbevelingen op basis van de probleeminventarisatie tot de opdracht van de Commissie WWM behoort, en zij niet erom heen kan op de herziening van de wet te anticiperen.⁹¹ In de Kamerbrief van 16 februari 2022 verduidelijkt de minister immers dat tot de taak van de Commissie WWM behoort een basisplan op te laten stellen voor een nieuwe Wet wapens en munitie.⁹²

Hieronder zal de B-commissie haar beschouwingen over de werkbaarheid en toegankelijkheid van de huidige wet- en regelgeving met de Commissie WWM delen.

Nadere beschouwing: Veiligheid voorop, met een basis van vertrouwen

De B-commissie stemt in met het standpunt van de commissie WWM dat de publieke veiligheid het hoogste doel en de belangrijkste waarde van de wapenwetgeving is, en dat het uitgangspunt behoort te blijven dat slechts aan die (rechts)persoon het bezit van een (vuur)wapen mag worden toevertrouwd die onder (overheids)toezicht aan specifieke (vergunning)voorwaarden voldoet.

Niet te weerleggen valt het standpunt dat een deel van de wijzigingen in wet- en regelgeving is toe te schrijven aan de focus van de wet- (of regel)gever op incidenten. Op nationaal niveau is dat zonder meer het geval in reactie op Alphen aan den Rijn 2011 (via de reeds genoemde Wet van 29 mei 2017 en de vele aanpassingen in met name de Circulaire Wapens en Munitie). Op Europees niveau heeft de te implementeren wetgeving zeker te maken gehad met terroristische aanslagen waaronder die in Parijs (2015). Bekend is dat deze zogenoemde risicoregelreflex het risico met zich brengt op disproportionaliteit.

In hoeverre de ervaren negatieve beeldvorming van legale wapenbezitters (mede) samenhangt met aanscherpingen van wet- en regelgeving, valt niet afdoende empirisch te onderbouwen. Wel, dat een in de praktijk ervaren wantrouwen de mogelijkheid kan dempen de 'overwegend positieve krachten in de legale wapenwereld' te betrekken

in het veiligheidsdomein. De B-commissie onderschrijft de vragenderwijs geformuleerde stelling dat een systeem, gebaseerd op een goede balans tussen toezicht en vertrouwen, mogelijkheden biedt tot adequate zelf-regulering en (daardoor mede) tot lastenverlichting bij de overheid. Ten aanzien van de schietsport roept de B-commissie het rapport *Met scherp schieten* in herinnering, waarin de onderzoekers stellen dat de onderzoeks-activiteiten bij hen een beeld hebben achtergelaten 'van een sport waar men zich bewust is van het feit dat er met scherp geschoten wordt en men zeer serieus omgaat met veiligheidsrisico's'.⁹³

Wil een (verdere verkenning van) publiek-private samenwerking op het veiligheidsdomein tot een vruchtbaar resultaat leiden, lijkt het welhaast noodzakelijk dat betrokkenen (jagers, sportschutters, verzamelaars en erkenninghouders) zich op dit punt jegens de overheid vanuit het gezamenlijke (veiligheids)belang bundelen tot één 'aanspreekpunt', zodat bijvoorbeeld afspraken over de inhoud van normeringen bij of ingeval van certificering een min of meer uniform karakter krijgen.

Nadere beschouwing: De WWM: onoverzichtelijk en moeilijk kenbaar

De B-commissie onderschrijft de stelling dat de wapenwetgeving complex en moeilijk te doorgronden is. Was dit eerder al reden de versie van de WWM 1989 te vervangen door die van 1997, wegens de constatering dat de wet van 1989 'ingewikkeld, onduidelijk, onoverzichtelijk en onhandig is door een 'oerwoud' aan wet- en regelgeving', het is sedertdien niet beter erop geworden.

Sinds 1 januari 2012⁹⁴ zijn achttien in werking getreden wijzigingen van de WWM in het Staatsblad verschenen. Een viertal wetswijzigingen verscheen in het Staatsblad maar trad (nog) niet in werking. Voorts is nog een conceptwetsvoorstel in consultatie geweest.⁹⁵

Voor dit advies heeft een groot deel van die wetswijzigingen geen inhoudelijke betekenis. Dit geldt ondermeer de aanpassingen in de WWM als gevolg van de inwerkingtreding van de Uitvoeringswet en de Aanpassingswet AVG, de Invoerings- en aanpassingswet Politiewet 2012, de Dienstenwet, de Omgevingswet c.a., de Wet aanpassing bestuursprocesrecht, de Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten, de Wet op de beroepen in de individuele

⁹¹ In 2013 is door het toenmalige Kamerlid Van der Steur een concept Kadernota Wapen- en Munitiebeleid ontworpen, met daarbij een proeve van een nieuwe Wet wapens en munitie. Beide documenten zijn in de conceptfase blijven steken.

⁹² Kamerstukken II 2021/22, 33 033, nr. 32.

⁹³ Ferwerda, a.w., p. 102. Er zijn geen aanwijzingen dat dit voor wat betreft bijvoorbeeld de Jagersvereniging, de KNTS of het LPLG anders zou zijn.

⁹⁴ De keuze voor deze datum is gerelateerd aan de gebeurtenissen in Alphen aan den Rijn (april 2011).

⁹⁵ Te noemen zijn: de Wet van 4 november 2021 ter versterking van de strafrechtelijke aanpak ondermijnende criminaliteit, Stb. 2021, 544; en het conceptwetsvoorstel versterking aanpak ondermijnende criminaliteit II.

gezondheidszorg en de Wet ter Bescherming van de Koopvaardij. Ook wijzigingswetten met slechts technische of redactionele aanpassingen en/of verbeteringen uit de Verzamelwetten J&V blijven buiten beschouwing.

Een ander deel betreft implementatiewetgeving als gevolg van onder andere aanpassingen van de Europese (Vuur) wapenrichtlijn.⁹⁶ Deze wetgeving betrof onder meer de introductie van een nieuwe paragraaf 7a over markering, een uitbreiding van definities in art. 1, kleine, technische wijzigingen in de redactie van de artikelen 3a, 4, 7, 14, 15, 16, 20, 34, en 39, een nieuwe paragraaf 4 inzake de uitvoer van vuurwapens en munitie, nieuwe artikelen 20a en 20b (strafbare gedragingen met betrekking tot wapens en munitie zonder EU-uitvoervergunning), en een aanpassing van de strafbepalingen (artikelen 54 en 55), de meldplicht bij verdachte transacties rond verwerving munitie, en een nieuwe paragraaf over registratieverplichting.⁹⁷

Een derde deel betreft (opnieuw) de aanscherping van strafbaarstellingen (art. 55 en art. 55a WWM) en enkele procedurele bepalingen. Dit betreft ondermeer de Wet herwaarderend strafbaarstelling actuele delictsvormen, en de Wet versterking strafrechtelijke aanpak terrorisme. In diezelfde sfeer ligt de verruiming van de regeling van het (preventief) fouilleren en van de kring van bevoegde opsporingsambtenaren.

Er is slechts één wet die inhoudelijk op de wapens ingaat, te weten de Wet van 29 september 2011 tot wijziging van de Wet wapens en munitie, houdende een volledig verbod van stiletto's, valmessen en vlindermessen en verduidelijking van de Wet wapens en munitie (volledig verbod stiletto's, valmessen en vlindermessen).

De eerste conclusie betreft het feit dat de WWM zich het afgelopen decennium weliswaar door een opmerkelijk groot aantal wijzigingen kenmerkte en in dat kader bepaald geen rustig bezit mag worden genoemd, maar dat daarvan slechts de Wet van 29 mei 2017 ziet op de positie van de legale wapenbezitter.

Dit is anders zodra (ook) de regelgeving in de beschouwing wordt betrokken.

In het oog springt het groot aantal wijzigingen die zowel de Regeling wapens en munitie als de Circulaire wapens en munitie laten zien. De Regeling onderging sedert 2012 (eveneens) achttien wijzigingen, met verschillende ingrijpende, waaronder de implementatie van de Speelgoedrichtlijnen de De-activeringsrichtlijn. De Circulaire kreeg vanaf de editie 2012 acht keer een nieuwe versie.

Voor de volledigheid worden in dit verband ook genoemd het in 2019 ingevoerde Besluit erkenning schietverenigingen (uitvoering art. 6 WWM), en het Besluit wapens en munitie (uitvoering artikelen 4, vierde lid, 6b, eerste en tweede lid, 9a, tweede lid, 28, tweede lid, 32a, vijfde lid, en 35, tweede lid WWM).

Op de keper beschouwd kan aan hetgeen bij de meeste issues aan de orde is gesteld, slechts (volledig) tegemoetgekomen worden door een integrale herziening van de WWM inclusief de regelgeving.

In aansluiting op het reeds genoemde in de Kamerbrief van 18 december 2020, zouden bij de overweging tot inhoudelijke aanpassing van de wet- en regelgeving maar de mening van de B-commissie de navolgende, niet limitatief opgenomen uitgangspunten moeten worden betrokken.

- Het aanbrengen van een herkenbare rangorde in de 'wetsfamilie', dus met een herkenbare toepassing van de techniek van de gelede normstelling tussen wet, besluit, regeling en circulaire.
- Het opnemen van aan het Europese recht ontleende definities van kernbegrippen in de wet, zonder afzonderlijke definiëring daarvan in de regelgeving.
- Zo veel mogelijk bezigen van uniforme begrippen (verlof, consent, erkenning, ontheffing en dergelijke zijn bestuursrechtelijke 'vergunningen').
- Het scheiden van het strafrechtelijk en het bestuursrechtelijke deel.
- Het concentreren van de inhoud van strafrechtelijke gedragingen, en het aanpassen van 'in meer of mindere mate bewustheid' in met de mate van verwijtbaarheid samenhangende begrippen als 'schuld' en 'opzet'.⁹⁸
- Het harmoniseren van de strafvorderlijke bepalingen uit de WWM met 'Moderniserend Strafvordering'.

⁹⁶ Richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens.

⁹⁷ Wet van 26 januari 2012 tot wijziging van de WWM in verband met de implementatie van richtlijn 2008/51/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 21 mei 2008 tot wijziging van de richtlijn 91/477/EEG van de Raad inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (PbEU L179) (Implementatiewet EG-richtlijn 2008/51 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens); Wet van 4 maart 2015 tot wijziging van de WWM in verband met de inwerkingtreding van de Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot uitvoering van artikel 10 van het Protocol van de Verenigde Naties tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (VN-protocol inzake vuurwapens), en tot vaststelling van uitvoervergunningen voor vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie en maatregelen betreffende de invoer en doorvoer ervan (PbEU 2012, L 94); Wet van 5 juni 2019 tot wijziging van de WWM in verband met de Richtlijn (EU) 2017/853 tot wijziging van Richtlijn 91/477/EEG inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens.

⁹⁸ HR 31 maart 2020, NJ 2020/251-253 m.nt. Sackers.

- Wapens (in logische wapencategorieën) met duiding in een bijlage opnemen, bijvoorbeeld conform de systematiek van de Opiumwet (waarmee ook op 'nieuwe' wapens relatief snel kan worden gereageerd).
- Luchtdrukwapens in bijlage of afzonderlijke regeling onderbrengen.⁹⁹
- Actuele jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak over de wettelijke grondslag verplicht lidmaatschap (schiet sport/verzamelaars), en van de Hoge Raad over speelgoed en 'sprekende gelijkenis' codificeren.¹⁰⁰

Meer in het algemeen vraagt de B-commissie aandacht voor het gestelde in de *Aanwijzingen voor de regelgeving* beschrevene met overwegingen (art. 2.3) dat o.a.:

- de doelen die door de WWM moeten worden bereikt, zo concreet en nauwkeurig mogelijk worden vastgesteld;
- onderzocht wordt of de doelen kunnen worden bereikt door middel van het zelfregulerend vermogen in de betrokken sector of sectoren, of dat daarvoor overheidsinterventie noodzakelijk is;
- indien overheidsinterventie noodzakelijk is, wordt onderzocht of de gekozen doelen kunnen worden bereikt door aanpassing of beter gebruik van bestaande instrumenten dan wel, indien dit niet mogelijk blijkt, welke nieuwe instrumenten kunnen worden ingezet om de doelen te bereiken.

Deze zouden dus bijvoorbeeld heel concreet voor de WWM betekenen dat:

- Nieuwe (strafbare) gedragingen alleen in de wet worden opgenomen indien de gedraging niet reeds eerder onder bestaande gedragingen zijn gebracht (voor het onverpakt in de openbare ruimte bij zich hebben van 'legale' messen/steekwapens is reeds verboden, ook voor jongeren¹⁰¹).
- Voor opname van het voorgenomen verkoopverbod van legale messen aan minderjarigen de vraag wordt beantwoord wat de effectiviteit hiervan is.

⁹⁹ HR 6 februari 2018, *NJ* 2018/218, m.nt. Sackers (Benjamin Marauder).

¹⁰⁰ ABRvS 24 december 2013, ECLI:NL:RVS:2013:2557; HR 13 november 2018, *NJ* 2019/93 m.nt. Sackers. Ten aanzien van de 'sprekende gelijkenis' en 'speelgoed' zijn geen sluitende definities te maken; het zal steeds de feitenrechter zijn die een finaal oordeel zal moeten geven over de vraag wanneer een voorwerp als een 'imitatie' moet worden gezien.

¹⁰¹ Het betreft meestentijds ofwel voorwerpen van Categorie I, ofwel tweesnijdende voorwerpen van Categorie IV onder ten 1e, of voorwerpen die door de aard en omstandigheden onder categorie IV ten 7e kunnen worden gebracht.; los van eventuele aanvullende 'strafbaarstelling in een APV. Zie over dit laatste: HR 15 december 2020, *AB* 2021/191 m.nt. Schilder & Brouwer.

Bijlage 4: Advies Begeleidingscommissie van de commissie Wet wapens en munitie over het concepteindrapport

Documentdatum: 27 november 2022

Inleidende beschouwingen

De Begeleidingscommissie (hierna: B-commissie) heeft tot taak wetenschappelijk advies te geven ten behoeve van de werkzaamheden van de Commissie Wet wapens en munitie (hierna: Commissie Wwm). In dat kader heeft de B-commissie zich eerder gebogen over de Probleem-inventarisatie, en thans over het concept Eindrapport met bijlagen.

Het stemt de B-commissie in de eerste plaats tot tevredenheid dat haar (eerdere) opmerkingen naar aanleiding van de Probleeminventarisatie voor de Commissie Wwm (blijkens het gestelde in paragraaf 2.7) aanleiding tot verdere verdieping hebben gegeven. Zij hoopt dat dit advies hetzelfde lot zal ondergaan.

Hoewel de leden van de B-commissie ieder voor zich over de nodig ervaring in de begeleiding van onderzoeken beschikken, en het uit de aard daarvan niet snel leidt tot het al bij aanvang van rapportages gewag maken van een grote mate van tevredenheid, betoont zij zich in dit geval onder de indruk van het resultaat van de werkzaamheden van de (zo breed samengestelde) Commissie Wwm.

Zij is dan ook zonder aarzeling van mening dat de Commissie Wwm in ruim voldoende mate blijk heeft gegeven haar opdracht om naar aanleiding van de eerdere Probleem-inventarisatie de mogelijkheden in kaart te brengen, met (eventuele) voor- en nadelen, op welke wijze de Wet wapens en munitie (hierna: Wwm) en onderliggende regelgeving gemoderniseerd kunnen worden op een wijze die past bij het doel van de Wwm (namelijk de openbare orde en veiligheid te waarborgen door het illegale bezit van wapens en munitie te bestrijden en het legale bezit zoveel mogelijk te beheersen). Met name hoofdstuk 4 bevat voldoende ingrediënten om een aanvang te maken met het ontwerpen van een gemoderniseerde wet.

De B-commissie heeft ervoor gekozen in dit commentaar alleen die onderdelen aan nadere beschouwingen te onderwerpen die zich daarvoor (gelet op de opdracht van de B-commissie), lenen. Dit betekent niet dat de B-commissie niet ook naar andere onderdelen uit het concept Eindrapport heeft gekeken, maar dat zij daarin geen aanleiding heeft gezien om daarop vanuit wetenschappelijke hoek te reageren.

De B-commissie zal als eerste een meer overkoepelende opmerking maken. Daarna zal zij ingaan op de adviezen waarvan de Commissie Wwm het noodzakelijk acht deze

op korte termijn te doen realiseren. Aansluitend volgen enige beschouwingen over de overige adviezen. Afgesloten wordt met enkele 'losse flodders'.

Overkoepelende opmerking

De Commissie Wwm maakt tot genoegen van de B-commissie bij vrijwel al haar adviezen duidelijk wat de noodzaak tot regulering is, of waarom die juist ontbreekt (zie de weergave van de discussie over geluiddempers of over de zware luchtdrukwapens in relatie tot de definitie van de Commissie Krijnen). Soms echter lijkt de noodzaak niet te worden aangegeven, en is de noodzaak op enkele plekken tenminste wat impliciet beschreven.

Het advies van de B-commissie is om ten behoeve van de navolgbaarheid bij elk advies te starten met een herkenbare alinea waarin steeds de noodzaak tot regulering wordt besproken (zie ook de Aanwijzingen voor de regelgeving waarnaar de B-commissie eerder verwees¹⁰²).

Beschouwingen adviezen korte termijn

Het is de B-commissie duidelijk dat de adviezen om de terminologie in (meer) overeenstemming te brengen met de begrippen uit de Europese Vuurwapenrichtlijn enerzijds, en de wijziging van de huidige wapencategorieën anderzijds, tot een majeure wetswijziging zal leiden. Terecht merkt de Commissie Wwm daarover op dat dit een traject is dat enige tijd zal vergen.

Om die reden juicht de B-commissie, gezien de reële wensen die al geruime tijd uit de praktijk van het legale wapenbezit klinken, het advies toe de in hoofdstuk 8 genoemde issues (het zogenoemde 'laaghangend fruit') op korte termijn te doen realiseren.

Daarbij merkt de B-commissie wel op dat bij de overname van het advies om het 'laaghangend fruit' noodzakelijkerwijze snel te oogsten (wat ongetwijfeld tot tevredenheid in de praktijk zal leiden), het risico bestaat dat daarmee de (integrale) herziening van de wet haar urgentie (al dan niet tijdelijk) verliest of kan verliezen.

Vanuit wetenschappelijk oogpunt zijn geen bijzonderheden op te merken met betrekking tot de adviezen inzake de 'verruiming van de verlofduur', de aanpassing van de 'bewaartermijn voor de politie'¹⁰³ en de 'meldplicht'.

Ten aanzien van het 'overdragen' en de '3D-printing' permitteert de B-commissie zich de volgende opmerkingen.

Zij acht de door de Commissie Wwm voorgestelde (nieuwe) definitie van de gedraging 'overdragen' in zoverre een verbetering dat daarmee een einde komt aan de al langer bestaande discussie over de vraag of het enkel

¹⁰² Stcrt. 1992, 230, laatstelijk gewijzigd in Stcrt. 2022, 5649.

¹⁰³ Zoals bedoeld in art. 8 Wwm.

korte tijd ter hand stellen van een wapen aan een derde, wel onder de (strafbare) gedraging 'overdragen' moet vallen.¹⁰⁴ Door in de nieuwe definitie de eis van 'beschikkingsmacht' te stellen, zal over het algemeen het enkel ter hand stellen niet (meer) onder de strafbare gedraging vallen.

De B-commissie vraagt zich wel af het voorgestelde bestanddeel 'beschikkingsmacht' in voldoende mate voldoet aan wat de Commissie Wwm voor ogen staat. Indien het advies voor een nieuwe definiëring wordt gevolgd, zal duidelijk moeten worden dat 'beschikkingsmacht' de uitleg moet krijgen in de lijn die PG Silvis voorstond in zijn conclusies voor HR 31 maart 2020¹⁰⁵, NJ 2020/251-252. Silvis ziet immers de beschikkingsmacht als een gradueel begrip dat zich in het licht van de vaststellingen daaromtrent, leent voor een oriëntatie op wat van een persoon gevegd kan worden in de omstandigheden van een geval. De B-commissie heeft de indruk dat de Commissie Wwm die lijn volgt. De voorbeelden die de Commissie Wwm in paragraaf 4.4 geeft, illustreren dat die omstandigheden geen aanleiding geven te veronderstellen dat degene aan wie het wapen tijdelijk ter hand wordt gesteld, daarover op dezelfde wijze kan beschikken als de verlof- of aktehouder.

Met de Commissie Wwm deelt de B-commissie de verwachting dat de gevaarstelling van 3D-geprinte (vuur) wapens zal toenemen. Zij is minder enthousiast over het advies hiervoor een zelfstandige voorbereidingshandeling in de wet op te nemen. Meer in het algemeen is zij geen groot voorstander van het verder 'naar voren halen' van de strafbare verantwoordelijkheid zonder dat minimaal sprake is van een begin van uitvoering.¹⁰⁶ Eerder zal aan een strafbare poging kunnen worden gedacht. De Hoge Raad heeft immers in 2015 de strafbare poging tot een wapenwetdelict niet (langer) uitgesloten.¹⁰⁷ Al dan niet in de pogingsvorm lijkt de gedraging 'vervaardigen' de lading te dekken. Vervaardigen is in het gangbare taalgebruik 'maken' of 'samenstellen'. In de wet wordt vooral bij de eerste betekenis aangesloten. 'Vervaardigen' duidt op het maken van een tevoren niet bestaand wapen.

In Rb Midden-Nederland 19 augustus 2016, ECLI:NL:RBMNE:2016:4643, is het vervaardigen van een 3D geprint wapen ook als 'vervaardigen' gekwalificeerd. Het bezit van 3D printfiles zal op grond van de voor de pogingsleer relevante zogenoemde Cito-formule al betrekkelijk snel kunnen worden aangenomen te zijn gericht op het voltooien van het vervaardigen.

Beschouwingen overige adviezen

De kerndoelstelling van de Wwm is het bevorderen van de maatschappelijke veiligheid in Nederland door het beheersen van het risico van legaal 'wapenbezit'. De B-commissie wil de Commissie Wwm graag meegeven in haar advies expliciet te maken dat absolute veiligheid niet bestaat, en dat daarom regulering dient om het risico naar een acceptabel niveau terug te brengen. De Commissie Wwm spreekt nu, naar de mening van de B-commissie terecht, over de noodzaak dat maatregelen proportioneel zijn. Dit impliceert dat de maatregelen gewogen worden op de 'zwaarte' in vergelijking met de 'baten', dat wil zeggen vermindering van het risico. De minister spreekt over 'het waarborgen van de veiligheid' en dit suggereert een (niet zo bedoelde) belofte op absolute veiligheid die simpelweg niet gegeven kan worden.

De Commissie Wwm spreekt over 'continue screening', maar het lijkt preciezer om te spreken over 'acute screening na het plegen van een strafbare handeling'. Deze meer precieze aanduiding maakt ook duidelijk dat de '24/7'-screening waarover gesproken wordt, in essentie niet afwijkt van de dagelijkse 'screening' van medewerkers in de jeugdzorg. De B-commissie wil graag benadrukken dat zij de redeneerwijze van de Commissie Wwm deelt, waaruit volgt dat een VOG of psychische test slechts een momentopname is met beperkte waarde, zodat de vraag rijst of dit type maatregelen wel proportioneel is. Het afschaffen van de e-screening, zoals de Commissie Wwm bepleit, is dan ook logisch. Het deeladvies 'het vanuit de Politie werk maken van het bevragen van referenten, ook wanneer daar de geringste aanleiding voor is' mist echter de voor de Commissie Wwm gebruikelijke heldere onderbouwing op proportionaliteit en uitvoerbaarheid.

De B-commissie deelt de redeneerwijze van de Commissie Wwm die leidt tot de conclusie dat meer van de beheersing van het risico aan betrokken actoren in de samenleving kan/moet worden overgelaten. De centrale rol van het lidmaatschap van een erkende vereniging past daarbij naadloos. Van een dergelijke vereniging mag dan ook een veiligheidsmanagementplan worden verwacht waarin de maatregelen zijn opgenomen die de vereniging neemt om het risico te beheersen. Daarin zou thuisbezoek door de vereniging ook kunnen passen (in plaats van door de politie).

Aan het verhelderen en verbeteren van de huidige toegankelijkheid van de wet komen de adviezen van de Commissie Wwm in belangrijke mate tegemoet. Naar aanleiding van hetgeen in het bijzonder in hoofdstuk 4 is opgenomen, overweegt de B-commissie als volgt. In de huidige Wwm zijn de wapens ('voorwerpen') in de

¹⁰⁴ Tijdelijk overdragen wordt thans als strafbare gedraging gezien (HR 24 juni 1997, NJ 1998/88; B.F. Keulen, 'Delicten II: de overige delictshandelingen', in: D.H. de Jong & H.G.M. Krabbe (red.), *De Wet wapens en munitie, een strafrechtelijk commentaar*, Alphen aan den Rijn 1989, 125 e.v.; H.J.B. Sackers, *Wet wapens en munitie*, Deventer:2020, p. 281-283.

¹⁰⁵ Zie voor de passages uit de conclusies van P-G Silvis ECLI:NL:PHR:2019:1109, randnummer 17, en ECLI:NL:PHR:2019:1216, randnummer 13.

¹⁰⁶ Was immers in 1985 bij de invoering van artikel 10a Opiumwet niet door de minister gesteld dat het hier 'om een éénmalige' gebeurtenis van zulk een strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen' zou gaan, welke woorden gelogenstraft werden door de invoering in 1994 van artikel 46a Sr.

¹⁰⁷ HR 30 juni 2015, NJ 2015/403 m.nt. Rozemond, *NbSr* 2015/214 m.nt. Nan.

wet zelf opgenomen. Al langer is van diverse kanten erop aangedrongen de opsomming van de wapens (en munitie) uit artikel 2 te halen en (zoals bij de Opiumwet is gebeurd) op afzonderlijke lijsten als bijlage bij de wet op te nemen. Ook de Commissie Wwm pleit hiervoor (paragraaf 4.1.), al wekt de tekst van paragraaf 4.5.1. ('flexibele categorisering') verwarring. De B-commissie begrijpt de Commissie Wwm aldus, dat de wet wél de categorieën moet noemen, maar dat de inhoud van de categorieën in de bijlage bij de wet worden vermeld.

Met het advies met betrekking tot een heroriëntatie op de huidige wapencategorieën stemt de B-commissie volledig in. Aansluiting op de Europese Vuurwapenrichtlijn ligt het meest voor de hand. De uitwerking van de 'nieuwe categorieën' in Bijlage 6 komt de B-commissie realistisch voor (inclusief de categorieën munitie en de 'onderdelen en hulpstukken').¹⁰⁸

De B-commissie onderschrijft de argumentatie met betrekking tot de geluiddemper. Het is niet eenvoudig uit te leggen waarom dit voorwerp (afzonderlijk) in categorie I is opgenomen, terwijl de gevaarstelling alleen in combinatie met het (illegale) gebruik van een vuurwapen evident is. Er is geen redelijk argument (behoudens natuurlijk de huidige wetgeving en de strikte uitleg van de afgifte van een vergunning enkel voor 'beroepsdoeleinden'¹⁰⁹) om de geluiddemper niet te legaliseren voor het gebruik van geweren die in het kader van de schietsport (groot kaliber) of het faunabeheer worden aangewend.

De B-commissie is bekend met de al langer spelende vraag naar een aparte regeling voor de 'zware' luchtdrukwapens. De Commissie Wwm is van mening dat aan de praktijk nauwelijks argumenten kunnen worden ontleend om het eerdere voornemen¹¹⁰ tot aanpassing van de wet te doen herleven. Hoewel vanwege de gevaarstelling door de hoge mondingsenergie een ander standpunt ook verdedigbaar is, heeft de B-commissie begrip voor de overwegend praktische bezwaren die aan een aparte regeling kleven, afgezet tegen het redelijkerwijs te verwachten minimaal nuttige effect (paragraaf 4.5).

Unaniem steunt de B-commissie het advies de 'gelede normstelling' zuiver te houden. Dit wil zeggen dat in de klassieke betekenis van de 'gelede normstelling' de norm uit de wet in formele zin in steeds lagere regelgeving wordt uitgewerkt. Kanttekening is dat het aantal 'lagere regels' beperkt blijft (in dit geval tot één Regeling wapens en munitie ter uitwerking van de wettelijke bepalingen, en één Circulaire wapens en munitie met uitvoerings-instructies), en dat lagere regelgeving geen regels bevatten waarvan de basis in de wet in formele zin ontbreekt.

De Commissie Wwm heeft de wetshistorie aan haar zijde. In 1995 bleek de minister reeds dezelfde opvatting toegedaan.¹¹¹ In de memorie van toelichting valt te lezen dat "de gelaagdheid van de regelgeving wordt verminderd door het laten vervallen van het Besluit wapens en munitie. De moeilijke toegankelijkheid van de wapenwetgeving wordt mede veroorzaakt door de gelaagdheid van de regelgeving, waarbij achtereenvolgens materiele normstellingen zijn terug te vinden in de Wet wapens en munitie, het Besluit wapens en munitie, de Regeling wapens en munitie en de Circulaire wapens en munitie. Voorgesteld wordt om het Besluit wapens en munitie te schrappen en de daarin voorkomende bepalingen deels naar de wet over te hevelen en deels naar de Regeling wapens en munitie". Bij de totstandkoming van het huidige Besluit wapens en munitie in 2019 is niet teruggegrepen op de eerdere motivering die juist tot schrapping van het besluit heeft geleid.¹¹²

Bijzondere waardering heeft de B-commissie voor de nieuwe definitielijst (Bijlage 5). Zij meent dat alleen al hiermee in een bestaande leemte wordt voorzien. Terecht merkt de Commissie Wwm op dat van veel voorwerpen definities ontbreken, en dat bij ontstentenis daarvan in de feitenrechtspraak niet altijd even gelukkige 'oplossingen' worden bedacht.¹¹³ Daargelaten dat in de rechtspraak veelvuldig 'buitenwettelijke' termen worden gebruikt, zoals 'steekwapens', 'slagwapens', en 'houwwapens'. Dat zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij de terminologie van de Europese Vuurwapenrichtlijn is waardevol. Dat de lijst met definities (nog) niet compleet is, kan de Commissie Wwm niet euvel worden geduid nu dat immers inherent is aan de ontwikkeling van voortschrijdende behoefte aan duiding.¹¹⁴

De B-commissie steunt de Commissie Wwm in haar advies tot het gebruik van de eenduidige term 'wapenvergunning'. Hoewel degene die vanuit professioneel oogpunt met de wapenwet en -regelgeving moet werken wordt verondersteld te weten dat met de begrippen 'verlof', 'akte', 'consent' en dergelijke, steeds een bestuursrechtelijk besluit (in de zin van artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht) wordt bedoeld, is het huidige begrippenapparaat voor burgers weinig doorzichtig. In met de Wwm min of meer vergelijkbare wetten wordt doorgaans de term 'vergunning' gebuikt, soms in combinatie met de term

¹⁰⁸ De onlangs aan de voorzitter van de B-commissie voorgelegde vraag of het in het kader van de wapenwetgeving nog wel correct was om over 'blanke' wapens te spreken, dient uit taalkundig oogpunt positief te worden beantwoord.

¹⁰⁹ ABRvS 21 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2815.

¹¹⁰ Kamerbrief staatssecretaris d.d. 14 april 2016.

¹¹¹ *Kamerstukken II* 1994/95, 24 107, nr. 3, p. 3.

¹¹² Op 23 juli 2019 trad een nieuw Besluit wapens en munitie in werking, *Stb.* 2019, 268.

¹¹³ Zo is het de vraag of het oordeel in Hof Leeuwarden 14 april 2010, ECLI:NL:GHLEE:2010:BM1310, inhoudende dat het voorhanden hebben van een tweevingerige boksbeugel niet strafbaar was, een juist oordeel was (anders: Hof Den Haag 6 september 2010, ECLI:NL:GHDHA:2010:BO29550).

¹¹⁴ Te denken is bijvoorbeeld aan de recent in de belangstelling gekomen 'gelblasters' en de eerdere 'balletjespistolen'.

'onthefing'.¹¹⁵ De B-commissie wijst terzijde erop dat de jachtakte bij of krachtens de Omgevingswet wordt omgedoopt tot een 'omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit'.¹¹⁶

In meer algemene zin herhaalt de B-commissie haar advies bij de voorbereiding van het tot stand brengen van nieuwe wet- of regelgeving de Aanwijzingen voor de regelgeving te volgen.

De B-commissie zou haar taak als wetenschappelijk adviseur van de Commissie Wwm tekort doen als zij hier geen gewag zou maken van het feit dat het advies om de 'spreekende gelijkenis' uit artikel 2 Wwm te schrappen, bij haar tot ampele discussie heeft geleid. Zij zal daarom wat uitgebreider op dit onderwerp ingaan.

Uit de analyse van de rechtspraak komt naar voren dat de 'spreekende gelijkenis' in de praktijk voornamelijk knelt rondom de luchtdrukwapens (airsoftapparaten daaronder begrepen), en (in iets mindere mate) rondom 'speelgoed'.¹¹⁷ Erkend wordt dat de problematiek ook bij 'replica's' kan spelen, maar daarover is tot op heden (voor zover te overzien) geen (strafrechtelijke) rechtspraak bekend.

Terecht wijst de Commissie Wwm (in paragraaf 2.6) op de achtergrond van de totstandkoming van de 'spreekende gelijkenis' in 1932. Relevant is dat daarachter de gedachte was de mate van gevaar die van (omgebouwde alarm) wapens uitging te beteugelen. In de huidige wet is het voorhanden hebben van een voorwerp met 'spreekende gelijkenis' echter verworpen tot een zelfstandig misdrijf, ook al gaat van het bezit van het voorwerp (thuis) geen gevaarzetting uit. Het lijkt dus om wetshistorische redenen niet zo zeer te gaan om de vraag of het voorwerp voor bedreiging of afdreiging 'geschikt' is, maar of het daarvoor wordt aangewend of wordt gepoogd aan te wenden. Volgens de Hoge Raad houdt een met de bedoeling van de wetgever strokende uitleg van art. 3 RWM in dat "onder een lucht-, gas- of veerdrukwapen dat wat betreft vorm en afmetingen een spreekende gelijkenis vertoont met een vuurwapen moet worden verstaan: een wapen als voormeld dat wat betreft vorm en afmetingen niet of nauwelijks van een echt vuurwapen te onderscheiden is. Dit sluit ook aan bij de in de in art. 3 RWM vermelde Richtlijn 2009/48/EG (de zogenoemde Speelgoedrichtlijn) aangezien in art. 2, eerste lid, in verbinding met bijlage I sub 2 onder e van die Richtlijn is bepaald dat imitaties van

echte vuurwapens niet als speelgoed in de zin van de Richtlijn worden beschouwd".¹¹⁸

Juridisch is het criterium dat is aangelegd voor de uitleg helder. Voor de praktijk is het oordeel van de Hoge Raad echter lastig te hanteren. Het is immers nog steeds de burger (de politie en uiteindelijk de strafrechter) om het oordeel te vellen of een voorwerp 'niet of nauwelijks' van een echt vuurwapen is te onderscheiden. Opnieuw blijft dat in het bijzonder bij luchtdrukwapens problematisch. Treffend is het op dit punt vaak aangehaalde vonnis van de Amsterdamse rechtbank, welk vonnis echter niet ertoe heeft geleid dat de Hoge Raad ten aanzien van het lex certa-beginsel tot een andere koers was te bewegen.¹¹⁹ In de literatuur valt een pleidooi te lezen voor een andere benadering (en wellicht schrapping) van het 'spreekende gelijkenis'-criterium voor luchtdrukwapens.¹²⁰ De argumenten van de Commissie Wwm overtuigen in ieder geval voor wat betreft deze wapens. Het voorstel voor een afzonderlijke (technische) omschrijving van airsoftapparaten (te plaatsen in de nieuwe categorie C) komt de B-commissie goed onderbouwd en dus verdedigbaar voor.¹²¹

Van de andere kant vindt de B-commissie dat niet uit het oog moet worden verloren dat er strafrechtelijk gezien nog andere voorwerpen (dan luchtdrukwapens, replica's e.d.) zijn die door de 'spreekende gelijkenis' gevaarzettend en dus tot bedreiging of afdreiging aan te wenden zijn.

De B-commissie ziet dus wel de ratio van het schrappen van de 'spreekende gelijkenis' als criterium voor het verbod op het bezitten van voorwerpen, maar (zoals hiervoor is opgemerkt), verwacht de B-commissie wel heil van het strafbaar stellen van gedragingen waarin een persoon een voorwerp met spreekende gelijkenis 'draagt' en/of aanwendt voor (poging tot) bedreiging of afdreiging. Met de inhoud van de 'strafvorderlijke paragraaf' (paragraaf 7.2.2) kan de B-commissie zich verenigen. Haar opmerking over de strafprocessuele aspecten van de wet in het advies over de 'probleeminventarisatie' hadden voornamelijk tot doel om eenheid te bepleiten tussen de commune en bijzondere strafvordering in het kader van de 'Modernisering Strafvordering'.

De B-commissie heeft ook aandacht geschonken aan 'de uitdrukkelijke wens van de Koninklijke Marechaussee' (zie paragraaf 7.2.2) tot aanpassing van artikel 52 lid 5 Wwm. Zij acht die wens vanuit de praktijk begrijpelijk. In de

¹¹⁵ Bijvoorbeeld in de Alcoolwet en in de Wet op de kansspelen. De Alcoolwet en de Opiumwet kennen (daarnaast) ook de term 'onthefing'. Staatsrechtelijk wordt een onthefing gezien als een beschikking waarbij in een individueel geval een uitzondering op een wettelijk verbod of gebod wordt gemaakt, een vergunning als een beschikking waarbij een bepaalde handeling wordt toegestaan.

¹¹⁶ *Kamerstukken II* 2017/18, 34 985, nrs. 1-3, Wijziging van de Omgevingswet en enkele andere wetten in verband met de overgang van de Wet natuurbescherming naar de Omgevingswet (Aanvullingswet natuur Omgevingswet).

¹¹⁷ H.J.B. Sackers, *Wet wapens en munitie*, Deventer:2020, p. 211 e. v., en de aldaar aangehaalde jurisprudentie.

¹¹⁸ HR 6 februari 2018, *NJ* 2018/218 m.nt. Sackers; HR 20 november 2018, *NJ* 2019/83 m.nt. Sackers.

¹¹⁹ Achtereenvolgens Rb Amsterdam 9 maart 2016, *TBS&H* 2016/179 m.nt. Nan, en HR 20 november 2018, *NJ* 2019/83 m.nt. Sackers.

¹²⁰ H.J.B. Sackers, *Wet wapens en munitie*, Deventer:2020, p. 212; M.E. Veerman, 'De spreekende gelijkenis besproken', *TBS&H* 2019/1; H.J.B. Sackers, 'Dit lijkt (sprekend) nergens op', *TBS&H* 2016/3.

¹²¹ De B-commissie is bekend met het standpunt ter zake van de (vertegenwoordiger van de) NABV.

Memorie van Toelichting bij wetsvoorstel 30 543¹²² (uitbreiding bevoegdheden artikel 55 Wwm, noodzakelijk geoordeeld naar aanleiding van HR 26 oktober 2004, *NJ* 2006/409) valt de wens af te leiden de fouilleerbevoegdheden niet te beperken tot de voor aankomst en vertrek van de reizigers bestemde gedeelten van luchtvaartterreinen, maar uit te breiden tot de voor het publiek toegankelijke gedeelten van luchtvaartterreinen of luchthavens. Nu zijn de publieke delen (met name van Schiphol) sedertdien verder uitgebreid (waarbij te denken valt aan de vele, deels private, maar voor het publiek openstaande parkeerplaatsvoorzieningen met shuttlevervoer naar de luchthaven). In de sfeer van het juist aangehaalde wetsvoorstel is verdere uitbreiding van de bevoegdheid verdedigbaar (de straal van 10 km is overigens voor de meest aangewezen luchthavens¹²³ enigszins arbitrair). Het is echter de vraag of deze uitbreiding in het kader van de opdracht van de Commissie Wwm tot een advies over (uitbreiding van de bevoegdheid van) artikel 55 Wwm moet leiden. De complicaties met de eigen op de Gemeentewet gebaseerde bevoegdheid van de burgemeesters (van bijvoorbeeld Haarlemmermeer) gaan de reikwijdte van dit onderzoek te buiten. Hetzelfde geldt (zoals de Commissie Wwm terecht heeft opgemerkt) voor het preventief fouilleren.

- Het evaluatieonderzoek naar preventief fouilleren (paragraaf 7.3) is inmiddels uitgevoerd en gepubliceerd als A.B. Winter e.a., *Eindrapport preventief fouilleren*, WODC/Pro Facto, Den Haag/Groningen, 2022.
- Naast het verschil in aantallen wapens voor sportschutters en jagers, blijft discussie over het maximum aantal wapens op 1 verlof enigszins onderbelicht.
- Een verkoopverbod van legale messen aan jongeren onder de 18 jaar komt een weinig over als symboolpolitiek en komt om die reden onnodig criminaliserend voor.

Enkele losse observaties

Tot slot zijn er van de zijde van de B-commissie nog enkele 'losse flodders' te melden.

- In paragraaf 7.2.3. pleit de Commissie Wwm in enkele delictsituaties voor een hogere strafmaat. Aanbevolen wordt dit nader te expliciteren.
- Aanbevolen wordt met nog een enkele alinea in te gaan op het zelfverdedigingsverlof. Hoewel slechts sporadisch, komt dit in de praktijk toch nog wel een enkele keer voor.¹²⁴
- Is de aannahme juist dat in het landenoverzicht (Bijlage 10) de informatie over twee (wapenproducerende) EU-landen (Oostenrijk en Tsjechië) ontbreken vanwege het niet (tijdig) informeren van de Commissie Wwm?
- De grondlegger van het 'Zwitserse kaasmodel' is (naar de B-commissie meent) niet het Ministerie van Defensie, maar James Reason (en voor het eerst gepubliceerd in: 'Human error: models and management', *British Medical Journal*, 2000).

¹²² *Kamerstukken II*, 2005/06, 30 543, nr. 3 (Wijziging van de Luchtvaartwet in verband met de verduidelijking en uitbreiding van bevoegdheden op het terrein van de beveiliging van de burgerluchtvaart en wijziging van de Wet wapens en munitie met betrekking tot onderzoek aan de kleding en de verpakking van goederen, met inbegrip van reisbagage, op wapenbezit van personen die zich op luchtvaartterreinen bevinden).

¹²³ Regeling fouilleerbevoegdheid luchthavens, *Stcrt.* 2015, 5130, aangevuld in *Stcrt.* 2020, 61811.

¹²⁴ Bijvoorbeeld in Rb Midden-Nederland 25 november 2014, ECLI:NL:RBMNE:2014:6055.

Bijlage 4A: Reactie van de commissie Wwm op het advies van de Begeleidings- commissie van de commissie Wet wapens en munitie over het concepteindrapport

1. Bij elk advies te starten met een herkenbare alinea waarin de noodzaak tot regulering wordt besproken. Op sommige punten is dit te impliciet.

De commissie Wwm heeft er voor gekozen sommige paragrafen en hoofdstukken explicieter met een inleidende tekst te starten. Gelet op de onbepaaldheid van het advies ('Op sommige punten is dit te impliciet') heeft de commissie er in dit stadium van haar werkzaamheden niet voor gekozen het hele rapport hierop na te lopen.

2. Reageren op risico dat het realiseren van 'laaghangend fruit' op korte termijn, de meer structurele wijzigingen op de lange termijn in de weg kan zitten.

Het is de expliciete wens van een aantal deelnemers aan de commissie dat reeds langerlopende probleempunten op korte termijn worden opgepakt. Net zozeer als het (door de Begeleidingscommissie terecht gesignaleerde) gevaar bestaat dat 'laaghangend fruit' de meer structurele aanpak van problemen op de lange termijn in de weg kan zitten, zo mag ook het instellen van een commissie niet ertoe leiden dat binnen hand bereik liggende oplossingen onnodig worden uitgesteld.

3. Het expliciteren dat het begrip 'beschikkingsmacht' (gebruikt in de nieuwe definitie van 'overdragen') gebruikt wordt in de betekenis die PG Silvis daaraan gegeven heeft in HR 31 maart 2020, NJ 2020/251-252.

Dit is in de tekst verduidelijkt met een voetnoot.

4. Reageren op het standpunt van de Begeleidingscommissie geen voorstander te zijn van het introduceren van een zelfstandige voorbereidingsbepaling binnen de Wwm, in combinatie met de suggestie dat een 'poging tot vervaardigen' (gelet op ECLI:NL:RBMNE:2016:4643) nu al afdoende is om tegen 3D printfiles op te treden.

In de tekst is het advies van de Begeleidingscommissie expliciet verwerkt. Het is de commissie Wwm bekend dat er – zeker in de wetenschap – aanzienlijke aarzeling bestaat ten opzichte van het uitbreiden van strafbaarheid via de weg van strafbaarstelling van voorbereidingshandelingen. De commissie heeft zich ten doel gesteld handvaten te bieden om het criminele gebruik van 3D-printbestanden aan te kunnen pakken.

5. Bij het aanhalen van het beleidsuitgangspunt van de minister van J&V (hoofdstuk intermezzo) als commissie relativeren dat 'absolute veiligheid' niet bestaat.

De commissie Wwm is zich ten volle bewust dat 'absolute veiligheid' in de echte wereld niet bestaat. De voorstellen die de commissie doet geven daar blijk van.

6. Het begrip 'continue screening' veranderen in 'acute screening na het plegen van een strafbare handeling'.

In de tekst zal explicieter verwoord worden dat het aangrijpingspunt van de (tussentijdse) screening een incident is. Dat kan een strafbaar feit zijn, maar het kan ook gaan om een andere gebeurtenis (bijv. op hulpverleningsgebied, ook een taak van de politie). In zoverre is deze screening 'acuut' van aard. Maar omdat dit systeem continu functioneert ('aan staat') en de voorstellen van de commissie er juist op zijn dat van een handmatige controle om te zetten in een gedigitaliseerde controle, kiest de commissie ervoor om toch het begrip 'continue screening' te handhaven.

7. Het deeladvies 'het vanuit de Politie werk maken van het bevragen van referenten, ook wanneer daar de geringste aanleiding voor is' voorzien van een korte toelichting waarin aandacht wordt besteed aan proportionaliteit en uitvoerbaarheid.

De tekst is aangepast naar: 'zodra daar aanleiding voor is'. Door 'geringste' weg te halen wordt de suggestie dat proportionaliteit en uitvoerbaarheid geen rol zouden moeten spelen, weg gehaald.

8. Het toevoegen van het advies dat verenigingen een veiligheidsmanagementplan (inclusief de mogelijkheid van thuisbezoek door de vereniging) dienen op te stellen.

De commissie Wwm kiest er voor om het advies van het veiligheidsmanagementplan over te nemen in de tekst van het rapport (paragraaf 6.2). Na uitgebreide bespreking ziet de commissie af van het overnemen van de suggestie dat verenigingen (of de bestuurders daarvan) huisbezoeken af moeten gaan leggen. Sommige verenigingen hebben honderden leden of meer. Hierbij wijst de commissie Wwm op haar advies om verenigingsbestuurders een meldplicht op te leggen, om gevaarzettende situaties rond hun leden te melden bij de politie. Dit lijkt de commissie een betere weg, dan het zelfstandig gaan afleggen van huisbezoeken door verenigingen.

9. Het expliciteren dat in de wet de categorieën worden opgenomen (A, B en C) (met een duiding van karakter/aard/gedraging) en dat de inhoud van de categorieën in de bijlage bij de wet worden opgenomen.

Terecht punt. Wordt aangepast in het rapport. Zie paragraaf 4.1.

10. Het afzonderlijk strafbaar stellen van gedragingen waarin een persoon een voorwerp met sprekende gelijkenis 'draagt' en/of aanwendt voor (poging tot) bedreiging of afdreiging.

De commissie Wwm zal in de tekst van het rapport uitdrukkelijk opnemen dat het dragen of aanwenden van een voorwerp dat nu valt onder het begrip 'sprekende gelijkenis' ter bedreiging of afdreiging onder het (commune) Wetboek van Strafrecht strafbaar is en blijft. Diegenen die met (bijvoorbeeld) een airsoftwapen een ander bedreigt of met zo'n wapen een gewapende overval pleegt is en blijft strafbaar (op basis van respectievelijk artikel 285 en 312 van het Wetboek van Strafrecht). Voorwerpen die tot het plegen van zo'n strafbaar feit gebruikt worden (ook voorwerpen die in zichzelf niet strafbaar zijn gesteld) zijn op basis van artikel 33a lid 1 wetboek van Strafrecht vatbaar voor verbeurdverklaring. De commissie Wwm ziet geen aanleiding hier een afzonderlijk artikel voor in de Wwm op te nemen.

11. Reageren op de opmerking van de Begeleidingscommissie dat een uitbreiding van de (KMar-)bevoegdheid van artikel 55 Wwm de reikwijdte van de Wwm (en van de commissie Wwm) te buiten gaat en eerder past bij een uitbreiding op het vlak van de Gemeentewet.

De commissie maakt melding van dit terechte punt in paragraaf 7.2.2. Het bezien van deze problematiek dient plaats te vinden in nauwe samenhang met andere wettelijke regelingen, waaronder de Gemeentewet. Dat laat onverlet dat ten aanzien van dit punt ook de Wwm aangepast zal moeten worden.

12. Het nader expliciteren waarom de strafmaat van enkele Wwm-delicten omhoog moet.

De commissie Wwm heeft dit onderdeel nader beschouwd en in alle oprechtheid niet kunnen komen tot een nadere explicatie.

13. In een enkele alinea ingaan op het zelfverdedigingsverlof.

Na uitgebreide bespreking binnen de commissie Wwm is geconcludeerd dat het hier om een zodanig kleine groep gevallen gaat – mogelijk zelfs 'uitstervend' – dat de commissie geen inhoudelijke aanleiding heeft op dit punt het rapport aan te passen.

14. Expliciteren waarom Oostenrijk en Tsjechië ontbreken in bijlage 10.

Bij de lijst zal worden aangegeven welke landen niet gereageerd hebben. Zie voetnoot in bijlage 10. Er is geen expliciete reden bekend waarom Oostenrijk en Tsjechië (nog) niet gereageerd hebben.

15. Aanpassen waar het 'Zwitserse kaasmodel' vandaan komt.

Dit is vermeld in een voetnoot in het rapport.

16. Aanpassen dat evaluatieonderzoek preventief fouilleren afgerond is.

Dit aangepast in het rapport.

17. Aanscherpen van de discussie/argumentatie over het maximum aantal wapens dat op 1 verlof mag staan.

Binnen de commissie Wwm is dit uitdrukkelijk besproken. Rationeel is het niet of nauwelijks uit te leggen waarom hier een verschil tussen jagers (6 wapens) en sport-schutters (5 wapens) gerechtvaardigd zou zijn. Maar de commissie heeft geconstateerd dat dit punt in de huidige praktijk niet echt een probleem is ('het speelt niet') en dat de oplossing niet makkelijk is. Dat zou namelijk betekenen dat óf jagers een wapen in moeten leveren óf voor sportschutters de mogelijkheid ontstaat om 'meer wapens te mogen hebben'. Omdat deze wens in de praktijk nauwelijks speelt, heeft de commissie ervoor gekozen hier geen verandering voor te stellen.

18. Reageren op het invoeren van een verkoopverbod van legale messen aan jongeren onder de 18 jaar (dat dat onnodig criminaliserend is).

Het is de commissie Wwm bekend dat op korte termijn een wetsvoorstel rond dit thema in consultatie wordt gegeven. De commissie heeft geen behoefte dit traject te doorkruisen.

Bijlage 5: Conceptlijst van definities

In deze wet wordt verstaan onder:

Aangegeven bestemming

De onmiddellijke bestemming van de in een consent-aanvraag omschreven wapens en munitie, aangevuld met de eindbestemming daarvan indien ten tijde van de consentaanvraag bekend is dat de wapens en munitie vanuit de onmiddellijke bestemming zullen worden doorgevoerd;

Afsluiter, sluitstuk, grendel, slede

Het onderdeel dat tijdens het schot de kamer van een vuurwapen aan de achterzijde afsluit en door de verbrandingsdruk belast wordt.

Airsoftsport

Vorm van sport waarbij gebruik wordt gemaakt van airsoftwapens.

Airsoftwapen

lucht-, gas-, veerdruk- of electro-pneumatisch wapen, dat ontworpen en bedoeld is om uitsluitend bolvormige, niet-metalen projectielen met een kaliber niet groter dan 8 millimeter en een mondingsenergie van meer dan 0,5 joule maar niet meer dan 3,5 joule te verschieten.

Akoestisch wapen

Vuurwapen dat getransformeerd is om enkel knalpatronen af te schieten

Alarmwapen

Voorwerp dat ontworpen, bedoeld en bestemd is om het geluid van een schot na te bootsen, waarbij de werking berust op het teweegbrengen van een scheikundige ontploffing of een andere scheikundige reactie maar dat niet bestemd, bedoeld of geschikt is of is geweest om een projectiel door middel van een loop af te schieten en daarvoor ook niet geschikt gemaakt kan worden.

Algemeen gebruikelijke gereedschappen

Onder algemeen gebruikelijke gereedschappen wordt verstaan eenvoudige handgereedschappen zoals hamer, schroevendraaier, tang, bijtel, doorslag, vijl, zaag, elektrische handboormachine (ook met standaard of flexibele as), elektrische slijpsteen en bankschroef. Stationaire gereedschapswerktuigen zoals draaibanken, freesmachines en lasapparaten zijn geen algemeen gebruikelijke gereedschappen.

Bajonet

Blank wapen dat ontworpen, bedoeld en geschikt is om aan een lang of kort vuurwapen te worden bevestigd zodat het geheel als steekwapen kan dienen.

Ballistisch mes

Een mes waarvan het lemmet, al dan niet tezamen met het heft, door middel van lucht-, gas- of veerdruk rechtstandig uit een geleidingscilinder wordt gedreven;

Bedoeld

Het doel van het voorwerp, zoals bepaald door de technische eigenschappen ervan.

Bedrijfsruimte van de erkende

De ruimte waarin de erkende de handelingen, waarop zijn erkenning betrekking heeft, verricht of doet verrichten;

Beheerder

Degene die onmiddellijk leidinggeeft aan de uitoefening van een bedrijf, waarin wapens en munitie worden vervaardigd, getransformeerd, uitgewisseld, verhuurd of anderszins ter beschikking gesteld, hersteld, beproefd of verhandeld;

Bestemd

Het doel van het voorwerp, zoals bepaald door de producent, de leverancier of de gebruiker ervan.

Binnenkomen en uitgaan

Het binnen het grondgebied van Nederland komen, respectievelijk het verlaten van het grondgebied van Nederland;

Blank wapen

Met de hand bediend slag-, houw-, snij-, werp- of steekinstrument waarvan de kling geacht wordt in het lichaam van mens of dier te dringen, ongeacht het materiaal waarvan het wapen gemaakt is.

Boksbeugel

Een wapen bestaande uit

1. Een om de vingers sluitende beugel, al dan niet voorzien van uitsteeksels of
2. Een om twee of drie vingers sluitende beugel, al dan niet voorzien van uitsteeksels, die voorzien is van een palmsteun

Niet onder de definitie vallen de beschermbeugels van gereedschappen, toestellen voor beroepsdoeleinden, medische hulpmiddelen, sabels, zwaarden en ponjaards alsmede die van dolken en niet-opvouwbaar messen, voor zover hierbij het blad langer is dan de breedte van de beugel.

Buitengewoon opsporingsambtenaar

De buitengewoon opsporingsambtenaar, bedoeld in artikel 142, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering;

Carbidbus

Alarmwapen dat bestaat uit een aangepaste tank, melkbus of andere metalen bus waarmee een knal geproduceerd kan worden met behulp van carbid en water om te worden gebruikt bij traditioneel carbidschieten

Centraalvuurontsteking

Ontsteking van een patroon door middel van een slaghoedje dat geplaatst is in een holte in het midden van de bodem van de huls.

Cilinder

Onderdeel van een revolvervuurwapen dat de kamers bevat.

Doorvoer

Binnenkomen gevolgd door uitgaan;

Draagbare militaire granaatwerper

- a. Lang of kort vuurwapen met een kaliber van 20mm of meer dat ontworpen en bedoeld is om projectielen met een explosieve of brandstichtende lading af te schieten.
- b. Wapen met een totaalgewicht, zonder munitie, van niet meer dan 90kg dat ontworpen en bedoeld is om projectielen met explosieve of brandstichtende lading af te schieten vanaf een schiettap, met uitzondering van lange vuurwapens voorzien van een gecombineerde schiettap/vlamdemper

Dragen van een wapen

Het op de openbare weg of andere voor het publiek toegankelijke plaatsen bij zich hebben van een wapen anders dan voor vervoer;

Duurzaam naar semiautomatisch getransformeerd automatisch vuurwapen

Stormgeweer dat voor 1 augustus 2005 is getransformeerd overeenkomstig bijlage C2 van CWM 2013, zodat het alleen nog semiautomatisch kan vuren.

Electro-pneumatisch wapen

Wapen dat projectielen door een loop af kan schieten, waarbij de daarvoor benodigde energie geleverd wordt door een zuiger/cilindermechanisme aangedreven door een electromotor.

Enkelschots vuurwapen

Vuurwapen zonder magazijn met één of meerdere lopen waarbij voor elk schot met de hand een patroon in de kamer of kamers wordt geplaatst;

Essentiële onderdelen

- a. Essentiële onderdelen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel 2, van de Richtlijn van een vuurwapen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel 1, in samenhang met bijlage I, van de Richtlijn
- b. onderdelen overeenkomstig met die genoemd bij punt a. voor zover dit onderdelen zijn van vuurwapens die niet onder de werking van de Richtlijn vallen

Dit zijn:

1. De loop
2. De cilinder
3. De afsluiter, het sluitstuk, de grendel of de slede

4. De kast, het frame, het staartstuk, het kulas of de bascule, ook als die nog in onafgewerkte toestand zijn.
5. De bovenkast

Essentiële onderdelen van munitie

1. Kogels en andere projectielen bestemd en bedoeld om door middel van een vuurwapen te worden afgeschoten, uitgezonderd ronde (sferische) kogels.
2. Hulzen
3. Slaghoedjes voor gebruik in hulzen

Europese vuurwapenpas

Het document dat wordt afgegeven door de autoriteiten van de lidstaten van de Europese Unie aan de wettige houder en gebruiker van een vuurwapen, zoals bedoeld in Bijlage II van EU Richtlijn 2021/555.

Gas-alarmwapen

Vuurwapen dat uitsluitend is ontworpen, bedoeld, bestemd en geschikt voor knalpatronen en patronen voor het afschieten van poeder of vloeistof maar niet voor patronen met projectielen.

Gasdrukwapen

Wapen dat projectielen door een loop of vanaf een tap af kan schieten, waarbij de daarvoor benodigde energie opgeslagen wordt in van tevoren samengeperst gas dat op het moment van schieten wordt vrijgegeven.

Geluiddemper

Een, al dan niet in het wapen geïntegreerd, hulpstuk voor een vuurwapen dat bedoeld of geschikt is om het geluid van het schot te dempen;

Herladen

Het anders dan in de uitoefening van een bedrijf

1. vervaardigen van munitie uit al dan niet hergebruikte componenten en
2. gieten of persen en kalibreren van kogels en
3. transformeren van patronen of onderdelen daarvan waardoor deze geschikt worden voor gebruik in vuurwapens van een ander kaliber dan het oorspronkelijke, voor zover het oorspronkelijke kaliber en het uiteindelijke kaliber vermeld zijn op een verlof of jachtake

Hulpstuk

Voorwerp dat aan een vuurwapen of onderdeel daarvan bevestigd of toegevoegd wordt. Zonder het hulpstuk functioneert het vuurwapen ook als zodanig.

Incompleet vuurwapen

Vuurwapen waarvan wel de kast, het frame, de bascule, het kulas of het staartstuk aanwezig is maar waarvan één of meerdere essentiële onderdelen ontbreken.

In de handel brengen

Eerste keer dat een product op de EU-markt wordt aangeboden

Insteekloop

Loop, al dan niet met kamer, die in de loop van een vuurwapen geplaatst wordt zodat er, al dan niet in combinatie met een reduceerhuls, patronen uit verschoten kunnen worden van een ander kaliber dan het oorspronkelijke, zonder het wapen zelf te veranderen.

Jachtakte

Een jachtakte als bedoeld in artikel 38, eerste lid, onder a, van de Wet natuurbescherming.

Kanongedeelte

Het samenstel van onderdelen van een zwaar vuurwapen bestaand uit de loop, het kulas, het sluitstuk en het afvuurmechanisme. Bij vol- en semiautomatische zware vuurwapens worden hiertoe ook de kast en het repeteermechanisme gerekend.

Kardoes

Afgemeten lading kruit, verpakt in een papieren of stoffen zak.

Katapult

Voorwerp voorzien van een vork of ring waaraan een elastiek is bevestigd waarmee, terwijl het in de hand gehouden wordt, een projectiel weggeschoten kan worden.

Kleine noodsignaalmiddelen

Noodsignaalmiddelen die

- a. van een kleiner kaliber zijn dan kaliber 12 (18,2 mm) en
- b. uitsluitend geschikt zijn voor het verschieten van noodsignaalmunitie en
- c. zijn vervaardigd van kunststof of lichtmetaal en
- d. niet de vorm hebben van een geweer, pistool of revolver

en

Vogelafweerpistolen, waaronder te verstaan alarmpistolen die voldoen aan de eisen van cat C.5, die voorzien zijn of voorzien kunnen worden van een beker voor het verschieten van noodsignaalprojectielen mits die

- a. van een kaliber zijn kleiner dan kaliber 12 (18,2mm) en
- b. uitsluitend bedoeld zijn voor het verschieten van pyrotechnische en noodsignaalmunitie

Knalpatroon

Patroon bedoeld om het geluid van een schot na te bootsen en niet voorzien is en ook niet bedoeld of bestemd is om voorzien te worden van een projectiel of een giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende of soortgelijke stof.

Korpschef

De korpschef, bedoeld in artikel 27 van de Politiewet 2012;

Kort vuurwapen

Draagbaar vuurwapen met een looplengte van 30cm of minder of een totale lengte van 60cm of minder

Lang vuurwapen

Draagbaar vuurwapen met een looplengte van meer dan 30cm en een totale lengte van meer dan 60cm

Lengte van een vuurwapen

De afstand tussen het voorste punt van het geassembleerde vuurwapen tot het achterste punt ervan, gemeten parallel aan de as van de loop. Bij wapens met opvouwbare, inschuifbare of telescopische schoudersteun wordt de totale lengte gemeten met de schoudersteun opgevouwen dan wel ingeschoven. Losse, aanhaakbare of aanschroefbare schoudersteunen worden niet meegerekend.

Loop

- a. Een buis, al dan niet voorzien van trekken en velden, die voorzien is van
 1. een aansluiting waardoor hij aan de kast, de bovenkast, het frame, het staartstuk, de bascule of het kulas van een vuurwapen bevestigd kan worden of
 2. een kamer, waardoor het kaliber vastligt
- b. De lanceerbuis van een granaatwerper, zowel draagbaar als niet-draagbaar
- c. De schietbuis van een mortier

Looplengte

De afstand tussen het achterste punt van de loop tot het voorste, voor zo ver de loop tussen deze punten niet zonder verspanende bewerking gedeeld kan worden. Bij lopen waar de kamer één geheel vormt met de loop wordt als achterste punt beschouwd de voorzijde van het onderdeel dat de kamer tijdens het schot afsluit (de afsluiter, grendel of slede) en waartegen de bodem van de patroon rust. De gehele lengte van de kamer wordt dus meegerekend. Bij revolvers wordt de lengte van de cilinder niet meegerekend in de looplengte.

Luchtdrukwapen

Wapen dat projectielen door een loop of vanaf een tap af kan schieten, waarbij de daarvoor benodigde energie opgeslagen wordt in van tevoren samengeperste lucht die op het moment van schieten wordt vrijgegeven.

Magazijn

Doos-, buis- of trommelvormige houder voorzien van een aanvoermechanisme, waaruit patronen door middel van een repeteermechanisme in de kamer gebracht kunnen worden. Een magazijn kan zowel vast onderdeel van een vuurwapen zijn als verwisselbaar.

Munitie

Patronen en andere voorwerpen, bestemd of geschikt om een projectiel of een giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende of soortgelijke stof door middel van een vuurwapen af te schieten of te verspreiden, alsmede projectielen, bestemd om afgeschoten te worden door middel van een vuurwapen;

Massieve ronde (sferische) projectielen voor vuurwapens worden niet als munitie beschouwd

Minister, de Minister, onze Minister

Onze Minister van Justitie en Veiligheid;

Nunchaku

Een slagwapen bestaande uit twee of meer staven of stokken die met elkaar verbonden zijn door middel van een koord, snoer of ketting of een vergelijkbare beweegbare verbinding tenzij het wapen, gelet op de constructie of het materiaal waaruit het is vervaardigd, niet geschikt is om ernstig letsel aan personen toe te brengen.

Onafgewerkt

De toevoeging 'onafgewerkt' aan de term frame, kast, bascule, kulas of staartstuk betekent dat het gaat om een halffabrikaat dat met algemeen gebruikelijke gereedschappen voltooid kan worden, ook als daarbij gebruik wordt gemaakt van boormallen of sjablonen.

Onschadelijk gemaakte munitie

Munitie waaruit alle brandbare, explosieve, brisante, ontstekende, giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende en soortgelijke stoffen zijn verwijderd

Op de markt aanbieden

Het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, leveren van goederen met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de EU markt.

Opvouwbaar mes

Mes waarvan het lemmet zijdelings uit het heft wordt gebracht, al dan niet door een druk- of veermechanisme;

Opengewerkt vuurwapen

Vuurwapen dat zodanig bewerkt is dat alle essentiële onderdelen als vernietigd kunnen worden beschouwd.

Overdragen

Het overgaan van de beschikkingsmacht over een wapen of munitie

Paintballsport

Vorm van sport waarbij gebruik wordt gemaakt van paintballwapens.

Paintballwapen

Lucht-, gas- of veerdrukwapen dat ontworpen en bedoeld is om uitsluitend verfbollen te verschieten.

Permanente blindheid

Onomkeerbaar en niet te corrigeren gezichtsverlies waarbij de gezichtssterkte is gereduceerd tot minder dan 20/200, zoals gemeten met de test van Snellen.

Ploertendoder

Een verende, al dan niet uitschuifbare staaf met een verzwaard uiteinde

Randvuurontsteking

Ontsteking van een patroon door middel van slagsas dat is aangebracht in de holle rand van de huls

Reduceerhuls

Hulpstuk dat in de kamer van een vuurwapen geplaatst wordt zodat er patronen uit verschoten kunnen worden van een ander kaliber dan het oorspronkelijke, zonder het wapen zelf te veranderen. Een reduceerhuls wordt beschouwd als een loop in de zin der WWM.

Repeteervuurwapen

Vuurwapen waarbij voor elk schot door middel van een handbediend mechanisme een patroon uit een magazijn in de kamer gebracht moet worden.

Replica vuurwapen

Voorwerp dat uiterlijk op een vuurwapen lijkt maar niet kan schieten en ook niet naar schietend vuurwapen kan worden getransformeerd.

Reproductie vuurwapen

Natuurgetrouwe, functionerende kopie van een vanwege zijn karakter van oudheid in Categorie C ingedeeld vuurwapen.

Reservedeel

Vuurwapenonderdeel dat volledig gelijk is aan een onderdeel dat in een vuurwapen gemonteerd is en daar zonder verdere bewerkingen mee uitgewisseld kan worden.

Richtlijn

Richtlijn (EU) 2021/555 van het Europees Parlement en de Raad van 24 maart 2021 inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens (codificatie);

Schietvereniging

Een vereniging die blijkens de in een notariële akte opgenomen statuten tot doel heeft haar leden in de gelegenheid te stellen de schietsport te beoefenen;

Schiettap

Cilindervormig onderdeel van een wapen waar een aan de achterzijde hol projectiel overheen geschoven wordt om daarna door middel van een drijfsliding te worden weggeschoten.

Semiautomatisch vuurwapen

Vuurwapen dat na elk schot automatisch, dus zonder handelingen, weer geladen wordt en dat bij eenmalige bediening van de trekker niet meer dan één schot afvuurt. Onder 'bediening van de trekker' wordt verstaan het indrukken en weer loslaten daarvan.

Speelgoed

1. Speelgoedvoorwerpen als bedoeld in de Richtlijn 2009/48/EG.
2. Andere voorwerpen die klaarblijkelijk bestemd zijn om als speelgoed te worden gebruikt en die redelijkerwijze niet geschikt kunnen worden geacht om daarmee personen ernstig lichamelijk letsel toe te brengen

Staartstuk, bovenkast, kulas

Onderdeel dat is bevestigd aan de loop en waarin het grendelmechanisme of de afsluiter beweegt.

Standboller

Alarmwapen bestaand uit een zelfstandig te gebruiken kamer zonder loop, die alleen gefixeerd in verticale stand afgeschoten wordt en gebruik maakt van los zwart kruit dat door de monding van de kamer wordt geladen.

Stormgeweer

Lang schoudervuurwapen dat bedoeld is om zowel semi- als volautomatisch te vuren.

Telescopische wapenstok

Wapenstok die bestaat uit twee of meer delen die in elkaar geschoven kunnen worden.

Transformeren

1. Het wijzigen van een vuurwapen waardoor:
 - Het vuurwapen in een andere categorie valt of
 - Het kaliber van de loop of de kamer verandert, behalve als dit gebeurt door middel van een insteekloop of reduceerhuls die niet duurzaam aan het wapen bevestigd is zodat het wapen ook nog de oorspronkelijke patroon kan verschieten of
 - Het ontstekingssysteem van het vuurwapen verandert, voor zover dit vuurwapens betreft waaruit patronen verschoten worden of
 - De bestemming verandert van het verschieten van scherpe patronen naar het verschieten van uitsluitend knalpatronen of vice versa of
 - Het van gasalarmwapen verandert in een vuurwapen dat projectielen kan afschieten of
 - Het vuurwapen onbruikbaar wordt gemaakt of vernietigd
2. Het door een proefbank aanschieten en markeren van een vuurwapen waardoor het bestemd wordt voor een andere kruitsoort.
3. Het wijzigen van patronen of onderdelen daarvan waardoor deze geschikt worden voor gebruik in vuurwapens van een ander kaliber dan de oorspronkelijke patroon.

Uitgaan uit de EU: Uitvoer als bedoeld in artikel 2, zesde lid, van verordening (EU) nr. 258/2012;

Uitvoervergunning

Een uitvoervergunning als bedoeld in artikel 2, veertiende lid, van verordening (EU) nr. 258/2012

Valmes

Een mes waarvan het lemmet rechtstandig uit het heft wordt gebracht, al dan niet door middel van een druk- of veermechanisme;

Veerdrukwapen

Wapen dat projectielen door een loop of vanaf een tap af kan schieten, waarbij de daarvoor benodigde energie opgeslagen wordt door het spannen van een veer die op het moment van schieten wordt vrijgegeven. Deze energie kan direct of via een zuiger/cilindermechanisme op het projectiel worden overgebracht

Vernietigd vuurwapen

Een vuurwapen wordt als vernietigd beschouwd als de oorspronkelijke bedoeling, bestemming en geschiktheid eraan zijn ontnomen doordat alle essentiële onderdelen door corrosie, bewerking of beschadiging duidelijk zichtbaar dusdanig gedegradeerd zijn dat geen patroon of lading meer in het wapen geplaatst kan worden, geen projectiel meer door de loop kan worden afgeschoten en het wapen niet meer naar werkende staat teruggebracht kan worden zonder alle essentiële onderdelen te vervangen.

Verordening (EU) nr. 258/2012

Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot uitvoering van artikel 10 van het Protocol van de Verenigde Naties tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (VN-protocol inzake vuurwapens), en tot vaststelling van uitvoervergunningen voor vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie en maatregelen betreffende de invoer en uitvoer ervan (PbEU 2012, L 94);

Vervoer van een wapen

Het op de openbare weg of andere voor het publiek toegankelijke plaatsen bij zich hebben van een wapen dat zodanig is verpakt dat het niet voor onmiddellijk gebruik kan worden aangewend.

Vervoer van munitie

Het op de openbare weg of andere voor het publiek toegankelijke plaatsen bij zich hebben van munitie;

Verzamelaar

Natuurlijke persoon die zich bezighoudt met het verzamelen van wapens, essentiële onderdelen of munitie voor historische, culturele, wetenschappelijke, technische of educatieve doeleinden of uit erfgoedoverwegingen.

Vilmes

Een mes waarvan het heft haaks op het lemmet staat of geplaatst kan worden en dat bestemd is om bij gebruik in de palm van de hand te worden gehouden, terwijl het lemmet tussen de vingers door naar buiten steekt;

Vlindermes

Een mes waarvan het heft in de lengterichting in tweeën is gedeeld en waarvan het lemmet naar buiten wordt gebracht door elk van de delen van het heft in tegenovergestelde richting zijdelings open te vouwen;

Volautomatisch vuurwapen

Vuurwapen dat na elk schot automatisch, dus zonder handelingen, weer geladen wordt en dat bij eenmalige bediening van de trekker twee of meer schoten afvuurt

Vuurwapen

Een voorwerp bestemd, bedoeld of geschikt om projectielen of stoffen door een loop af te schieten, waarvan de werking berust op het teweegbrengen van een scheikundige ontploffing of een andere scheikundige reactie.

Onder vuurwapen wordt mede verstaan 'incompleet vuurwapen'.

Schiethamers worden niet als vuurwapens beschouwd als deze niet in de vrije ruimte kunnen worden afgevuurd zonder gebruik te maken van bijzondere hulpmiddelen.

Wapen

Strijdwerktuig dat bedoeld en bestemd is om schade te veroorzaken, letsel aan personen toe te brengen of om mee te dreigen.

Werpmes

Mesvormig blank wapen dat bedoeld en bestemd is om te worden geworpen.

Werppen

Blank wapen bestaand uit een pen of stift met scherpe punt dat bedoeld en bestemd is om te worden geworpen

Werpster

Stervormig blank wapen, voorzien van drie of meer punten, bedoeld en bestemd om te worden geworpen.

Wisselset

Één of meer essentiële onderdelen (waaronder niet begrepen de onderkast, het frame, het staartstuk, het kulas of de bascule) die niet gelijk zijn aan de in het vuurwapen gemonteerde onderdelen maar die wel op de onderkast, het frame, het staartstuk, het kulas of de bascule van het wapen passen. Een wisselset kan een ander kaliber of een andere wijze van functioneren hebben dan het oorspronkelijke wapen.

Zwaar (niet-draagbaar) wapen

1. Mortier met een kaliber van 100 mm of groter of
2. Andere vuurwapens voor zover het kanongedeelte daarvan in schietklare maar ongeladen toestand, zonder hulpstukken zoals een affuit, opzetrichtmiddelen, munitieaanvoersystemen of magazijnen, meer weegt dan 90kg.
3. Wapen met een totaalgewicht (zonder munitie) van meer dan 90kg dat ontworpen en bedoeld is om projectielen door middel van een kruitlading of drijfpatroon af te schieten vanaf een schiettap.

Bijlage 6: Conceptcategorie-indeling

Uitgaand van 3 nationale categorieën die zo veel mogelijk afgestemd zijn op de EU richtlijn

Wapens

Categorie A

1. Boksbeugels, ploertendoders, vilmessen, werpsterren en ballistische messen.
2. Opvouwbare messen, valmessen en vlindermessen, indien
 - a. Het lemmet meer dan één snijkant heeft of
 - b. Het mes in opgevouwen toestand een totale lengte heeft van meer dan 28 cm
 Bij punt a. wordt onder snijkant mede verstaan zaagsnede
3. Blanke wapens die uiterlijk gelijken op een ander voorwerp dan een wapen
4. Zware wapens en draagbare militaire granaatwerpers, voor zover die niet onder categorie B of C vallen
5. Lange en korte vuurwapens die geschikt zijn om volautomatisch mee te schieten
6. Volautomatische vuurwapens die zijn omgebouwd tot semiautomatische vuurwapens.
7. I. Korte semiautomatische vuurwapens bedoeld voor het verschieten van patronen met centraalvuurontsteking indien
 - a. die vuurwapens zijn voorzien van een ingebouwd magazijn dat meer dan twintig patronen kan bevatten of
 - b. die vuurwapens ingericht zijn voor een verwisselbaar magazijn en er een magazijn dat meer dan twintig patronen kan bevatten in geplaatst is.
 II. Lange semiautomatische vuurwapens bedoeld voor het verschieten van patronen met centraalvuurontsteking indien
 - a. die vuurwapens zijn voorzien van een ingebouwd magazijn dat meer dan tien patronen kan bevatten of
 - b. die vuurwapens ingericht zijn voor een verwisselbaar magazijn en er een magazijn dat meer dan tien patronen kan bevatten in geplaatst is.
8. Lange semiautomatische vuurwapens die voorzien zijn van een inklapbare, inschuifbare of zonder gereedschap te verwijderen schoudersteun waardoor het wapen, zonder functionaliteit te verliezen, veranderd kan worden in een kort vuurwapen
9. Vuurwapens die uiterlijk gelijken op een ander voorwerp dan een wapen en bestemd zijn om in verborgen toestand afgeschoten te kunnen worden¹²⁵.

10. Voorwerpen waarmee door een elektrische stroomstoot personen weerloos kunnen worden gemaakt of pijn kan worden toegebracht, met uitzondering van medische hulpmiddelen
11. Voorwerpen, bestemd voor het treffen van personen of dieren met giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende en soortgelijke stoffen, met uitzondering van:
 - a. medische hulpmiddelen,
 - b. vuurwapens bestemd voor het afschieten van munitie met traanverwekkende stof en
 - c. spuitbussen¹²⁶ bestemd voor het spuiten van traanverwekkende stof die vallen onder categorie C.6
12. Voorwerpen bestemd voor het treffen van personen of zaken door vuur of door middel van ontploffing, waaronder niet te verstaan munitie en onderdelen van munitie, met uitzondering van explosieven voor civiel gebruik indien met betrekking tot deze explosieven erkenning is verleend overeenkomstig de Wet explosieven voor civiel gebruik.
13. Pijlen en pijlpunten die voorzien zijn van snijdende delen of een brandstichtende of explosieve stof bevatten voor zover die niet vallen onder categorie C.6.
14. Katapulten die voorzien zijn van een pols- of armsteun of bedoeld of geschikt zijn om een pols- of armsteun aan te bevestigen.
15. Laserwapens die ontworpen en bedoeld zijn om permanente blindheid te veroorzaken.
16. Vuurwapens uit deze categorie die zijn getransformeerd naar akoestische wapens

Categorie B

1. Lange en korte vuurwapens voor zover zij niet vallen onder categorie A. met uitzondering van reddings- en signaalmiddelen die bij AMvB door Onze Minister ingedeeld zijn in categorie C zoals vermeld in bijlage
2. Alarmwapens, voor zo ver zij niet vallen onder Categorie C.5
3. Draagbare wapens, waaronder niet te verstaan lange en korte vuurwapens, die ontworpen en bedoeld zijn om projectielen zonder explosieve of brandstichtende lading af te schieten vanaf een schiettap
4. Reproducties¹²⁷ van zware vuurwapens die uitsluitend bestemd zijn om via de monding van de loop of van de kamer te worden geladen met losse projectielen en zwart kruid, los of in kardoezen, waarvan het origineel wegens het karakter van oudheid in Categorie C is geplaatst
5. Vuurwapens uit deze categorie die zijn getransformeerd naar akoestische wapens

¹²⁵ Zie advies A/00035 van de Werkgroep Advies WWM, april 2008

¹²⁶ Zoals gedefinieerd in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) Bijlage A, A.2 'Definities'

¹²⁷ Zie de definitielijst voor de betekenis van de term 'reproductie'.

Categorie C

1. Blanke wapens waarvan het lemmet meer dan één snijkant heeft, voor zover zij niet vallen onder categorie A.
2. Zwaarden, degens, sabels en floretten voor zover deze niet uitsluitend bestemd zijn voor de schermsport of vallen onder categorie A.
3. Bajonetten, werpmessen, werppennen, wapenstokken al dan niet telescopisch, nunchaku's, kruisbogen en harpoenen.
4. Lucht-, gas-, veer- en electropneumatische wapens die projectielen afschieten met een mondingsenergie van meer dan 0,5 joule¹²⁸
5. Alarmpistolen die
 - a. zodanig zijn ingericht dat zij uitsluitend knalpatronen met randvuurontsteking en van een diameter niet groter dan 6mm kunnen bevatten en
 - b. zijn voorzien van een markering aangebracht door een instantie die erkend is door de regering van een EU lidstaat waaruit blijkt dat voor het alarmpistool een specifieke of typegoedkeuring is uitgegeven, inhoudende dat het voldoet aan de eisen van uitvoeringsrichtlijn (EU) 2019/69.
6. De in bijlage ... van deze wet vermelde, bij Algemene maatregel van bestuur door Onze Minister aangewezen
 - a. vuurwapens die onbruikbaar gemaakt zijn
 - b. wapens, onderdelen van wapens en hulpstukken die het karakter dragen van oudheden
 - c. signaalmiddelen
 - d. reddingsmiddelen
 - e. spuitbussen bestemd voor het spuiten van traanverwekkende stof¹²⁹
7. Bij Algemene maatregel van Bestuur door Onze Minister aangewezen voorwerpen die geschikt zijn om daarmee personen ernstig lichamelijk letsel toe te brengen of voor be- of afdreiging, zoals vermeld in bijlage;
8. Voorwerpen waarvan, gelet op hun aard of de omstandigheden waaronder zij worden aangetroffen, redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij zijn bestemd om letsel aan personen toe te brengen of te dreigen en die niet onder een van de andere categorieën vallen.

¹²⁸ Nergens in de categorisering worden de airsoftwapens meer vermeld. Ze staan alleen in de definitielijst zodat de Minister de mogelijkheid heeft om voor die wapens, binnen de gedefinieerde cat C groep van lucht-, gas-, veer- en electropneumatische wapens, aparte regels te stellen (vwb de sportbeoefening daarmee). De airsoftwapens hoeven daarvoor niet apart gecategoriseerd te worden.

¹²⁹ De minister kan in dezelfde AMvB onder voorwaarden het dragen toestaan en een andere leeftijdslimiet vaststellen

Munitie

Categorie A

1. munitie die uitsluitend geschikt is voor vuurwapens van categorie A;
2. munitie voor vuurwapens die een giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende of soortgelijke stof verspreidt, met uitzondering van munitie met traanverwekkende stof van categorie B;
3. munitie voor vuurwapens voorzien van een projectiel waarmee een pantserplaat kan worden doorboord, munitie voorzien van een projectiel met brandsas of met een explosieve lading, alsmede de voor deze munitie bestemde projectielen;
4. munitie voor korte vuurwapens, voorzien van expanderende projectielen, alsmede de voor deze munitie bestemde projectielen, behalve wanneer het voor de jacht of de schietsport bestemde munitie of projectielen betreft.
5. Projectielen voor lucht-, gas- of veerdrukwapens die een explosieve, brandstichtende, giftige, verstikkende, weerloosmakende, traanverwekkende of soortgelijke stof bevatten;

Categorie B

1. Knal- en drijfpatronen met uitzondering van patronen bestemd voor alarmpistolen van categorie C.5 en schiethamers
2. Munitie voor lange of korte vuurwapens die een traanverwekkende stof verspreidt
3. Alle overige munitie voor zover die niet valt onder categorie A

Voorwerpen die beschouwd kunnen worden als speelgoed zijn, onverminderd het bepaalde onder categorie C8, geen wapens in de zin der wet.¹³⁰

Onderdelen en hulpstukken

1. De bepalingen betreffende vuurwapens van categorie A en B zijn mede van toepassing op de essentiële onderdelen van die vuurwapens. Essentiële onderdelen die in wapens van beide categorieën kunnen worden gebruikt vallen onder categorie B.
2. De bepalingen betreffende vuurwapens van categorie A zijn mede van toepassing op niet- essentiële onderdelen van vuurwapens voor zover die bestemd zijn om vuurwapens van categorie A6 weer geschikt te maken om volautomatisch te schieten
3. De bepalingen betreffende vuurwapens van categorie A zijn mede van toepassing op de in bijlage van deze wet vermelde, bij Algemene maatregel van bestuur door Onze Minister aangewezen hulpstukken die bedoeld zijn om semiautomatische vuurwapens volautomatisch te doen schieten of de

¹³⁰ Zie de definitielijst voor de betekenis van de term 'speelgoed'.

vuursnelheid van semiautomatische vuurwapens te verhogen.

4. De bepalingen betreffende vuurwapens van categorie A zijn mede van toepassing op hulpstukken voor lange en korte vuurwapens, voor zover dit betreft magazijnen die vallen onder artikel 13, eerste lid, van de Richtlijn' (2021/555), waar het gaat om voorhanden hebben door verlofhouders van bijpassende categorie B vuurwapens en overdragen.
5. De bepalingen betreffende vuurwapens van categorie B zijn mede van toepassing op hulpstukken voor zover dit betreft geluiddempers voor vuurwapens.
6. De bepalingen betreffende munitie van categorie A en B zijn mede van toepassing op de essentiële onderdelen van munitie van die categorieën. Onderdelen die in munitie van beide categorieën worden toegepast vallen onder categorie B.

Noot 1:

Geen munitie in de zin van deze wet zijn ronde (bolvormige) projectielen en projectielen voor gebruik in lucht-, gas- en veerdrukwapens voor zover die niet vallen onder categorie A.5.

Noot 2:

De categorieën A6, A7 en A8 zijn hetzelfde als de categorieën in de Richtlijn met dezelfde nummers.

Noot 3:

Gedeactiveerde vuurwapens (deko's) vallen in categorie C.6.a. Daarvoor schrijft de EU Richtlijn ook een meldingsplicht voor maar die Richtlijn specificeert niet hoe die meldingsplicht vormgegeven moet worden. Het is mogelijk om in de Regeling Wapens en Munitie op te nemen dat voor EU deko's dezelfde kopersregistratieplicht geldt die nu voor luchtgeweren bestaat. Ze kunnen simpelweg aan het bestaande register voor kopers van luchtdrukwapens worden toegevoegd. Dit geldt alleen voor EU deko's. De Richtlijn stelt voor de deko's van voor 8 april 2016 geen meldingsplicht dus de meldplicht die nu nog in de RWM voor deze deko's wordt gesteld zou kunnen vervallen

Bijlage 7: Voorbeelden van de categorieën C6 en C7

Voorbeelden hoe de categorieën C 6 en C7 en de 'aanwijzing onderdelen en hulpstukken, punt 4' in een bijlage van de Wwm ingevuld zouden kunnen worden.

Aangewezen als voorwerpen van categorie C 6 worden:

C.6.a.

Lange en korte vuurwapens die

- i. op of na 8 april 2016 onbruikbaar zijn gemaakt, gemarkeerd en gecertificeerd door een bevoegde autoriteit, overeenkomstig uitvoeringsverordening (EU) 2015/2403, zoals die op de datum van onbruikbaarmaking luidde

of

- ii. vóór 8 april 2016 voor gebruik als zodanig ongeschikt zijn gemaakt volgens bijlage II van de toen geldende versie van de Regeling Wapens en Munitie en ook voor die datum in de handel zijn gebracht, tenzij deze vuurwapens naar een andere lidstaat worden overgebracht.¹³¹

en

zware vuurwapens die niet vallen onder categorie C.6.b.i. en voor gebruik als zodanig ongeschikt zijn gemaakt volgens bijlage ... van deze regeling, tenzij deze zware vuurwapens worden geëxporteerd uit Nederland

C.6.b.

- i. Signaal-, licht-, sein-, alarm-, lucht-, gas-, veerdruk- en airsoftwapens, blanke wapens, pijlen, pijlpunten en enkelschots zware wapens
- ii. Vuurwapens die bestemd zijn om te worden geladen met andere patronen dan randvuurpatronen in het kaliber .22 of centraalvuurpatronen;
- iii. Vuurwapens die bestemd zijn om als voortdrijvende lading uitsluitend gebruik te maken van zwart kruit of ontstekingsgas, met uitzondering van vuurwapens die ingericht zijn voor het verschieten van randvuurpatronen in het kaliber .22 met een patroonlengte van meer dan 18 mm;
- iv. Onderdelen zoals vermeld bij de punten 1 en 2 van de definitie van 'onderdelen en hulpstukken', die deel zijn van, bestemd zijn voor of behoren bij de wapens vermeld bij de punten i, ii en iii.

De categorisering zoals vermeld onder i, ii, iii en iv zijn uitsluitend van toepassing op wapens en onderdelen die zijn vervaardigd vóór 1 januari 1946 en op replica's van pijlen en pijlpunten waarvan de originelen vervaardigd zijn voor 1 januari 1946.

C.6.c.

Kleine noodsignaalmiddelen, carbidbussen en standböllers.

C.6.d.

Katapulten die uitsluitend bedoeld en bestemd zijn om als lijnwerptoestel te dienen

C.6.e.

Spuitsbussen met traanverwekkende stof, met een inhoud van niet meer dan 25ml. Voor deze spuitsbussen wordt aan personen die de leeftijd van 16 jaren hebben bereikt vrijstelling verleend van het verbod op voorhanden hebben en op dragen.

Aangewezen als 'Onderdelen en hulpstukken, punt 3' worden:

a.

Hulpstukken die een semiautomatisch vuurwapen transformeren naar volautomatisch

1. Elk mechanisme dat aan het trekkersysteem van een semiautomatische AR 15 of vergelijkbaar trekkersysteem kan worden toegevoegd waardoor bij het sluiten van het grendelmechanisme zonder verdere bediening van de trekker het volgende schot wordt gelost. Voorbeeld: de 'Lightning link'.
2. Elk mechanisme dat aan het afvuursysteem van het semiautomatische glock pistool of vergelijkbare afvuursystemen kan worden toegevoegd zodat bij het sluiten van de slede zonder verdere bediening van de trekker het volgende schot wordt gelost. Voorbeeld: de 'Glock volauto schakelaar'.
3. De volauto hevel ('disconnect trip lever') voor de M2 carbine.
4. Elk mechanisme zoals beschreven bij punt b.4 hieronder dat is voorzien van een aandrijving door, bijvoorbeeld, een elektromotor of veermechanisme, waardoor bij enkelvoudige bediening meerdere schoten achter elkaar worden gelost.

b.

Hulpstukken die de vuursnelheid van semiautomatische vuurwapens verhogen

1. Elke kolf waarin het wapen in lengterichting kan bewegen waardoor het door de terugstoot van het schot naar achteren beweegt en de trekker loskomt van de trekkervinger. Als daarbij met de andere hand druk naar voren op het wapen wordt gehouden zal het na de terugstoot naar voren bewegen waardoor de trekker door de stationaire trekkervinger weer wordt bediend en het wapen nogmaals afgaat. Voorbeeld: de 'Bumpfire'- of 'Slidefire' kolf.
2. Elk trekkersysteem of toegevoegd mechanisme waardoor het vuurwapen afgaat bij zowel het indrukken als bij het loslaten van de trekker. Voorbeeld: de 'Binaire' trekker ('Binary trigger').

¹³¹ Als de equivalentsverklaring door de EC gepubliceerd wordt vervalt dit laatste zinsdeel

3. Elk trekkersysteem of toegevoegd mechanisme waardoor bij het sluiten van de afsluiter de trekker en de daarop rustende trekkervinger mechanisch naar voren worden geduwd. Als met de trekkervinger druk op de trekker wordt gehouden zal het wapen daarna, zonder verdere actie, nogmaals afgaan. Voorbeeld: de 'Forced-reset' trekker (ook: 'hard-reset trigger').
4. Elk krukmechanisme dat aan een semiautomatisch vuurwapen wordt bevestigd en dat het trekker-mechanisme bedient, waarbij door het draaien aan de kruk meerdere schoten achter elkaar worden gelost. Voorbeeld: de 'Activator' ('Gat-crank').
5. Elk mechanisme vergelijkbaar met dat genoemd bij punt 4 waarbij tijdens het bedienen van een hendel een vast aantal (meestal twee of drie) schoten gelost wordt. Voorbeeld: de Salvo hendel (Burst lever)

Bijlage 8: Schematische weergave van legale wapenbezitters

Personen waarvoor het redelijk belang van toepassing is	
Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	Voor alle genoemde groepen personen geldt dat zij, al naar gelang de definiëring van het redelijk belang, moeten voldoen aan verschillende voorwaarden. De basisvoorwaarde is uiteraard dat betrokken personen geen antecedenten hebben er dat er geen vrees voor misbruik is. De psychische gesteldheid en de persoonlijke situatie van betrokkenen moet daarvan onderdeel uitmaken.
Monitoring	Alle groepen die gebruik maken van legale wapens worden onderworpen aan een zekere vorm van monitoring. De aard waarin monitoring plaatsvindt, verschilt per soort groep en afhankelijk van de typen wapens die gebruikt worden. Behoudens die monitoring door de politie in het kader van de afgifte van wapenvergunningen, is er sprake van monitoring door de branche zelf. Die monitoring is in onderstaande kolom vermeld en is vastgelegd bij de brancheverenigingen.
Soorten en typen wapens	Al naar gelang het redelijk belang van de desbetreffende persoon, geldt dat zij bepaalde typen wapens binnen de huidige categorieën I, II, III en IV van de Wet wapens en munitie voorhanden mogen hebben. Voor alle groepen personen geldt dat zij geen wapens mogen 'dragen'; dat is niet toegestaan
Opleidingen	De meeste groepen van legale wapenbezitters met een vastgesteld redelijk belang zijn verplicht opleidingen te volgen die door de Overheid of andere organisaties worden aangeboden.
Jagers	
Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Lidmaatschap van een wildbeheer- eenheid die voldoet aan de wettelijke eisen - De jager moet over een jacht- veld (40 hectare) beschikken of toestemming hebben van een jacht- houder voor de uitoefening van de jacht in diens jachtveld; voor de laatste geldt geen verplicht wildbeheer-eenheid-lidmaatschap - Minimumleeftijd 18 jaar voor een jachtakte - Voor een jachtakte is het behalen van het wettelijk erkende Jachtexamen verplicht - Voor aanvang Jachtopleiding wordt geen Verklaring Omtrent het Gedrag vereist
Monitoring	- Jagers zijn verplicht lid van een wildbeheer-eenheid - Sociale controle
Soorten en typen wapens	- Wapens in de categorie III
Opleidingen	- Voor het verkrijgen van de jachtakte moet jagers het wettelijk erkende jachtexamen met goed gevolg afgelegd hebben

Sportschutters

Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Lidmaatschap van een schietsport- vereniging die is gecertificeerd - Overlegging van Verklaring Omtrent het Gedrag met screeningsprofiel 'lidmaatschap schietvereniging' - Minimumleeftijd voor een wapenverlof 18 jaar; voor lidmaatschap vereniging is er geen minimumleeftijd
Monitoring	- Sportschutters zijn verplicht lid van een schietsportvereniging. Deze schietsport- vereniging moet zijn gecertificeerd. Een onderdeel van die certificering is het voldoen aan de voorwaarden in verband met monitoring, zoals de benoeming van een vertrouwenscontactpersoon, de handelwijze bij de intrekking en weigering van een wapenverlof, de verplichte deelname aan activiteiten en het ver- plicht volgen van een Introductiecursus bij de vereniging - Sociale controle - Zwarte lijst KNSA
Soorten en typen wapens	- Wapens in de categorieën III en IV - Deze wapens moeten voldoen aan de door de Minister erkende schietsport- disciplines
Opleidingen	- Leden van schietsportverenigingen moeten, conform de KNSA-certificering, een introductie- cursus volgen - De KNSA biedt verenigingen cursussen aan voor Verenigings-veiligheidsfunctionarissen - De KNSA biedt verenigingen opleidingen aan voor trainers - De KNSA biedt verenigingsbestuurders de mogelijkheid tot het volgen van een opleiding Ballotage en Monitoring (nieuwe) leden - De KNSA biedt verenigingsbestuurders de opleiding Wet wapens en munitie aan in verband met de toepassing van alle wettelijke regels - De KNSA biedt sportschutters en verenigingsbestuurders de mogelijkheid voor het volgen van een cursus Veilig Herladen

Re-enactment deelnemers

Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Lidmaatschap van een vereniging die is aangesloten bij een koepelorganisatie - Minimumleeftijd 18 jaar voor individuele verlofhouder. Geen minimumleeftijd voor lidmaatschap vereniging - Verklaring Omtrent het Gedrag is ter keuze van de re-enactment vereniging
Monitoring	- Sociale controle
Soorten en typen wapens	- Wapens in de categorieën II, III en IV, alsmede vrijgestelde wapens conform artikel 18 van de Regeling wapens en munitie - Wapens moeten passen in de historische tijdsperiode die wordt uitgebeeld (uiterlijke gelijkenis is criterium, want interne werking mag afwijken)
Opleidingen	- Nieuwe leden dienen een veiligheids- cursus in de omgang met vuurwapens te volgen

Verzamelaars

Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Lidmaatschap van een door de Minister erkende verzamelaarsvereniging die aan wettelijke vereisten voldoet - Overlegging van een Verklaring Omtrent het Gedrag Algemeen - Minimumleeftijd 18 jaar
Monitoring	- Verzamelaars zijn lid van een door de Minister aangewezen verzamelaars- vereniging - Sociale controle
Soorten en typen wapens	- Wapens in de categorieën I, II, III en IV, alsmede vrijgestelde wapens conform artikel 18 van de Regeling wapens en munitie
Opleidingen	- Aspiranten, niet zijnde verlofhouders, moeten verplicht een aspirantenopleiding volgen en een werkstuk en goedgekeurd verzamelplan inleveren - Aspiranten van de munitieverzamelaars moeten in het eerste jaar lidmaatschap een basis-opleiding volgen

Traditionele schutters

Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Lidmaatschap van een schutterij of schuttersgilde, die is gecertificeerd - Overlegging van een Verklaring Omtrent het Gedrag met screenings- profiel 'lidmaatschap schietvereniging' - Minimumleeftijd voor een wapenverlof 18 jaar; voor lidmaatschap is er geen minimumleeftijd
Monitoring	- Traditionele schutters die lid zijn van een 8.4.d schutterij zijn verplicht door de KNSA gecertificeerd met de daaraan verbonden monitoringsvoorwaarden - Traditionele schutters die lid zijn van een schuttersgilde zijn gecertificeerd door de KNTS met de daaraan verbonden monitoringsvoorwaarden - Sociale controle
Soorten en typen wapens	- Wapens in de categorieën III en IV
Opleidingen	- De buksmeesters van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie (OLS) zijn de verlofhouders van de Limburgse schutterijboks. Zij volgen verplicht een opleiding tot Buksmeester voordat zij een verlof mogen aanvragen

Airsoft beoefenaren

Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Lidmaatschap van een door de Minister aangewezen vereniging vereist - Minimumleeftijd 18 jaar - Overlegging Verklaring Omtrent het Gedrag met screeningsprofiel 'lidmaatschap schietvereniging' bij eerste aanmelding en eenmaal in de vier (4) jaar
Monitoring	- Airsoft-beoefenaren moeten voor de aanschaf van een airsoftapparaat, lid zijn van de NABV - Sociale controle
Soorten en typen wapens	- Airsoft-apparaten conform categorie I, lid 7
Opleidingen	- Leden van de NABV kunnen deelnemen aan een introductie cursus - Leden van de NABV kunnen deelnemen aan workshops o.a. met betrekking tot de veiligheid - De NABV biedt haar leden de mogelijkheid om opleidingen voor instructeur te volgen

Erkenninghouders

Voorwaarden lidmaatschap en deelname aan activiteiten	- Minimumleeftijd 18 jaar - Diploma Wapenleer (Politieacademie) - Vakdiploma Handel wapens en munitie (Politieacademie) - Screening politie - Goedgekeurde bedrijfslocatie voor uitoefenen van de activiteiten (woning en bedrijf moeten gescheiden zijn)
Monitoring	- Controle op administratieve verwerking 8.4.g vindt plaats door de politie
Soorten en typen wapens	- Wapens in alle categorieën (dus I, II, III en IV) - Erkenninghouders kunnen ook ontheffing krijgen voor doorvoer van wapens die in Nederland niet zijn toegestaan
Opleidingen	- Voor het verkrijgen van een erkenning dient betrokkene het diploma Wapenleer te hebben behaald en het Vakdiploma Handel wapens en munitie; beide opleidingen worden verzorgd door de Politieacademie

Bijlage 9: Factsheet van organisaties en verenigingen

Justis

Screeningsautoriteit Justis beoordeelt de betrouwbaarheid van personen en organisaties ter bevordering van een veilige en rechtvaardige samenleving.

In het kader van de Wwm moet u bij Justis zijn voor:

- Administratief beroep, als de korpschef een wapenverlof of jachtakte heeft geweigerd of ingetrokken.
- Ontheffing, een specifieke uitzondering op een wettelijk verbod, bijvoorbeeld voor een wapen om een historische veldslag na te spelen.

Cijfers 2021 - Wet wapens en munitie*

Administratief beroep gegrond	10
Administratief beroep ongegrond	126
Ontheffingen goedkeuringen	253
Ontheffingen weigeringen	16
Ontheffingen buiten behandeling gestelde verzoeken	3

* marginale afwijkingen voorbehouden

Douane

De Douane houdt toezicht op de in- en uitvoer van goederen, controleert of de verschuldigde belastingen worden betaald en of goederen bij uitvoer voldoen aan de voorschriften. De Centrale Dienst voor In- en Uitvoer (CDIU) van de Douane is verantwoordelijk voor de informatievoorziening over en de afgifte van vergunningen voor in- en uitvoer van deze goederen en diensten.

In het kader van de WW moet u bij het CDIU zijn voor:

- Consenten categorie II en III wapens : voor het binnenkomen in-, het uitgaan uit-, of de doorvoer door Nederland voor, munitie en onderdelen van wapens en munitie, die niet bestemd zijn voor de openbare dienst of de krijgsmacht.
- Uitvoervergunningen: voor de uitvoer uit de Europese Unie (EU) voor de in bijlage I van verordening 258/2012 genoemde vuurwapens en munitie als deze uitvoer uit Nederland plaats vindt.
- Worden goederen als militaire goederen aangemerkt? Dan moet naast een consent of uitvoervergunning ook een exportvergunning voor militaire goederen worden aangevraagd.

Cijfers 2021 CDIU

Aanvraag consenten Wwm	4.243
Aanvraag vergunning uitvoer vuurwapens verordening 258/2012	54
Aanvraag vergunning strategisch Militair incl. sondages (CDIU)	1.368
Aanvraag vergunning strategisch Dual Use, incl. sondages (CDIU)	1.139

KNSA

De KNSA is dé sportbond voor de schietsport in Nederland, en in die hoedanigheid lid van NOC*NSF en internationaal o.a. lid van de ISSF.

De belangrijkste taken van de KNSA zijn:

- belangenbehartiging, ontwikkelen en aanbieden van opleidingen, wedstrijden organiseren, topsport-beoefening, verenigingsondersteuning, promotie van de schietsport en het aanbieden van verzekeringen.

Cijfers KNSA

Aangesloten sportschutters	39.000
Aangesloten schietverenigingen	650
Schietsportdisciplines	Ruim 100 (nationale en internationale disciplines, waarvan 15 olympische schietsportdisciplines)

Wapen- en munitieverzamelaars

Het verzamelen van wapens, essentiële onderdelen of munitie voor historische, culturele, wetenschappelijke, technische of educatieve doeleinden of uit erfgoed-overwegingen.

In Nederland kennen we 8 wapen- en munitieverzamelaarsverenigingen te weten:

- Vereniging Nederlandse Wapen verzamelaars (VNW)
- Nederlandse Töken Vereniging. Vereniging voor de bestudering en het behoud van het Japanse zwaard.
- Nederlandse Vereniging ter Bevordering en Instandhouding van wapenverzamelingen Edouard de Beaumont (EdB),
- Nederlandse Vereniging voor wapen Historie en Techniek (NVWHT)
- Studiegenootschap Wapens en Munitie (SGWM),
- Collectare Arma Studiorum (NVVCAS)
- Nederlandse Vereniging Bestudering Munitie en Ballistiek (NVBMB)
- Kennis is Toekomst (K.I.T.)

Het verschil tussen deze verenigingen zit in het interessegebied of de specifieke doelstelling van de vereniging (bijv. wapens versus munitie). Zo zijn er verenigingen als de VNW en de Token die zich richten op wapens die vrijgesteld zijn binnen de Wwm. En er zijn verenigingen waarvan de leden zich bezighouden met wapens die verlot of ontheffing plichtig zijn, zoals EdB, NVWHT, SGM, NVVCAS en K.I.T. Verder houdt de NVBMB zich bezig met het bestuderen van munitie en ballistiek.

Cijfer wapen- en munitieverzamelaars

	Aantal leden*
EdB	230
NVWHT	82
SGWM	18
NVCAS	Onbekend
VNW	683
Token	15
NVBMB	774
KIT	Onbekend

* leden kunnen lid zijn van meerdere verenigingen

NABV

De NABV is een door de minister aangewezen vereniging waarvan alle leden vrijgesteld zijn op het verbod om airsoft apparaten voorhanden te hebben en te dragen. Airsoftsport wordt beoefend met lucht-, gas-, veerdrukwapens die uiterlijk niet van vuurwapens te onderscheiden zijn. De leden van de NABV zijn natuurlijke personen (sporters) en rechtspersonen (sportaanbieders; commercieel en non-profit). De vereniging is onder meer aangesloten bij het Centrum voor Veilige Sport Nederland, het Instituut Sport Rechtspraak en het Platform Ondernemende Sportaanbieders. Haar opleidingen (officials en instructeurs) zijn positief geaudit door NOC*NSF.

Cijfers juli 2021

Aantal leden (sporters)	25.421
Aantal leden sportorganisaties	31
Aantal airsoftlocaties	30

* peildatum 1 juli 2022

Jagersvereniging

De Jagersvereniging is dé belangenbehartiger van jagers, voorjagers en wildbeheereenheden in Nederland. De Ledenraad is het hoogste orgaan van de Jagersvereniging en bestaat uit 31 ledenvertegenwoordigers van wildbeheereenheden (WBE) en individuele jagers. Dit orgaan controleert het landelijk bestuur. De Jagersvereniging vertegenwoordigt ruim 75% van alle jagers in Nederland. Belangrijkste taken van de Jagersvereniging:

- Werkbare regels voor jagers en wildbeheereenheden.
- Versterking van de vereniging.
- Imago van de vereniging versterken.
- Erkenning van de jager als professionele vrijwilliger.

Cijfers juli 2021

Aantal leden in 2019	20.554
Aantal jachtaktehouders in Nederland	iets meer dan 26.600
Aantal wildbeheereenheden	285
Aantal wildbeheereenheden lid van de Jagersvereniging	278 (dat is 98%)

NOJG

De NOJG is de op tweede grootste belangenbehartiger van jagers en alles wat met jagers en grondgebruikers te maken heeft. Ook Wildbeheereenheden (WBE's) zijn lid van de NOJG.

De NOJG heeft medio 2022 in totaal ruim 5100 leden en zet zich voortdurend in om de belangen van haar leden, in samenwerking met haar zusterpartijen en andere belanghebbenden, zo goed mogelijk te waarborgen.

Politie

Elke politie-eenheid heeft een team korpscheftaken. Dat team verleent vergunningen die te maken hebben met vuurwapenbezit zoals schietsport of jacht, het mogen werken met explosieven of het mogen werken als particuliere beveiliging of rechercheur. Het team oefent ook toezicht uit op alle vergunninghouders. Buiten de genoemde vergunningen oefent team korpscheftaken ook toezicht uit op alle buitengewone opsporingsambtenaren (boa) zoals parkeercontroleurs, gemeentelijke handhavers en controleurs openbaar vervoer.

Wwm Cijfers 2021 politie

Verleend/verlengd	42216
Geweigerd	85
Ingetrokken	116

KNTS

De KNTS heeft tot doel de belangen van de traditioneel schietende verenigingen en haar schutters te behartigen. Hiermee tracht de KNTS te bereiken dat de aangesloten verenigingen tot in lengte van dagen het traditionele schieten en hun tradities, zoals o.a. het koningschieten of het vogelschieten, kunnen blijven uitoefenen. De KNTS is als erkende landelijke organisatie voor het traditionele schieten gesprekspartner voor rijks-, provinciale- en gemeentelijke overheden en ministeries zoals Justitie en Veiligheid (J&V), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Infrastructuur en Milieu (I&M). De KNTS onderhoudt ook contacten met de ambtenaren van de regionale afdelingen handhaving bijzondere wetten.

Cijfers juli 2022 KNTS

Aantal lid verenigingen	193 (gevestigd in de provincies Gelderland, Noord-Brabant, Overijssel, en Zeeland)
Aantal persoonlijke licentiehouders	Bijna 1.700

VVJS

De VVJS is de belangenorganisatie voor bedrijven in de jacht- en schietsport. Het merendeel van de bedrijven in deze sector is aangesloten bij de VVJS. De bestuursleden van de VVJS zijn allen ondernemers in de branche.

De VVJS heeft 84 leden en zover de VVJS bekend is zijn er ongeveer 100 actieve erkenninghouders die zich bezighouden met verhuur en of verkoop. De actieve erkenninghouders die geen lid zijn van de VVJS zijn over het algemeen niet afhankelijk van inkomsten uit de erkenningactiviteiten omdat dit ook hobbymatig is.

Re-enactment en historisch militair materieel

Re-enactment

Het Landelijk Platform voor Levende Geschiedenis (LPLG) is een overkoepelend orgaan voor Nederlandse verenigingen die zich bezighouden met levende geschiedenis en met het opnieuw opvoeren 're-enactment' van historische gebeurtenissen.

De lid-verenigingen van het platform bestrijken een periode van twee millennia: van de Romeinen tot en met de laatste wereldoorlog. De grootste clubs tellen ruim 100 leden, andere bestaan uit een handvol mensen. Enthousiasme, creativiteit, authenticiteit en plezier in de hobby zijn de gemeenschappelijke kenmerken. Alle verenigingen doen op de een of andere manier aan presentaties voor het publiek: educatieve voorstellingen op scholen en in musea, demonstraties van handwerk, muzikale uitvoeringen, of spectaculaire opvoeringen van veldslagen of belegeringen. Op dit moment zijn er ongeveer 65 verenigingen aangesloten bij het LPLG.

Historisch militair materieel

Verenigingen voor het behoud van Historisch Militair Materieel richten zich op het verzamelen, restaureren en het conserveren van historisch militair erfgoed (voer-, vaar- en vliegtuigen). Niet zelden worden deze gecombineerd met (niet scherp schietende) vuurwapens en/of replica's daarvan.

Vaak nemen leden deel aan bevrijdingsevenementen, open dagen van defensie en museumdagen. Momenteel heeft de Minister van Justitie en Veiligheid 10 verenigingen aangewezen in de Circulaire wapen en munitie waarvan het lidmaatschap een redelijk belang voor het bezit van wapens rechtvaardigt.

Samen hebben deze verenigingen een groot aantal leden waarvan slechts een gedeelte wapens op verloop en/of ontheffing heeft.

Bijlage 10: Wwm in Europees perspectief

Vanuit de commissie Wwm zijn via de Europese Commissie onderstaande vragen gesteld aan lidstaten van de Europese Unie. De (tijdig) ontvangen reacties van de verschillende lidstaten zijn in de volgende pagina's verwerkt.^{132 133}

Vanuit de commissie Wwm zijn via de Europese Commissie onderstaande vragen gesteld aan lidstaten van de Europese Unie. De (tijdig) ontvangen reacties van de verschillende lidstaten zijn in de volgende pagina's verwerkt.^{134 135}

Categorisering

Zijn de wapens in verschillende categorieën onderverdeeld? Ja/nee

- Zoja, In hoeveel categorieën zijn de wapens onderverdeeld? ...

Wat zijn op hoofdlijnen de verschillen tussen de categorieën? ...

Is bij het onderverdelen in verschillende categorieën ernaar gestreefd om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de EU-richtlijn?

Geldigheidsduur van een wapenvergunning

Wat is de geldigheidsduur van een wapenvergunning: ...

Medische geschiktheid wapenvergunninghouder

Wordt aan een aanvrager van een wapenvergunning de volgende gegevens gevraagd:

Een verklaring van een huisarts? Ja/nee

Een verklaring van een psychiater? Ja/nee

Een andere medische verklaring? Ja/nee

- Zoja, welke: ...

Wordt één van genoemde verklaringen ook gevraagd bij de verlenging van de wapenvergunning? Ja/nee

Vindt er een periodieke medische check plaats van een wapenvergunninghouder? Ja/nee

- Zoja, welke: ...

3D-wapens

Zijn er wettelijke regels gesteld aan het bezitten, verspreiden of publiceren van 3D-printfiles en

3D-printermodellen van 3D-vuurwapens? Ja/nee

- Zoja, welke: ...

Luchtdrukwapens

Geldt er voor luchtdrukwapen:

Een vergunningsplicht? Ja/nee

Een registratieplicht? Ja/nee

Een meldingsplicht? Ja/nee

Geldt er een vergunningsplicht voor luchtdrukwapen vanaf een bepaalde mondingsenergie (joules)? Ja/nee

- Zoja, vanaf welke mondingsenergie (joules)? ...

Is er voor luchtdrukwapens een maximale kaliber vastgesteld? Ja/nee

- Zoja, wat is het maximum: ... mm

Welke regelgeving heeft de lidstaat opgesteld aangaande 'op vuurwapens gelijkende objecten die geen vuurwapens zijn'?

Welke regelgeving heeft de lidstaat voor het bezitten, gebruiken en (over de grens) vervoeren voor airsoft apparaten?

Hoe gaan de verschillende landen om met lucht, gas en veerdruk replica's. Is daarvoor een lidmaatschap of andere vorm van registratie vereist?

CATEGORIZATION OF WEAPONS AND AMMUNITION

Country	3 categories
Cyprus	A. Prohibited B. Subject of authorization C. Subject of authorization (Before we had 4 categories) i) Ammunitions for civil uses according to Directive 2014/28/EU ii) Ammunitions intended for use by the armed forces or the police.
Germany	A. Prohibited weapons B. Weapons subject to authorization C. Weapons subject to mandatory reporting
Greece	A. Prohibited firearms and ammunition (some of these items are licenced under specific conditions) B. Firearms subject to authorization (some of these firearms also are licenced under specific conditions) C. Firearms subject to authorization
Hungary	A. Prohibited B. Subject to authorization C. Subject to declaration (Previously we had 4 categories)

¹³² De landen worden in willekeurige volgorde gepresenteerd / The countries are presented in no particular order

¹³³ Niet gereageerd (om onbekende redenen) hebben de landen Denemarken, Frankrijk, Ierland, Letland, Malta, Oostenrijk, Roemenië en Tsjechië. Zwitserland (niet lid van de EU) heeft wel gereageerd.

¹³⁴ De landen worden in willekeurige volgorde gepresenteerd / The countries are presented in no particular order

¹³⁵ Niet gereageerd (om onbekende redenen) hebben de landen Denemarken, Frankrijk, Ierland, Letland, Malta, Oostenrijk, Roemenië en Tsjechië. Zwitserland (niet lid van de EU) heeft wel gereageerd.

CATEGORIZATION OF WEAPONS AND AMMUNITION (CONTINUED)

Country	3 categories
Luxembourg	A. prohibited firearms, B. firearms submitted to authorization C. neutralized firearms. Ammunition is belonging to the same category as the firearm with which it can be used.
Switzerland	A. Prohibited B. Weapons that require an acquisition permit C. Weapons that have to be declared upon purchase i) Ammunition that can be purchased if the person has also the right to acquire the corresponding firearms ii) Prohibited ammunition that is not accessible to the civil market.
Italy	A. Prohibited firearms B. Firearms subject to authorization C. Firearms and weapons subject to declaration
Poland	A, B, C: According to Annex I to DIRECTIVE (EU) 2021/555
Bulgaria	Category A, B, C.
Estonia	A. Prohibited B. Subject to authorization C. Subject to authorization

Country	4 categories
Croatia	A. Prohibited firearms B. Firearms that require approval (licence) C. Firearms and other weapons that must be registered D. Weapons that do not require registration
Lithuania	A. Prohibited weapons B. Subject to authorization C. Subject to authorization D. Requirement to meet age limit, obligation to present ID card to the dealer
Belgium	A. Prohibited firearms B. firearms subject to authorization C. Firearms subject to declaration D. weapons that are freely available.
Slovenia	A. Prohibited weapons B. Subject to prior authorization C. Subject to prior authorization (except deactivated firearms) D. Subject to declaration, not subject to declaration, not allowed

Country	4 categories
Slovakia	A. Prohibited weapons B. Subject to permitting procedure and registration duty C. Subject to the reporting duty and registration duty. D. Requirement to meet age limit, obligation to present ID card to the dealer.

Country	8 categories
Portugal	A. Forbidden Firearms B, B1 Defense firearms (pistols and revolvers) C. Rifles and all firearms .22LR D. Smoothbore firearms E. Pepper sprays and electric weapons F. Muzzleloader firearms G. Airsoft weapons and air guns

Country	Otherwise...
Finland	We don't have categories A, B, C and D. Instead we have shotguns, rifles, pistols, revolvers etc. and single shot, single shot with magazine, self-loading single shot and automatic fire Weapons: 13 categories Ammunition: 7 categories
Spain	- 1 ^a category: Short weapons. - 2 ^a cat.: Rifles. - 3 ^a cat.: Shotguns. - 6 ^a cat: Antique, historical, artistic and muzzle-loading weapons. - 8 ^a cat: Acoustic firearms. - Prohibited weapons (cat. A)
Sweden	weapons and ammunition are not divided into different categories

PERIOD OF VALIDITY AND FORM OF A FIREARMS LICENCE

Country	Period of validity of firearms licence	Form of a licence
Croatia	- permanent validity period	Booklet
Germany [*]	- Indefinite period	Paper
Poland	- Indefinite period	Paper
Finland	- valid for the time being	Credit card format
Hungary ^{**}	- valid until its revocation	Credit card format for carrying a firearm. Paper for holding.
Belgium ^{***}	- indefinitely	Paper
Luxembourg	- 5 years	Licences are issued in a 'credit card style'
Spain	- 5 years	Credit card format
Bulgaria	- 5 years for holders of a firearms licence, that is valid until its revocation.	Printed on paper with the dimensions of a credit card.
Lithuania	- 5 years. - Category C6: unlimited.	Digital. Additionally, if person require, in paper form.
Portugal	- 5 years	Credit card format
Sweden	- 5 years	Paper
Estonia	- 5 years	Electronic format (digital)
Slovakia ^{**}	- 10 years	Paper
Cyprus	- Categories C6 and C7 valid until its revocation - Category B, rest subcategories of category C: valid for 3 years (only for Shooters). - Categories B1 and B5 may be issued for self-defense and is valid for 2 years.	Security paper
Greece	- For hunting: 10 years. - For personal safety: 5 years. - For sport shooting: 3 years for now, but soon it will be 5 years. - For guarding buildings and facilities and escorting remittances: 3 years.	Soon all the firearms licences will be issued only electronically, with the possibility of printing them on A4 paper
Switzerland	- 6 months, and can be renewed for 3 more months	Paper
Italy	- personal defense: 1 year - hunting use: 5 years - sport use: 5 years - for security guard: 2 years	Watermarked paper
Slovenia	20 years: - A weapons permit (allow individuals to possess and carry the weapon registered on the permit) is issued for hunting and sports 10 years: - protection 5 years: - A weapons possession document (allows legal persons and sole traders to possess weapons that they can entrust to other individuals- sports club, hunting organizations, security organizations...) is valid for an unlimited period. Those individuals can get an authorization to carry weapons or an authorization to transport weapons	Paper

PERIOD OF VALIDITY AND FORM OF A FIREARMS LICENCE

Country	Period of validity of firearms licence	Form of a licence
Slovenia (continued)	Unlimited period: - A permit to possess weapons (allows individuals to possess and transport a weapon and to use it for hunting or at a shooting range): - A permit to collect weapons - A notification certificate (for category D weapons) 6 months: - A permit to acquire single weapon (also prior consent): six months. - A permit to acquire ammunition.	Paper

* The competent authority must review the holder's reliability and personal aptitude on a regular basis, at the latest after three years.

** A periodic review of the firearms licence by the authority has been introduced, at intervals of up to five years)

*** Checked every five years

MEDICAL AND PSYCHOLOGICAL FITNESS FOR A GUN PERMIT HOLDER

Country	How is the medical and psychological suitability of a (future) firearms licence holder assessed. Is the following information requested from an applicant for a firearms license A statement from a:		
	doctor?	psychiatrist?	other?
Hungary	Yes	Yes	No
Portugal	Yes	No	No
Sweden	No	No	No
Lithuania	Yes	Yes	No
Croatia	Yes	Yes	Yes
Belgium	Yes	No	No
Bulgaria	No	Yes	No
Estonia	Yes.	Yes	No
Poland	Yes, from an authorized doctor	No	Yes, from an authorized psychologist
Slovakia	Yes	Yes	No
Greece	Yes (from a pathologist or neurologist or general practitioner)	Yes (from a pathologist or neurologist or general practitioner)	No
Finland	Yes, if necessary	No	Medical personnel may inform the police of unsuitable weapon license holders
Luxembourg	Yes, a statement from a doctor is a possibility, but the doctor has to certify that the applicant for the license is his patient for at least one year.	Yes, a statement from a psychiatrist is also a possibility.	-
Italy	Yes. According to the national law, a statement about the absence of mental or behavioral disorders and any addiction to drugs or alcohol is required. Visual and auditory requirements are needed as well.	It is only an eventual assessment disposed by the legal medical doctor.	Yes, if it is needed according to the legal medical doctor.

MEDICAL AND PSYCHOLOGICAL FITNESS FOR A GUN PERMIT HOLDER (CONTINUED)

Country	How is the medical and psychological suitability of a (future) firearms licence holder assessed. Is the following information requested from an applicant for a firearms license A statement from a:		
	doctor?	psychiatrist?	other?
Spain	Yes	Yes	An examination by a doctor or a psychologist, exclusively in medical centers authorized jointly by the Ministry of the Interior and the Ministry of Health for examinations for the granting of weapons licenses and driving licenses.
Slovenia	Yes	Yes	No
Germany	Persons under 25 years of age shall submit a certificate of mental aptitude from a public health officer, specialist or psychologist at their own expense on applying for the first time for a licence to acquire and own a gun.		
Cyprus	Medical certificate of competence from a registered doctor or, in relation to mental health issues, from a medical board.		
Switzerland	Only Police verifications of the license requester. The verifications include checks with social services, financial institutions, and other communal and cantonal services that may have information on the suitability (or not) of the requester.		

Country	Is one of the statements also requested when the license holder is extending the licence?	Is there a periodic (interim) medical or psychological check of a firearms license holder?
Cyprus	Yes	Yes
Hungary	Yes	Yes
Portugal	Yes	No
Italy	Yes	No
Belgium	Yes, statement from a doctor	Yes, every five years
Estonia	Yes, a new medical certificate	No
Bulgaria	Yes, statement from a psychiatrist	No
Slovakia	No	No. Nevertheless, the police may request to present a new medical certificate during the validity of the firearms pass, if there are doubts about the person's health.
Poland	No	Persons who have a firearms license for the purposes of personal protection, protection of persons and property or hunting are required to present a medical and psychological certificate every 5 years. In the event of disclosure of circumstances justifying the suspicion that a person holding a firearms license for any purpose or a registered air gun should be urgently examined.
Sweden	No	No, but doctors are obliged by law to report unsuitable gun owners to the police.
Lithuania	Yes, both	No. Nevertheless, the police may request to present a new medical certificate during the validity of the license, if there are doubts about the person's health.
Croatia	No	No, but there is a doctor's obligation to report a change in the health condition of the gun owner

Country	Is one of the statements also requested when the license holder is extending the licence?	Is there a periodic (interim) medical or psychological check of a firearms license holder?
Greece	Yes, both.	No (As an exception, the competent police authority may request the presentation of a new medical certificate, from another doctor or a state hospital, if it has doubts about the state of health of the person concerned).
Germany	No	Personal aptitude is checked every three years at the latest by the competent authority. If there are doubts, see above.
Luxembourg	Yes, both.	The periodic check takes place after five years, as a condition for the extension/renewal of a license. Additionally, the Ministry of Justice can ask the holder of the license to present a new / additional medical statement during the course of the license, if the Ministry has information that the mental health of the license holder may be at stake
Finland	No.	Medical personnel may inform the police of unsuitable weapon license holders whenever they deal with them
Switzerland	No	No
Spain	Yes both	Yes. - Every five years and every three years after 67 years of age. - In the event of a change in physical or psychological conditions, a new medical examination may be required and its validity may be less than 5 years, in accordance with the provisions of the doctors.
Slovenia	If administrative unit is informed that individual is no longer healthy he has to undergo a medical examination at a health care institution or at a private medical practitioner authorized to issue health certificates on the fulfilment of medical conditions for the possession or carrying of weapons.	

3D WEAPONS

Country	Are there any legal requirements for possessing, distributing or publishing 3D print files and 3D printer models of 3D firearms?
Cyprus	No
Estonia	No
Hungary	-
Portugal	No, it's not allowed to produce 3D firearms in Portugal.
Sweden	No, it becomes illegal when the essential component is printed (possession).
Lithuania	No requirements for 3D files or printers. Legal requirements for 3D firearms are the same as for other firearms
Croatia	No
Greece	Same reasons and requirements as for all other weapons and firearms.
Germany	If a firearm or the parts it requires are manufactured with a 3D printer, this is a commercial weapon production. In all cases, a weapons manufacturing license is required.
Luxembourg	No, the firearms law of 2nd February 2022 does not contain provisions for 3D weapons. If a 3D object corresponds to the technical definition of a weapon, it is a weapon. No provisions concerning 3D print files or 3D printers.
Finland	No

3D WEAPONS (CONTINUED)

Country	Are there any legal requirements for possessing, distributing or publishing 3D print files and 3D printer models of 3D firearms?
Switzerland	The 3-D printing of firearms is considered firearms production and requires a producers license. The files are not regulated under Swiss Law.
Belgium	One needs to have an authorization as an arms dealer or arms manufacturer. Otherwise it is prohibited. Also, the possession of the software to print firearms is prohibited because it is considered as an attempted crime.
Poland	No
Italy	No, according to the Italian law, they are not allowed.
Spain	No
Bulgaria	No
Slovenia	No, possessing, distributing or publishing 3D print files is not regulated. 3D printer models of 3D firearms - if they can be classified as firearms (as stated in Directive (EU) 2021/555) then they are treated as firearms t.i. there is no distinction between 3D firearms and other firearms. The same rules apply for all.
Slovakia	No requirements for 3D files or printers. Legal requirements for 3D firearms are the same as for other firearms

AIR GUNS

Country	Licencing requirement?	Registration obligation?	Notification obligation?	Licencing requirement from a certain muzzle energy (joules)?	Maximum caliber?
Cyprus	- All air guns are licenced and registered.				4.5mm.
Germany	- If the kinetic energy is more than 7,5 joules. a weapons permit is required. - Weapons with a kinetic energy not more than 7,5 joules may be acquired, possessed and transferred without a licence - A weapons permit is required for using the weapon in the public.				No.
Greece	The possession of air guns is allowed, without a license, for people who have reached the age of 18.				-
Hungary	- No licence is currently required to purchase air rifles below 7.5J. - The purchase of this type of air rifle is not subject to registration.				-
Croatia	- All air weapons must be reported to the police regardless of their characteristics				No.
Bulgaria	- Notification obligation - Licencing is required if the muzzle energy is above 24 joules				
Luxembourg	- Licencing is required if the muzzle energy is above 7,5 joules. - Between 7,5 and 0,5 joules, weapons can be kept by adults and used for sport shooting without a license. - Under 0,5 joules the firearms law does not apply.				No.
Portugal	- Licencing is required for air guns whose caliber is greater than 5.5mm, or 24 Joules.				No.
Sweden	- License is required for anyone under the age of eighteen. - Licencing is required from 10 joules (3 joules for fully automatic)				No.
Lithuania	- The items which muzzle energy is lower than 2,5 joules are toys. - Pneumatic weapon from 2,5 up to 7,5 joules can only be sold by a Licensed Dealer. The Dealer must verify the identity and age of the person, who buy pneumatic weapon. - Licencing en registration if Muzzle energy is over 7.5 Joules.				No.
Finland	- Licencing, Registration and notification if the minimum caliber exceeds 6,35 mm				No.
Switzerland	- Licencing requirement form 7,5 Joules - Notification obligation				No

AIR GUNS (CONTINUED)

Country	Licencing requirement?	Registration obligation?	Notification obligation?	Licencing requirement from a certain muzzle energy (joules)?	Maximum caliber?
Belgium	- Licencing required from 7.5 joules, only the short guns (short meaning a total length no longer than 60cm and a barrel length no longer than 30cm.)				No
Poland	- Registration obligation from which muzzle energy exceeds 17 J				No
Estonia	- Pneumatic weapons of a calibre up to 4.5 mm (inclusive) are in unrestricted commerce but the ones with a calibre higher than 4.5 mm are in restricted commerce. There is a licensing requirement for the ones in restricted commerce. It is similar to firearms licensing.				No
Italy	- Yes, if the energy is more than 7,5 joules				No
Spain	- A gun card for guns under 24.2 joules; - Weapons that exceed the muzzle kinetic energy of 24.2 joules have the same regime for their acquisition, possession and use as firearms.				No
Slovenia	- Licensing requirement for dealers - air weapons - more than 25 joules- are registered in our firearms registry upon notification from a dealer. - Above 25 joules shall be classified as authorized weapons subject to declaration. Individual has to be 21 years old (in some cases 18 years), and he has to pass a weapons handling test, and that there are no public order concerns.				Yes. 12.7 mm (rifled barrels) or 10mm (smooth-bore barrels)
Slovakia	- Licensing?: No, if Muzzle energy is below 17 Joules - Registration?: Yes, if Muzzle energy is over 17 Joules - Notification?: No.				No

AIR GUNS

Country	What regulations has the Member State established on 'firearms-like objects that are not firearms'	What regulations does the Member State have for the possession, use and (cross-border) transport of airsoft devices?	How do the Member States deal with air, gas and spring pressure replicas? Does this require a membership or other form of registration?
Cyprus	The Chief of Police has the power to issue a licence for the acquisition, possession or use, transport within the Republic.	Airsoft devices are not allowed in Cyprus because their caliber is 6mm and exceeds 4.5mm.	According to Art. 2 of our law 'air gun' means a non-automatic air gun with either a smoothbore or rifled barrel which operates using compressed air and fires a shot made of metal, plastic or other material and includes the parts thereof, as well as an air pistol or an air revolver
Germany	Not allowed to be carried in public places. Exceptions for good purposes allowed. Germany has treated some 'firearms-like' objects as firearms.	No permission required, if below 7.5 Joule and marked with a stamp 'F in pentagon'	only non-functional replicas are allowed.
Greece	the objects that are suitable for attack, defense or immobilization are all considered as weapons. Also, weapons in the form of another object are prohibited.	For transport no permit is required for up to three (3) air guns, intended for individual use.	replicas (of firearms) are considered as weapons. Only non-functioning replicas and certain replica firearms intended for collector's purposes are permitted.

AIR GUNS (CONTINUED)

Country	What regulations has the Member State established on 'firearms-like objects that are not firearms'	What regulations does the Member State have for the possession, use and (cross-border) transport of airsoft devices?	How do the Member States deal with air, gas and spring pressure replicas? Does this require a membership or other form of registration?
Hungary	regardless of the operating principle (spring, gas, electric), they are all considered air weapons, and firearms if the muzzle energy is greater than 7.5J.	Only be marketed and sold by a licensed gun dealer. Weapons placed on the market must be marked and serially numbered. Used weapons may be freely exchanged and sold between each other. Private imports are not considered as placing on the market and are therefore not subject i.e. to be marked and serially numbered.	Regardless of the operating principle (spring, gas, electric), they are all considered air weapons, and firearms if the muzzle energy is greater than 7.5J.
Croatia	Hidden or disguised weapons are prohibited	Law on the Acquisition and Possession of Weapons (Official Gazette, No. 94/18 and 42/20)	Firearms and weapons that must be declare
Luxembourg	The firearms law of 2nd February 2022 is not providing rules concerning this issue; an object is a firearm when it corresponds to the technical definitions of the law	No regulations.	The firearms law of 2nd February 2022 provides for the same rules and criteria (muzzle energy) for all kind of 'non-firearms'.
Portugal	If the object is an exact copy of a firearm and has moving parts (trigger, slide, hammer), it is prohibited, otherwise it is considered a toy.	Painted in fluorescent red or green. The owner must be a membership of an association that promotes the sport. Foreign citizens can enter with Airsoft devices for competitions, without being painted.	If the replicas are capable of firing lead projectiles, they are free to detain in private properties for recreational shooting, if they fire non-metallic BB (6mmBB) they are suitable for Airsoft as described above.
Sweden	Swedish Firearms Act has an independently developed definition that include essential components.	A license is not required for anyone over the age of eighteen if the weapon is designed to mark hits on participants in combat games with paint (paintball guns) and is designed to be loaded with dye ampoules with a diameter of at least 16 mm.	There is no regulation for replicas at all
Lithuania	Prohibited to display in public. Age limit of 18 years. Prohibited to carry in public places except aerosol sprays and stun guns. Prohibited to carry under the influence of alcohol; Prohibited to transfer weapon to other person.	No permission required.	The items which muzzle energy is lower than 2,5 joules are toys. They are not regulated as weapons. Items from 2,5 Joules up to 7.5 Joules are weapons of national category D. Items over 7,5 Joules are weapons of category C (registration and police authorization are obligated).
Finland	Illegal to carry on public places	None	The item must fulfill the requirements of a replica: it must not be planned and manufactured to shoot metallic bullets

AIR GUNS (CONTINUED)

Country	What regulations has the Member State established on 'firearms-like objects that are not firearms'	What regulations does the Member State have for the possession, use and (cross-border) transport of airsoft devices?	How do the Member States deal with air, gas and spring pressure replicas? Does this require a membership or other form of registration?
Switzerland	So-called 'imitation firearms' fall under the Federal Weapons Act. These items are considered weapons, but not firearms.	18 or above to purchase one. Carrying without permit is considered illicit weapons carrying. No regulation to move out of the country, but an authorization to import a weapons is required to return to the country.	Any replica is considered a weapon and falls under the Federal Weapons Act.
Italy	According to the Italian law, they must be in line with the technical specifications set out in the annex attached to the directive (EU) 2019/69.	If they have an energy until 1 joule they are no regulated.	Weapons replicas are regulated by articles 5 and 5 bis of National Law 110 of 1975.
Poland	In accordance with the Commission Implementing Directive (EU) 2019/69 and Regulation (EU) 2018/337 or with the category in Annex I to DIRECTIVE (EU) 2021/555	The rules of the possession, use and (cross-border) transport of airsoft devices are similar to those for replicas of firearms resembling combat firearms.	There are no such requirements for products that are not air guns, the legal possession of which is associated with the obligation to register them.
Spain	- Airguns, air-soft and paint-ball. The possession and use of these weapons is subject to authorization. - Alarm weapons and signals. Its use is only allowed for certain activities (sports, public shows, dog training, professional uses and collecting). Weapons and their authorized owners are registered. - Replicas. Its possession is only allowed in homes and its uses for certain authorized activities (historical recreations, public shows, collecting).	It is required to obtain a weapons card for use exclusively in authorized places. They are recorded in a data file.	These weapons are registered in a data file.
Slovenia	A person who in a public place carries, displays or uses decorative firearms, imitation firearms, firearms designed for alarm or signaling, or other objects which, although they look like firearms, are not considered firearms pursuant to the Act regulating the classification and categorization of firearms, thereby causing distress or a feeling of endangerment, can be fined.	Not considered as firearms or weapons so no special permits are needed.	They are considered as air weapons (not paintball and airsoft weapons).
Estonia	In a public space, such items must be handled like firearms (for example, they must be carried concealed).	We do not have a specific regulation for airsoft devices. If they are pneumatic weapons with with a calibre higher than 4.5 mm, then they are in restricted commerce. There is a licensing requirement then. Otherwise, there are no rules.	We do not have a specific regulation for replicas.

AIR GUNS (CONTINUED)

Country	What regulations has the Member State established on 'firearms-like objects that are not firearms'	What regulations does the Member State have for the possession, use and (cross-border) transport of airsoft devices?	How do the Member States deal with air, gas and spring pressure replicas? Does this require a membership or other form of registration?
Bulgaria	Any object outer appearance of firearm, which has a construction and has been made of a material, allowing this object to be processed so, that to fire a shot with a cartridge or shell through the action of an explosive, shell be considered as a firearm.	No regulations	No
Slovakia	According to our national legislation 'a gas weapon in which the kinetic energy of the projectile at the muzzle equals or is not greater than 17 Joules' belongs to the category D weapon. It is: - these weapons are prohibited to display in public; - age limit of 18 years; - prohibited to carry under the influence of alcohol.	No permission required.	Article 2 of the Act No. 190/2003 on firearms and ammunition: weapon shall mean a portable device which fires, is designed or can be modified to fire a projectile and the principle of function of which is the instantaneous release of energy when fired; a weapon shall also include its essential component, replica weapon and imitation weapon.
Belgium	If they are inert, they are freely available (but the use of them - f.e. to carry them on the public road - is only accepted when one has a legitimate reason to do so). No regulations on (cross border) transport though.		

Bijlage 11: Waarom is NABV¹³⁶ tegen advies Commissie Wwm?

- Het huidige systeem met betrekking tot airsoftwapens werkt goed. Openbare orde en openbare veiligheid worden gewaarborgd, terwijl de sport veilig kan worden beoefend. De fundamentele wijzigingen die de commissie voorstelt, maken een impactanalyse en kosten-batenanalyse wenselijk.
- Objecten die sprekend lijken op een vuurwapen, waartoe ook airsoftwapens behoren, zijn verboden omdat ze geschikt zijn voor bedreiging en afdreiging. Het is nu niet alleen verboden om deze nepvuurwapens te dragen in de openbare ruimte, maar ook om ze voorhanden te hebben (te bezitten), te verkopen en te vervoeren.¹³⁷
- Mensen die de airsoftsport willen beoefenen, zijn na een toetsing door de overheid (Verklaring Omtrent Gedrag, profiel schietsport) en het akkoord gaan met de regelgeving van de NABV, vrijgesteld van het verbod om airsoftwapens te bezitten. Personen met een strafblad en personen door wie het beoefenen van de airsoftsport om psychische of lichamelijke redenen niet verantwoord wordt geacht, komen onder de huidige wet niet in aanmerking voor deze vrijstelling. Deze risicogroepen zullen op advies van de commissie WWM makkelijker airsoftwapens kunnen kopen.
- De commissie stelt voor het sprekende gelijkenis-criterium te schrappen. Daardoor kunnen mensen die deze wapens nu niet mogen bezitten, deze straks niet alleen veel eenvoudiger aanschaffen, maar ook gebruiken voor trainingen en bij zich dragen (transporteren) in gesloten rugzakken en tassen. Sportbeoefening is dan niet langer een redelijk belang voor bezit.
- De commissie WWM adviseert enerzijds om het sportieve gebruik van airsoftapparaten strikt te verbieden / reguleren, terwijl ze tegelijkertijd pleit voor het wegnemen van het verbod op bezit, het

eenvoudiger maken van verkoop en het mogelijk maken van (vrijgezellen)feesten en partijen bij wapenhandelaars. De NABV vraagt zich af welke maatschappelijke belangen gediend worden met het eenvoudiger maken van bezit en verkoop van airsoftwapens, als de vrees op misbruik en verkeerd gebruik ervan dermate groot is, dat de commissie pleit voor een "strikt verbod" op gebruik ervan.

- De NABV vreest een toename van incidenten, een toename van wapens in het straatbeeld, een toename van onveiligheid(sgevoel) en een toename van inzet van politie en BOA's.

Wat adviseert de NABV aangaande nepvuurwapens in het algemeen en airsoftwapens in het bijzonder?

1. **Codificeer** de criteria om te bepalen of een object sprekend lijkt op een vuurwapen. De Hoge Raad heeft eerder al een toetsingskader hiervoor opgesteld dat wordt gebruikt in de rechtspraak.
2. **Plaats wapens met sprekende gelijkenis in categorie A.** Nu zijn wapens die sprekend lijken op vuurwapens verboden (categorie I). Handhaaf dit door deze in te delen in de nieuwe categorie A (verboden) waarbij voor dat verbod een vrijstelling geldt wanneer men lid is van een door de minister aangewezen vereniging. Categorie A bestendigt het huidige systeem en voorkomt de overbelasting die de politie vreest wanneer airsoftwapens in categorie B worden geplaatst.
3. **Reguleer het bezit van airsoftwapens.** De NABV acht de huidige situatie wenselijk: op het verbod om deze wapens te bezitten is een vrijstelling mogelijk voor personen die de sport airsoft beoefenen. Sportbeoefening in verenigingsverband is een redelijk belang voor het bezit van andere wapens. Leden met een volwaardig lidmaatschap (uitgezonderd: aspirant-leden en minderjarige leden) kunnen worden vrijgesteld van het verbod op voorhanden hebben.
4. **Stel regels aan de verkoop van speelgoed** dat bedoeld en ontworpen is om sprekend te lijken op vuurwapens. Kinderen tot 13 jaar mogen hiermee spelen in de openbare ruimte, maar iedereen vanaf 13 begaat een overtreding van de WWM. Politie moet bij een melding van mogelijke vuurwapens optreden en handelen conform de ambtsinstructie, wat deze zomer meermaals heeft geleid tot waarschuwingsschoten bij het gebruik van gelblasters. Het bezit en de verkoop van speelgoed dat past binnen het gecodificeerde toetsingskader zou verboden moeten worden omdat aan het gebruik ervan door de minderjarigen voor wie het op de markt gebracht wordt, bijzonder grote risico's kleven.
5. **Reguleer sportieve recreatie met airsoftwapens.** De NABV acht het gewenst dat deelnemers aan (vrijgezellen)feesten en partijen die airsoft beoefenen, centraal blijven geregistreerd zoals nu ook wettelijk verplicht is. Activiteiten zoals 'room clearing' of 'active shooter-simulaties' die door wapenhandelaren als vermaak en entertainment worden aangeboden, zijn niet hetzelfde als kleiduivenschietsen.

¹³⁶ De NABV is de Nederlandse airsoftsportbond die airsoftsport organiseert en faciliteert sinds 2013. De 27.500 leden van de NABV zijn vrijgesteld van het verbod op het bezit van airsoftwapens, waardoor de uitoefening van airsoft zonder registratie niet mogelijk is. De NABV keurt daarnaast de +/- 30 locaties waar de airsoftsport wordt uitgeoefend. De NABV heeft zitting in de Commissie WWM die door de minister van Justitie en Veiligheid ingesteld is om advies uit te brengen over een eventuele modernisering van de Wet wapens en munitie. De NABV is, vanwege het hierboven toegelichte, helaas gedwongen de conclusies van het commissierapport niet te onderschrijven. Een veilige beoefening van de airsoftsport is niet gediend met de 'modernisering' van de wet. Afdreiging met (nep)vuurwapens zal vermoedelijk hierdoor worden vergemakkelijkt, zo vreest de NABV.

¹³⁷ Uitzondering: producten die vallen onder speelgoedrichtlijn en onklaar gemaakte vuurwapens.

6. **Reguleer ter beschikking stellen van airsoftapparaten** in verenigingsverband via een 'kleine erkenning'. Nu moeten sportaanbieders die introducés van de NABV willen laten kennismaken met de sport, beschikken over een vakdiploma wapenhandel om airsoftwapens te mogen overhandigen. Door die wettelijke eis is het aantal erkende wapenhandelaars de afgelopen jaren toegenomen. Voor sportaanbieders die louter airsoftwapens willen verhuren (niet verkopen), zou een 'kleine erkenning' via de afdeling korpschef-taken van de politie passender zijn (vergelijk: paintball).
7. **Reguleer gelblasters.** Technisch gezien is er geen onderscheid tussen gelblasters en airsoftapparaten. Enkel de 'munitie' verschilt. Gelblasters zijn een subcategorie van airsoftwapens die onder de NABV kan worden gebracht. Dit zal de verkoop aan banden leggen en het gebruik reguleren.
8. **Reguleer de beoefening van airsoftsport voor minderjarigen.** De NABV acht het bezit van airsoftwapens door minderjarigen ongewenst, maar beschouwt de sport als uitermate geschikt voor de beoefening door jongeren, mits dit plaatsvindt in verenigingsverband en onder supervisie van gekwalificeerde begeleiders op locaties met een licentie van de erkende sportvereniging. Aan minderjarige leden zou onder dit toezicht airsoftwapens ter hand gesteld kunnen worden.
9. **Reguleer het bezit van zeer zware luchtdrukwapens met een hoge letselpotentie**, conform wens Tweede Kamer en besluit staatssecretaris Dijkhoff (14 april 2016)¹³⁸. Wapens die in schotkracht vergelijkbaar zijn met vuurwapens zijn *nog steeds* vrij te bezitten, ondanks dat besloten is ze qua vergunningplicht gelijk te stellen aan vuurwapens. De commissie WWM adviseert om dit zo te laten omdat er *nog* nauwelijks incidenten zouden hebben plaatsgevonden.

¹³⁸ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33033-18.html>

Colofon

Den Haag, december 2022

Taalcentrum-VU heeft het concepteindrapport tekstueel geredigeerd en wijzigingsvoorstellen aangeleverd.

De commissie Wet wapens en munitie heeft zelfstandig besloten welke wijzigingsvoorstellen zijn overgenomen.

Ontwerp, illustraties en realisatie

Studio Piraat, Den Haag

Drukwerk

Drukkerij Van Deventer, 's-Gravenzande

